М И Н И С Т Е Р С Т В О Н А З Д Р А В Е О П А З В А Н Е Т О
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ШУМЕН
гр. Шумен, пл. „Освобождение” № 1
ДИРЕКТОР: тел.: 054 800 722; Факс 054 800 727
E-mail: office@rzi-shumen.net; rzi-shumen@mh.government.bg
web site: http//www.rzi-shumen.egov.bg

Рег. № ПО-3/26.02.2024 г.

Г О Д И Ш Е Н

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА

НА РЗИ ШУМЕН

2023 г.

През отчетната 2023 г. РЗИ Шумен работи по изпълнението на годишния план със стратегически цели:

- Организиране и ефективно осъществяване на държавната здравна политика в областта на общественото здравеопазване на територията на съответната област.
- Опазване здравето на населението в страната чрез промоция на здраве, профилактика на болестите и държавен здравен контрол.
- Ограничаване на заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез подобряване ефективността на епидемиологичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести и прилагане на противоепидемични и изолационно-ограничителни мерки спрямо болни и контактни лица, както и чрез повишаване на имунизационния обхват.
- Намаляване риска за здравето на човека и повишаване качеството на живот чрез повишаване ефективността на държавния здравен контрол и достигане високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека, и факторите на жизнената среда.

Във връзка с това се изпълняваха основни задачи свързани с:

- Провеждане на ефективен държавен здравен контрол по прилагане на законодателството на Европейския съюз (ЕС) и на националното законодателство за обекти с обществено предназначение; за продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека; за фактори на жизнената среда, надзора на заразните болести и опазване на общественото здраве.
- Извършване на независима, компетентна и прозрачна инспекционна дейност при спазване на утвърдени стандартни оперативни процедури, ръководства или указания.
- Предоставяне на своевременна и достоверна информация на обществеността за резултатите от провеждания държавен здравен контрол.
- Анализиране на регионално ниво на демографските показатели и здравното състояние на населението, търсене на зависимост между тях, факторите на жизнената среда и начина на живот с оглед разработване на регионални профилактични програми.
- Разширяване на инициативите за промоция на здраве, повишаване на информираността на населението за основните предпоставки за здравословен начин на живот.
- Изпълнение на дейности по програми и проекти в областта на опазване на общественото здраве.
- Изпълнение на Имунизационния календар на Република България. Постигане и поддържане на висок имунизационен обхват в тясно взаимодействие с всички ведомства, неправителствения сектор и местната власт с цел осигуряване на ефективна защита на населението от ваксинопредотвратими заболявания; недопускане възникването на взривове и епидемии от ваксинопредотвратими заболявания, протичащи с висока заболяемост, смъртност и усложнения.
- Опазване на общественото здраве чрез организиране на бърз отговор при възникване на епидемични ситуации, взривове и епидемии от заразни болести.
- Провеждане на граничния здравен контрол за предотвратяване разпространението на болести на територията на страната, които представляват опасност за общественото здраве, чрез ранно откриване и изолация на болни и техните контактни лица сред пристигащите лица.
- Провеждане на системен, в съответствие със законодателството и препоръките на ЕС, мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда, с оглед предотвратяване на възможните рискове за здравето на населението.
- Провеждане на лабораторни изследвания при спазване на процедурите, съгласно получената акредитация по БДС ISO 17 025 или БДС ISO 17 020. Разширяване обхвата на акредитация на ЛИК при регионалните здравни инспекции с междуобластни функии с всички показатели, свързани с анализа на продуктитите и стоките и факторите на жизнената среда. Повишаване капацитета на лабораторната дейност на регионалните здравни инспекции.

- Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с други регионални структури, националните центрове по проблемите на общественото здраве, неправителствени организации и МЗ при изпълнение на дейностите по държавен здравен контрол, надзор на заразните болести, профилактика на болестите и промоция на здраве.
- Провеждане на системни дейности за подготовка и повишаване на квалификацията на кадрите от РЗИ.
- Подобряване ефективността на действащите на регионално ниво съвети по определени здравни проблеми.
- Анализиране на потребностите от човешки ресурси в областта на здравеопазването, планиране и координиране дейностите по провеждане на следдипломно обучение в системата на здравеопазването.

ОСНОВНИ ЗДРАВНО-ДЕМОГРАФСКИ ПОКАЗАТЕЛИ

През отчетната 2023 година РЗИ Шумен осъществи профилактична и противоепидемична дейност и държавен здравен контрол на територията на Шуменска област, разположена в Североизточна България на площ 339,2 км.^{2}

Областта се състои от 10 общини: гр. Шумен, гр. Нови пазар, гр. Велики Преслав, гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Върбица, гр. Каолиново, с. Никола Козлево, с. Хитрино и с. Венец.

Демографските процеси в област Шумен се характеризират с трайна тенденция за намаляване на броя на населението и на неговото застаряване. Основни причини за това са ниската раждаемост, нарастването на смъртността и емиграцията на значителна част от младите хора. Населението в област Шумен към 31.12.2022 г. е 149 628 души, което представлява 2,32% от населението на Република България и нарежда областта ни на 14-то място по брой на населението, непосредствено след Сливен (170 583 души) и преди Враца (148 784 души). В сравнение с предходната година, то е намаляло с 19 798 души, или с 13%, при 6% процентно намаление общо за страната. Намалението на населението се дължи на отрицателния естествен прираст (повече починали лица от родените или – минус 1 749 (-11,7‰ естествен прираст) и на емиграция.

С най-голям брой население е община Шумен – 78 112 жители (52%). Втора по брой население е община Нови пазар с 14 484 жители (10%), следвана от община Каолиново с 10 557 жители (7%). С най-малък брой население е община Никола Козлево с 5 268 жители (4%).

В края на 2022 г. в градовете на областта живеят 93 581 души или 63% от населението на областта, а в селата – 56 047 души или 37%. За сравнение през 2021 г. съотношението градско към селско население е било 60% към 40%. В областта продължават процесите на обезлюдяване на селските райони и се запазва по-висок относителния дял на градското население. Съотношението в национален мащаб е по-ярко изразено – 74% от населението на страната живее в градовете, а 26% в селата. В общините Шумен, Нови пазар, Велики Преслав, Каспичан и Смядово преобладава градското над селското население, докато в останалите общини относителният дял на жителите в селските райони е по-висок.

Данните за възрастовата структура на населението сочат, че се задълбочава регресивният тип структура и се запазва тенденцията за застаряване на населението в областта. Населението над 60 г. се увеличава (2022 – 33%, 2021 – 30%, 2020 – 29%, 2019 г. – 29%, 2018 г. – 28%) при запазване на населението до 17 г. (2022 – 16%, 2021 – 17%, 2020 г.- 17% ; 2019 г. – 17%; 2018 г. –17%).

Продължаващият процес на остаряване на населението се очертава като остър демографски проблем. Той се изразява в непрекъснато повишаване на показателя за средна възраст на населението през последните години, която от 39,9 години през 2005 г. нараства на 44,1 години в края на 2022 г., при 44,5 години за страната. Процесът на остаряване на населението се проявява както в селата така и в градовете, като в селата средната възраст на населението е по-висока.

Анализът на здравно-демографските показатели показва, че Област Шумен се характеризира с:

- В резултат на демографски и миграционни процеси през последните години се утвърдиха неблагоприятни тенденции за трайно намаляване броя на населението в Област Шумен. Процесът на депопулация е налице във всички общини на областта.

- Като цяло женското население продължава да бъде с по-висок относителен дял. С нарастване на възрастта се увеличава броят и относителният дял на жените от общото население.
- През последната година се наблюдава намаляване на населението в селата и увеличаване на градското население.
- През 2022 г. намалява относителният дял на градското население и населението по селата, като темповете за региона са значително по-бавни от тези за страната. Тенденцията за застаряване на населението е по-силно изразена в градовете.
- Промените във възрастовата структура през последните години се характеризират с увеличаване относителния дял на лицата над 65-годишна възраст и намаляване дела на детското население и населението в трудоспособна възраст.
- Застаряването на населението поражда редица здравни, социални и икономически проблеми. Увеличените потребности от здравни грижи и социално подпомагане водят до увеличаване на разходите в тези сфери и необходимост от по-големи ресурси.

Основните демографски показатели по последни данни са както следва:

- раждаемост – 8,1 на 1000 население е малко по-висока от предходната година. Раждаемостта за страната през 2021 г. е 8,8‰.
- обща смъртност –19,8 на 1 000 население. През 2022 г. се наблюдава спад на общата смъртност, както в област Шумен, така и в Република България (18,4‰). За област Шумен е намаляла с 2,6‰ спрямо 2021 г., докато за Република България с 3,3‰.
- детска смъртност — 2,5‰ за 2022 г. През 2022 г. се отчита значителен спад на показателя на детска смъртност в област Шумен и е под средната за страната (4,8‰).
- естественият прираст в област Шумен (-11,7‰) е намалял с 3,4‰ за една година и продължава да е отрицателен и значително по-неблагоприятен от този за страната (-9,6‰).

Основни причини за умиранията са следните групи заболявания:

- болести на органите на кръвообращението – 1077,8‰оо с относителен дял 55%– задържане;
- онкологичните заболявания заемат второ място – 298,6‰оо с относителен дял 15% - леко увеличение;
- COVID-19 – 144,0‰оо с относителен дял 7%;

През 2022 година в лечебните заведения за извънболнична помощ в област Шумен са регистрирани общо ***343 857 заболявания*** (при 244 736 – за 2021 г., 252 217 – за 2020 г.), а ***болестността*** е 2 292,0 на 1 000 души от населението (при 1 434,5 – за 2021 г., 1 466,2 за 2020 г.).

Водещи в ***структурата на болестността*** по класове болести за 2022 година са:

- На първо място са Болести на органите на кръвообращението – 33% (27,7% през 2021 г.)
- На второ място са Болести на дихателната система – 13,8% (14,9% през 2021 г.)
- На трето място Болести на костно-мускулната система и съединителната тъкан – 7,4% (5,5% през 2021 г.)

В **структурата на заболеваемостта** по класове болести за 2021 година водещи са:

- На първо място са Болести на дихателната система – 17,2% (17,7% през 2021 г.)
- На второ място са Някои инфекциозни и паразитни болести – 13,1% (7,1% през 2021 г.)
- На трето място са Болести на органите на кръвообращението – 11,4% (11,5% през 2021 г.)

ЩАТНА ОСИГУРЕНОСТ КЪМ 31.12.2023 г.

	По щат	заети
По служебно правоотношение	53	51
С висше медицинско образование	28	26
От тях магистри	11	8
С висше немедицинско образование	27	27
От тях магистри	20	20

По трудово правоотношение	18	16
ОБЩО:	**71**	**67**

Към 31.12.2023 г. РЗИ Шумен разполагаше със 71 щатни длъжности, при средна щатна и кадрова осигуреност на 10 000 души обслужвано население 4,75 длъжности. От щатните длъжности по служебно правоотношение са заети 51, което е 96,2%. По трудово правоотношение са заети 16 длъжности, което е 88,9%. Относителният дял на висшите медицински кадри е 38,8%, като от тях с придобита специалност са 75,0%.

ЩАТНА ОКОМПЛЕКТОВАНОСТ ПО ДИРЕКЦИИ:

Директор	1
Заместник директор	1
Главен секретар	1
Дирекция "Административно-правно и финансово стопанско обслужване	11
Дирекция „Медицински дейности"	11
Дирекция "Надзор на заразните болести"	20
Дирекция "Здравен контрол"	26
ОБЩО:	**71**

Щатната окомплектованост е утвърдена чрез щатни разписания от МЗ.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКТОРСКИЯ СЪВЕТ.

Заседанията се провеждат по предварително изготвен план. През отчетният период са проведени 6 заседания, като основни въпроси, засегнати на тях бяха:

- подготовка на отчетите на дирекциите за 2022 година;
- отчети за изпълнение на плана на дирекциите за четвърто тримесечие на 2022 г., първо, второ и трето тримесечие на 2023 г.;
- отчет за изпълнение на бюджета към 31.12.2022 г.; 31.03.2023 г.; 30.06.2023 г. и към 30.09.2023 г.;
- разпределение на средствата за допълнителни възнаграждения за постигнати резултати за четвърто тримесечие на 2022 г. и за първо, второ и трето тримесечие на 2023 г.;
- анализ на подадените жалби и предложения на гражданите, на потребителите на административни услуги и партньори;
- разглеждане и обсъждане на анализа на резултатите от проучване и измерване удовлетвореността на потребителите на административни услуги, предоставяни от РЗИ Шумен за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г.
- подготовка на сградният фонд и транспортните средства за работа при зимни условия;
- набелязване на мерки за ограничаване разпространението на грип и ОРЗ във връзка с наблюдаваното увеличение на заболеваемостта от същите;
- изпълнение на плана по здравния и противоепидемичен контрол – прогноза.

През отчетната година всеки понеделник редовно се провеждаха и седмичните оперативки, на които се поставяха текущи проблеми, спешни задачи за решаване, заявки за транспорт и консумативи. Директорите на дирекции предоставяха информация за изтеклата седмица и планираните задачи за следващата.

На всички директорски съвети и оперативки се водят протоколи. Въведена е система за следене сроковете за изпълнение на поставените задачи и решенията на директорските съвети.

ФИНАНСИРАНЕ

Финансирането на РЗИ Шумен се осъществява от Министерство на здравеопазването чрез месечна актуализация на лимитите по СЕБРА - трансфери (субсидии от МЗ).

Лимитите се определят на основа ЗДБ и реализираните собствени приходи от инспекцията.

При разходването на средствата строго се спазваха приоритетите, определени от МЗ, съгласно Закона за ДБ:

- заплати;
- осигуровки;
- други плащания
- медикаменти и биопродукти;
- консумативи за лабораториите
- горива за транспорт;
- други стопански разходи.

ПРИХОДИ И РАЗХОДИ КЪМ 31.12.2023 г.

I. Собствени приходи общо:	67 086 лв.
- Държавни такси	42 275 лв.
- наеми	7 644 лв.
- глоби – наказателни постановления	19 510 лв.
- други приходи	157 лв.
II. Разходи общо:	2 231 746 лв.
1. Заплати и други възнаграждения	1 977 456 лв.
- на персонала по трудови правоотношения	347 293 лв.
- на персонала по служебно правоотношение	1 116 010 лв.
- други възнаграждения за персонала	85 409 лв.
- осигурителни вноски от работодателя	428 744 лв.
2. Текуща издръжка	254 290 лв.
- от тях за храна	0 лв.
- медикаменти	10 106 лв.
- постелен инвентар и облекло	5 722 лв.
- материали	54 708 лв.
- вода, гориво, енергия	69 953 лв.
- разходи за външни услуги	89 416 лв.
- текущ ремонт	5 298 лв.
- командировки в страната	8 452 лв.
- разходи за застраховки	5 533 лв.
- разходи за санкции и неустойка	1 лв.
- данъци и такси	5 101 лв.
3. Капиталови разходи	0 лв.
- основен ремонт ДМА	0 лв.
- транспортни средства	0 лв.
- компютри и хардуер	0 лв.
- програмни продукти	0 лв.
- придобиване на машини и съоръжения	0 лв.
ТРАНСФЕРИ	
Получени трансфери от МЗ (субсидии)	1 697 408 лв.
Предоставени трансфери от РЗИ на МЗ	529 880 лв.
Получени от МЗ Целеви средства	62 628 лв.
за дейност 282 “ОМП”	1 900 лв.
за дейност 467 “Национални програми”	60 728 лв.
за дейност 468 „Международни програми”	0 лв.

През 2023 г. РЗИ реализира собствени приходи в размер на 67 086 лв. Приходите на РЗИ Шумен от такси за издадени документи и предоставяне на административни услуги през 2023 г. са в размер на 42 275 лв. и представляват 63,02% от общо отчетените приходи.

В структурата на разходите, преобладаващ дял (88,6%) се пада на разходите за заплати и други възнаграждения. Разходите за издръжка представляват 11,4% от текущите разходи. През 2023 г. няма одобрени капиталови разходи.

ОБЩИ ГОДИШНИ ПОКАЗАТЕЛИ ПО ОСНОВНИТЕ ДЕЙНОСТИ НА ИНСПЕКЦИЯТА.

През 2023 г. от служителите с контролни функции в РЗИ – Шумен са извършени 8987 проверки при план 7592 (118% изпълнение). Средният брой проверки на една щатна длъжност е 126,58 (при план 106,93). Средната кратност на проверките в обект е 2,5 (при план 2,16).

Издадени са 148 предписания за отстраняване на хигиенни неблагополучия и подобряване хигиенното състояние на обектите и 1285 предписания за задължителна изолация и/или поставяне под карантина на лица с положителен резултат за COVID-19. Съставени са 41 акта за установяване на административни нарушения (8 за неспазване на здравните изисквания, 31 за нарушавана на забраната за тютюнопушене на обществени места и 2 за отказ от задължителни имунизации). Издадени са 22 наказателни постановления на обща стойност 11050 лв., от които 19 са постановления за наложена глоба и 3 имуществена санкция. Изготвени са 18 споразумения на обща стойност 7910 лв.

В РЗИ – Шумен през 2023 г. са постъпили 82 сигнали и жалби, от които 8 са били основателни, 38 – неоснователни, 33– препратени към други институции за решаване по компетентност, 3 жалби са в процес на разглеждане. Изготвен е регистър за получените и разследвани жалби и сигнали, който съдържа данни за лицето, подало сигнал, кратко описание на твърденията, място на извършване на нарушението, данни за извършената проверка, лица, извършили проверката, резултат от проверката.

МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ
ЩАТ

1. Директор на дирекция	1
1. Главен инспектор	6
2. Старши експерт	1
3. Главен специалист	3
Всичко дирекция	**11**

КОНТРОЛ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ДЕЙНОСТИ

1. Извършване на проверки за спазване на утвърдените медицински стандарти във връзка с регистрацията на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите и лечебната дейност по чл. 2а от Закона за лечебните заведения и администриране на процеса по регистрация до изпращане на заявлението заедно със събраните документи на Изпълнителна агенция "Медицински надзор":

През 2023 г. от РЗИ-Шумен са окомплектовани и изпратени до Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ (ИАМН):

- 7 заявления за регистрация на лечебни заведения за извънболнична помощ;
- 23 заявления за промяна в обстоятелствата по извършената регистрация на лечебни заведения за извънболнична помощ;
- 9 бр. заявления за заличаване на лечебни заведения за извънболнична помощ по чл. 40, ал. 4 от ЗЛЗ.

Извършване на проверки за спазване на утвърдените медицински стандарти във връзка с регистрацията на лечебните заведения за извънболнична помощ във връзка с подадените от ЛЗИБП заявления – 24 броя проверки:

- по МС „Клинична лаборатория” – 1 бр.;
- по МС „Обща медицина” – 11 бр.;
- по МС „Хирургия” – 2 бр.;
- по МС „Акушерство и гинекология” – 4 бр.;
- по МС „Съдова хирургия” – 1 бр.;
- по МС „Вътрешни болести” – 1 бр.;

- по МС „Уши-нос-гърло” – 1 бр.
- по МС „Ортопедия и травматология” – 2 бр.;
- по МС „Кожни и венерически болести” – 1 бр.;

Издадени Удостоверения за спазване на здравните изисквания и утвърдените медицински стандарти на основание чл. 40, ал. 4 от Закона за лечебните заведения – 23 бр.

Във връзка с чл. 81 от Закона за лечебните заведения са издадени 108 становища за недостатъчност.

В изпълнение на указания на ИАМН относно изпълнение на разпоредбите на чл. 42 от ЗЛЗ, на общини от област Шумен е предоставена обобщена информация за извършените регистрации на лечебни заведения и лечебна дейност по чл. 2а от ЗЛЗ на територията на съответната община.

2. Извършване на проверки за изпълнение на изискванията на Закона за лечебните заведения, наредбата по чл. 46, ал. 3 от Закона за лечебните заведения и на утвърдените медицински стандарти във връзка с издаването на разрешения за лечебна дейност на лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи, диализните центрове и тъканните банки и администрира процеса по издаване на разрешение до изпращане на заявлението заедно със събраните документи на Изпълнителна агенция "Медицински надзор":

През 2023 г. е подадено 1 заявление до МЗ и ИАМН чрез РЗИ-Шумен за промени по извършената регистрация и във вписаните обстоятелства в Разрешението за осъществяване на лечебна дейност на лечебно заведение за болнична помощ;

Извършени проверки за изпълнение на изискванията на Закона за лечебните заведения, наредбата по чл. 46, ал. 3 от Закона за лечебните заведения и на утвърдените медицински стандарти във връзка с подадените заявления от лечебни заведения за болнична помощ относно спазване на медицинските стандарти - 6 броя проверки:

- по МС „Клинична лаборатория” – 1 бр.;
- по МС „Нервни болести” – 1 бр.;
- по МС „Психиатрия” – 1 бр.;
- по МС „Вътрешни болести” – 1 бр.;
- по МС „Физикална и рехабилитационна медицина” – 1 бр.
- по МС „Образна диагностика” – 1 бр.

През 2023 г. е издадено 1 удостоверение за изпълнение на изискванията на наредбата по чл. 46, ал. 3 от Закона за лечебните заведения, правилника по чл. 28а, ал. 3 от Закона за лечебните заведения и на утвърдените медицински стандарти във връзка с издаването на разрешения за извършване на лечебна дейност от лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове.

3. Уведомяване на Изпълнителна агенция "Медицински надзор" за случаи на нарушения на медицинските стандарти, констатирани при изпълнение на правомощията на РЗИ:

През 2023 г. не са установени случаи на нарушения на медицинските стандарти, констатирани при изпълнение на правомощията на РЗИ, за което да се е налагало да уведомяваме за становище Изпълнителна агенция „Медицински надзор”.

4. Извършване на регистрация на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве, и осъществяване контрол върху дейността им:

През 2023 г. са издени 2 бр. удостоверения за регистрация на лица, които практикуват неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве.

Извършени са 7 проверки на регистрани лица, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие.

5. Издаване на разрешения за съхранението и продажбата на лекарствени продукти от лекари, лекари по дентална медицина и фелдшери съгласно Наредба № 5 от 2011 г. за

условията и реда за получаване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина и снабдяването им с лекарствени продукти (ДВ, бр. 54 от 2011 г.):

В дирекция „Медицински дейности" се води регистър на лицата, получили разрешение съгласно Наредба №5 от 06.07.2011 г. за условията и реда за получаване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина и снабдяването им с лекарствени продукти.

През 2023 г. не са издавани разрешения за съхраняване и продажба на лекарствени продукти на лекари и лекари по дентална медицина.

През 2023 г. е издадена 1 заповед за прекратяване на разрешение за съхранение и продажба на лекарствени продукти.

Проверки на лекари във връзка с издадените разрешения за съхранение и продажба на лекарствени продукти от лекари и лекари по дентална медицина и снабдяването им с лекарствени продукти съгласно Наредба № 5 от 2011 г. през 2023 г. – 10 проверки.

6. Извършване на проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване на правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване, и участие в съвместни проверки с Изпълнителна агенция "Медицински надзор":

Постъпилите през 2023 г. в дирекция „Медицински дейности" жалби, сигнали, молби, заявления и запитвания са общо 375. Разпределени са, както следва:

- 56 бр. жалби от 49 лица;
- 12 бр. сигнали от 12 лица;
- 10 бр. молби от 10 лица;
- 19 бр. запитвания от 19 лица;
- 278 бр. заявления от 276 лица.

Извършени са 375 бр. проверки по документи и/или в Информационната база данни във връзка с постъпилите жалби, сигнали, молби, заявления и запитвания. Освен това са извършени 20 проверки в лечебни и здравни заведения и 1 проверка в аптека.

След извършените проверки по всички жалби и сигнали се установи, че само един сигнал е основателен. След извършената проверка по него е издаден акт за административно нарушение.

Препратени за разглеждане по компетентност жалби, сигнали, молби, заявления и запитвания са общо 66 бр.

Във връзка с постъпилите жалби и сигнали, от дирекция „Медицински дейности" са изготвени и изпратени в законоустановения срок отговори до жалбоподателите, подателите на сигналите и заинтересованите институции. На подателите на молбите, заявленията и запитванията е отговорено.

Във връзка с постъпилите жалби и заявления са изготвени 147 бр. индивидуални справки за лицата по § 5 и § 6 от ПРЗ на ЗИДЗХУ и са изпратени до органите по чл.101б от ЗЗ и до ТП на НОИ – Шумен.

7. Дейности по възложени от МЗ проверки:

- доклад относно проверка на организацията и дейността на Държавна психиатрична болница с. Царев брод.
- доклад относно извършени проверки на организацията на педиатричната грижа в структурите по педиатрия и неонатология в „МБАЛ – Шумен" АД.
- проверка в Държавна психиатрична болница - с. Царев брод относно спазване на изискването за осигуряване на нормативно определените 6,5 квадратни метра на едно болнично легло и проверка на състоянието на материално-техническата база на психиатричната болница, с цел привеждане на лечебното заведение към здравните изисквания и изискванията на Наредба № 24 от 7 юли 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Психиатрия".
- информация за извършените проверки относно създадената в ЛЗ организация по спазване изискванията на Наредба №1 от 19 юли 2017 г. за реда за установяване концентрацията на алкохол в кръвта и/или употребата на наркотични вещества или техни аналози.

- Доклад за извършена проверка за целесъобразното и законосъобразно изразходване на средствата по договорите, сключени между Министерството на здравеопазването и лечебните заведения на основание чл. 32, ал. 2 от Наредба № 2 от 2011 г. за условията и реда за извършване на съдебномедицинските, съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи, включително и за заплащането на разходите на лечебните заведения и разпределение на средствата за лечебните заведения и заверени копия на относимата медицинска и друга документация, събрани в хода на проверката по договорите, сключени между Министерството на здравеопазването и „МБАЛ-Шумен“ АД за 2021 г. и 2022 г.

8. През 2023 г. са извършени 8 проверки за „Избор на екип“ в ЛЗБП.

9. През 2023 г. от служители на дирекция „Медицински дейности” са извършени 59 проверки във връзка със спазването на чл. 56 от Закона за здравето.

10. Контрол на заявяването, разпределението и разхода на лекарствени продукти, заплащани със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването за лечение на заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване - контрол по лечението с еритропоетин:

През 2023 г. от дирекция „Медицински дейности” не са извършвани проверки по Наредба №34/25.11.2005 г. за реда за заплащане от републиканския бюджет на лечението на българските граждани за заболявания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване.

11. Изготвяне на актове за установяване на нарушения и наказателни постановления по чл. 50, 51 и 53 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането и предоставя информация за издадените наказателни постановления на Изпълнителната агенция по лекарствата:

За установяване на нарушения по чл. 50, 51 и 53 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането са извършени 8 проверки (по 2 всяко тримесечие) в Отделение по трансфузионна хематология на „МБАЛ-Шумен” АД и ЦСМП-Шумен. За резултата от проверките са изготвени и изпратени 4 информации до ИАЛ. През отчетната 2023 г. не са констатирани нарушения в лечебните заведения във връзка с дейностите им по Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането.

12. Контрол върху дейността на лечебните и здравните заведения по осъществяването на метрологичен контрол върху медицинската техника и апаратура:

През 2023 г. са извършени 29 бр. проверки (в т. ч. 28 бр. в ЛЗИБП и 1 бр. в ЛЗБП) за спазване на нормативните изисквания относно метрологичния контрол на медицинската апаратура с измервателни функции.

13. Контрол на обектите за търговия на едро и дребно с лекарствени продукти по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (складове, аптеки, дрогерии):

През 2023 г. са издадени 6 заключения за хигиенна оценка за откриване на обекти за търговия с лекарствени продукти;

Систематичен здравен контрол в обекти за търговия с лекарствените продукти:

- извършени са общо 101 бр. проверки в аптеки, в т.ч. 55 бр. проверки в аптеки по ЗЛПХМ и 46 бр. проверки по спазване на пределните цени на лекарствените продукти в хуманната медицина);

Във връзка с промените на Наредба №4, влезли в сила от 13.06.2023 г., в РЗИ- Шумен са приети и отписани от регистъра специални рецептурни бланки - зелени и жълти рецепти, от 118 лекари.

Във връзка писмо от заместник-министъра на здравеопазването относно идентифицирани проблеми, свързани с недостига и липсата на някои жизненоважни лекарствени продукти в РЗИ-Шумен е създадена необходимата организация за осъществяването на мониторинг на притежателите на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти по отношение на наличностите и изпълнението на заявките им към търговците на едро. Извършени са 19 проверки на търговци на дребно. В РЗИ-Шумен са предоставяни регулярно справки от аптеките за липсата на лекарствени продукти.

През 2023 г. е издадена 1 заповед за разкриване на дрогерия.

През 2023 г. не е издавана заповед за заличаване на дрогерия.

През 2023 г. е извършена 1 проверка на дрогерия.

14. Осъществяване на предвидените в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и нормативните актове по прилагането му дейности:

Извършени проверки на аптеки, извършващи търговия с наркотични вещества (с лиценз по ЗКНВП) – 32 бр.

Проверки за издаване на протокол на аптеки, кандидатстващи за лицензия за търговия с наркотични вещества или промяна в обстоятелствата – 4 бр.;

Не са извършени проверки в лечебни заведения, отчитащи специални рецептурни бланки за изписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества;

Предоставени са 233 кочана с рецептурни бланки за предписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества и 30 кочана специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества;

Извършени са 30 вписвания в регистъра на специални формуляри по чл. 13, ал. 4 от Наредба №21/12.10.2000 г. за изискванията към документацията и отчетността при извършване на дейности с наркотични вещества и техните препарати;

Приети са 412 протокола за отчитане на рецептурни бланки за предписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества и 372 протокола за отчитане на специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества.

Приетите през 2023 г. отчети за движението на наркотичните вещества са 120.

Изготвени от инспектора по наркотични вещества отчети за движението на наркотичните вещества - 4 бр. (на тримесечие).

През 2023 г. не са издавани актове по ЗАНН във връзка с нарушения по ЗКНВП.

Участия на инспектора НВ:

Съвместно със служител на ОД на МВР проверки в “МБАЛ- Шумен“ и ЦСМП-Шумен относно спазване изискванията на Наредба № 1 от 2017 г. за реда за установяване концентрацията на алкохол в кръвта и/или употребата на наркотични вещества или техни аналози – 1 бр. проверка.

Инспектора НВ е участвал в съвместни проверки със служители на ОД на МВР - проверени 6 обекта.

Участие на инспектора НВ в семинар с инспекторите по наркотични вещества проведен в гр. Велико Търново на 06.06.2023 г. и 07.06.2023 г.

Участие (онлайн) на инспектора по наркотични вещества в семинар с инспекторите по наркотични вещества, проведен на 27.11.2023 г. и 28.11.2023 г. в Изпълнение на дейностите за 2023г. по Националната програма за изпълнение на Плана за действие на Националната стратегия за борба с наркотиците (2020-2024г.).

15. Водене на регистър на лекарите и лекарите по дентална медицина, които предписват лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества от приложения № 2 и 3 на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите:

Регистърът се води от инспектора по наркотични вещества.

През 2023 г. не са постъпили заявления за вписвания в регистъра.

16. Участие в изработването на областната здравна карта

Във връзка със Заповед на Министъра на здравеопазването №РД-02-225/18.08.2023 г. за определяне на комисия за изготвяне на Областна здравна карта и утвърдена със Заповед №РД-01-483/31.08.2023 г. Методика за изработване на Областна здравна карта, служители от дирекцията активно участваха в изработването на Областна здравна карта на област Шумен

17. Планиране, организиране и контролна дейностите по медицинското осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи:

В изпълнение на писмо с изх. №3МС-53/10.04.2023 г. на Главен секретар на Министерството на здравеопазването на всички лечебни и здравни заведения на територията на област Шумен са предоставени за сведение Заповед №Р-68/31.03.2023 г. на министъра на вътрешните работи и утвърдена Процедура за поведение и действие при заплаха от използване на импровизирано взривно устройство в обект за обществено ползване с масово пребиваване на хора.

В изпълнение на Закона за защита при бедствия и писмо на Областния управител на област Шумен относно подготовката за зимния сезон 2023/2024 г. и с цел предприемане на

превантивни мерки, на Областна администрация е предоставена изискуемата информация (списъци, регистри);

В изпълнение получено в РЗИ-Шумен писмо на МЗ е предоставен доклад относно проведените превантивни мероприятия и готовността за работа на РЗИ, лечебните и здравни заведения на територията на област Шумен през зимния период на 2023/2024 година.

Директора на РЗИ-Шумен е участвал в три заседания на Областния съвет за намаляване на риска от бедствия.

Актуализирана е заповедта за състава на Областния съвет по медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи.

В изпълнение на постъпило в РЗИ-Шумен писмо, на МЗ е предоставен доклад за предприетите действия за гарантиране средата на сигурност в РЗИ-Шумен, лечебните заведения за болнична помощ на територията на област Шумен, ЦСМП-Шумен и ДКЦ-I Шумен.

Изготвяне и предоставяне на МЗ справки за оказаната медицинска помощ на украински граждани в ЛЗБП на територията на област Шумен, потърсили закрила на територията на област Шумен - 13 бр. справки.

18. Разработване на военновременни планове за организацията на медицинската помощ за населението в региона и извършване на дейности по отбранително-мобилизационна подготовка:

- 2 бр. информации до „МБАЛ-Шумен АД и до ЦСМП-Шумен относно методически указания за изпълнението на дейностите и задачите по ОМП в МЗ през 2023 г.;

- проверки в ДПБ с. Царев брод, КОЦ-Шумен и МБАЛ-Велики Преслав за готовността за работа на лечебните заведения по отбранително мобилизационна подготовка и защита на населението при бедствия аварии и катастрофи - 3 бр. проверки;

- 1 бр. отчет за изпълнените дейности по Отбранително-мобилизационната подготовка на РЗИ гр. Шумен през 2022 г.;

- 1 бр. отчет за разходваните финансови средства по Отбранително-мобилизационната подготовка на РЗИ гр. Шумен за 2022 г.;

- 1 бр. план за дейностите по Отбранително-мобилизационната подготовка на РЗИ гр. Шумен през 2023 г.;

- 8 бр. справки, в т.ч. за: телефонен регистър на здравните и лечебни заведения в област Шумен с актуална информация на телефоните и GSM номера на ръководителите на здравното/лечебното заведение и на специалиста по ОМП; за лечебните заведения по видове; болничните легла по видове; осигуреност с медицински персонал - лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти, специалисти по здравни грижи и помощен персонал; регистър на специализираните медицински екипи; разчет на екипите за спешна медицинска помощ и спешен медицински транспорт в ЦСМП-Шумен; наличните транспортни средства за медицинска евакуация, подвижни лаборатории, амбулатории и кабинети; месечно потребление на кислород за медицински цели;

- проверки в ДКЦ I – Шумен, ДЦ „Дъчмед“ Шумен, „МБАЛ - Шумен“ АД и ЦСМП-Шумен относно готовността на ЛЗ по ОМП и защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи - 4 бр. проверки

- справки за свободните легла в ЛЗБП на територията на област Шумен през 2023 г. - 248 бр. справки.

19. Осъществяване на дейности по Закона за закрила на детето и по други нормативни актове съвместно със звената, ангажирани със социалното подпомагане в общините:

<u>Участия в дейности, свързани със детското здравеопазване:</u>

- участия в заседания на Регионален съвет по осиновяване – 52 участия;
- участия в в заседания на Комисията по Приемна грижа към РДСП-Шумен – 10 участия;
- участия в Комисии за детето към общини в област Шумен – 4 участия.
- Участие на гл. инспектор от ДМД в обучение за функционална оценка по проект „Подкрепа на приобщаващо образование“, финансиран по Оперативна програма “Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.“.

- Участие на гл. инспектор от дирекция „Медицински дейности“ в съвместни проверки с представители на Държавна агенция за закрила на детето - мониторинг в „МБАЛ – Шумен“ АД, проведен на 07 и 08.06.2023 г.
- Участие на главни инспектори от дирекция „Медицински дейности“ в работна междуинституционална среща в РДСП във връзка с дете в риск.

Други дейности, свързани със детското здравеопазване:

Изискана от лечебните заведения с родилни отделения („МБАЛ-Шумен“АД) информация за:

- справки за броя на извършените превенции на изоставяне на дете на ниво родилен дом съгласно Методическото ръководство за превенция на изоставянето на дете на ниво родилен дом и Наредбата за условията и реда за осъществяване на мерки за предотвратяване изоставянето на деца и настаняването им в институции, както и за тяхната реинтеграция - получени 12 справки от „МБАЛ-Шумен” АД за 7 деца в риск от изоставяне, няма изоставени деца;
- новородени деца, припознати от лица с чуждо или двойно гражданство - получени 12 справки от „МБАЛ-Шумен” АД - няма припознати;
- новородени деца с увреждания - получени 12 справки от „МБАЛ-Шумен” АД - 9 деца с увреждания;
- починали деца - получени 12 справки от „МБАЛ-Шумен” АД за общо 5 деца (4 в МБАЛ-Шумен, 1 новородено по време на транспорт);
- деца жертва на насилие или в риск от насилие - получени 12 справки от РДСП – Шумен – 50 деца жертва или в риск от насилие.

Два пъти през 2023 г. (на шестмесечие) на МЗ е изпратена информационна карта, съдържаща данни за новородени деца в област Шумен в непосредствен риск от изоставяне или настаняване в специализирани институции, за новородени деца припознати от лица с чуждо или двойно гражданство, за новородени деца с увреждания, за починали деца и деца жертва на насилие или в риск от насилие.

В изпълнение на получено в РЗИ-Шумен писмо на заместник-министъра на здравеопазването с изх.№ 12-00-55/21.02.2023 г. на всички ЛЗИБП, ЦСМП и „МБАЛ-Шумен“ АД е предоставен Механизъм за работа и сътрудничество между институциите по случаи на деца, въвлечени в родителски конфликти.

20. Съставяне на актове за административни нарушения и предлагане на директора на РЗИ налагането на принудителни административни мерки, предвидени в закон:

През 2023 г. от служители на дирекция „Медицински дейности“ са съставени актове за административни нарушения на 2 аптеки във връзка с нарушения на ЗЛПХМ.

21. Извършване на други дейности, произтичащи от нормативен акт или от законните разпореждания на директора на РЗИ:

21.1. Участия в обучения, заседания на комисии и съвети и др.:

Във връзка с Пълномощни от Министърът на здравеопазването, директорът на дирекция „Медицински дейности“ към РЗИ – Шумен е участвал в заседания на общото събрание на акционерите на „Многопрофилна болница за активно лечение – Шумен“ АД, гр. Шумен – 2 участия.

Участие в е-модул за самообучение на тема „2023 – УМ-13 - Интервюто като метод за оценяване при подбор на служители“, организиран от Института по публична администрация (ИПА) – 1 участник.

Участие в е-модул за самообучение на тема „2023-Н-11 – Организация на документооборота в държавната администрация“, организиран от Института по публична администрация (ИПА) – 4-ма участници.

Участие в обучителен семинар „Повишаване качеството на статистическата информация в областта на общественото здраве в изпълнение на европейското законодателство - Северна България“ с експерти от Министерство на здравеопазването, Националния център по обществено здраве и анализи и Регионалните здравни инспекции, проведен в с. Сливек, обл. Ловеч в периода 02-04.10.2023 г. – 2-ма участници.

21.2. В изпълнение писма на МЗ:

- Информация зо извършената проверка на прилаганите в Акушеро-гинекологично отделение (АГ отделение) и Неонатологично отделение към „МБАЛ-Шумен“ АД условия и ред за прием на родилки и изписването на новородените и техните майки (процедури, алгоритми, вътрешни правила и др.) за периода януари-декември 2022 г.

- Доклад от проверка в Държавна психиатрична болница - с. Царев брод въз основа на предварително становище, направено от делегацията на Европейския комитет за предотвратяване на изтезанията и нечовешкото или унизително отнасяне или наказание (КПИ) в края на нейното ad hoc посещение в България (21-31 март 2023 г.).

МЕДИКОСТАТИСТИЧЕСКА И ИКОНОМИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

1. Контрол по спазване на нормативните изисквания към формата, съдържанието, условията и реда за използване, обработка, анализ, съхраняване и предоставяне на медицинска документация от лечебните заведения и медицинските специалисти:

Извършени са 30 бр. проверки за спазване на нормативните изисквания към ЛЗИБП за издаване на медицински документи, удостоверяващи отсъствието на ученици по медицински причини (в АПМП и АСМП);

Извършени са 30 бр. проверки в лечебни заведения за установяване спазването на изискванията на Наредба №1 от 27.02.2013 г. за предоставяне на медико-статистическа информация и на информация за медицинската дейност на лечебните заведения.

ЛЗ са информирани относно задължението им за предаване в РЗИ – Шумен на втория екземпляр на издадените от тях „Съобщения за смърт“ в двумесечен срок от издаването им.

Във връзка с писмо на НЦОЗА, на ЛЗ е предоставено Указания за кодиране на майчина смъртност, съгласувани с НСИ.

2. Събиране и анализиране на информация, свързана с разходването на публични средства в лечебните и здравните заведения на територията на областта, и извършването на проверки по изпълнение на наредбата по чл. 106а, ал. 6 от Закона за лечебните заведения:

Контрол по спазването на Наредба №3/05.04.2019 г. за субсидиране на лечебни заведения със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването:

През 2023 г. на територията на Област Шумен две лечебни заведения - „МБАЛ-Шумен” АД и „МБАЛ-Велики Преслав” ЕООД, имаха сключени договори с Министерство на здравеопазването по Наредба № 3/05.04.2019 г. за субсидиране на лечебните заведения от МЗ.

За отчетния период в РЗИ-Шумен са приети, проверени и изпратени в МЗ 24 месечни отчети на лечебните заведения, сключили договор с МЗ. Съгласно изискванията на Наредбата са извършени 10 бр. проверки (2 проверки за 3 месеца, 8 - за по 2 месеца), при които са проверени 5% от отчетените случаи.

3. Проучване и установяване потребностите в областта от лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и други медицински и немедицински специалисти с висше образование и предложения до министъра на здравеопазването за броя на местата за следдипломно обучение:

Съвместно с районните колегии на съсловните организации е извършено проучване на потребностите от съответни специалисти в областта съгласно Наредба за изменение и допълнение на Наредба №1 от 2015 г. Въз основа на събраната и обработена информация е изготвен и предоставен на НЦОЗА анализ за състоянието на специалистите в областта на здравеопазването за област Шумен за 2023 г. (по реда на чл. 44, ал. 5 от Наредба 1 от 22.01.2015 г. на Министерство на здравеопазването). В анализа е включена информация за броя на придобилите и упражняващите специалност по възрастови групи, осигуреността на населението от областта със съответен вид специалисти, потребностите на населението от специалисти и прогноза за броя на упражняващите специалност и тяхната възраст и за потребностите от специалисти през следващите пет години.

На НЦОЗА е предоставена информация съгласно чл. 44, ал. 7 от Наредба №1 от 22 януари 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването относно предложения от базите за обучение в област Шумен за места, финансирани от държавата

Следдипломно обучение:

- приети и изпратени заявки за курсове за следдипломно обучение - 4 бр.;

• ЛЗ на територията на област Шумен и РК на БЛС са уведомени за План-разписание на МУ-София за курсовете и индивидуалното обучение за следдипломна квалификация на висшите медицински и немедицински кадри през 2023 г.;

• на ЛЗ е предоставен План-разписание на курсове и индивидуално обучение за следдипломна квалификация на висшите медицински и немедицински кадри през 2024 г. на Медицински факултет-София

• „МБАЛ – Шумен“ АД е информирана за Заповед № РД-19-5/02.08.2023 г. на министъра на здравеопазването за определяне броя на местата за специализанти, финансирани от държавата за 2023 г. по реда на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.

4. Събиране, обработка и предоставяне финансово-икономическа статистическа информация за дейността и ресурсното осигуряване на лечебните и здравните заведения на територията на региона:

4.1. Бюджетни прогнози на разпоредителите с бюджет за МЗ:

В изпълнение на получено в РЗИ-Шумен писмо на заместник-министъра на здравеопазването и в съответствие с указание БЮ №1/10.03.2023 г. на Министерството на финансите за подготовката и представянето на бюджетните прогнози на Първостепенните разпоредители с бюджет за периода 2024-2026 г., на МЗ е предоставена обобщена информация за държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества в област Шумен.

4.2. Събиране, обработване и предоставяне на финансово-икономическа и статистическа информация за дейността и ресурсното осигуряване на лечебните и здравните заведения на територията на региона:

- Събрани, обработени и проверени отчети по разделно отчитане на разходите в лечебните заведения за болнична помощ за НЦОЗА - 5 бр.;
- Справка за натуралните показатели през 2023 г. – 4 бр. тримесечни справки за ДЯ, кухни и здравни медиатори;
- Събрани и обработети за НЦОЗА справки по ПМС №17 от 31.01.2007 г. – 12 бр.;
- Годишна справка за 2022 г. за оказана медицинска помощ на чужденци, които не се ползват с правата на български граждани – 1 бр. годишна справка;
- Списък на заболяванията, състоянията и честотата на пътуванията на правоимащите болни за 2023 г. – 1 бр. годишна справка;
- Обработена и изпратена в НЦОЗА информация за предоставените услуги на здравноосигурените лица по реда на чл. 24а от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ – 4 бр. тримесечни справки.

5. Събиране, обработване и предоставяне на медико-статистическа информация за дейността на лечебните и здравните заведения:

5.1. Събиране, извършване на контрол и предоставяне на НСИ на отчетите за дейността на Детски ясли, Обединени детски заведения - 15 бр. отчети;

5.2. Събиране, извършване на контрол и предоставяне на НСИ на годишните отчети за легловия фонд и персонала на ЛЗБП, хосписите, ЛЗИБП (ДКЦ, МЦ, МДЦ, ДЦ, СМДЛ, СМТЛ, ЦСМП, РЗИ и други дейности в здравеопазването към общините) - обработени общо 57 отчети;

- годишни отчети за легловия фонд и медицинския персонал за НСИ – 57 бр.;

5.3. Изследване „Система за здравни сметки“ за НСИ – МДЛ с образна диагностика – 1 бр. справка.

5.4. Събиране, извършване на контрол, обработка и предоставяне на НЦОЗА на годишните статистически отчети на: ЛЗБП и хосписите; ЦСМП по филиали и ЛЗИБП по групировки; специализирани кабинети (психиатрични, кожно-венерологични и пневмо-фтизиатрични) към ЛЗИБП. Обработени отчети и приложения към тях:

- годишни отчети на 5 лечебни заведения за болнична помощ, 1 диализен център и ЦСМП – 22 бр. отчети със 27 приложения;
- годишни отчети на 329 лечебни заведения за извънболнична помощ и 1 хоспис – 330 бр. отчети с 614 приложения;

5.5. Събиране, извършване на контрол и обработка на оперативна статистическа и медико - статистическа информация информация за НЦОЗА:

- медико - статистическа информация:

- 187 отчета и сведения;

- от ЛЗ – 537;

- оперативна статистическа информация – 107 бр.

- Проверена и обработена статистическа информация за РЗИ-Шумен – 469 бр.

5.6. Кодиране и обработване на Съобщения за смърт за събития на територията на областта - обработени през годината – 2 364 бр. съобщения;

5.7. Въвеждане и одобряване в Уеб базиран портал за мониторинг на суицидните действия - получени карти за суицидно действие – 47 съобщения;

5.8. До ИАМН са изпратени 12 справки по реда на чл. 17, ал. 1 и 2 от Наредба № 14/ 15.04.2004 г.;

Изготвени са следните доклади, отчети и справки:

- Оперативна медико-статистическа информация за използваемостта на легловия фонд в ЛЗБП в област Шумен през 2023 г. - 10 бр. справки;

- На Министъра на здравеопазването е предоставен Доклад за използваемостта на болничните легла по видове и медицински дейности в лечебните заведения за болнична помощ на територията на област Шумен през 2022 г.

Отчетите/справките са изпращани при спазване сроковете/ графика за изпращане на съответните институции.

6. Дейности по внедряване и поддържане на единни информационни системи за отчетност на лечебните и здравните заведения, оказване методична помощ и осъществяване на контрол при прилагането им:

През 2023 г. не са осъществявани дейности по внедряване и поддържане на единни информационни системи за отчетност на лечебните и здравните заведения, оказване методична помощ и осъществяване на контрол при прилагането им.

Във връзка с писмо с изх. №2771/08.11.2023 г. (наш вх. №15-243/09.11.2023 г.) от директора на Националния център за обществено здраве и анализи относно изпълнение на Регламент (ЕС) 2022/2294 от 23.11.2023 г., ЛЗБП в област Шумен са уведомени относно някои промени, свързани с отчитането на данните за болничните грижи (данните за хоспитализираните и техните леглодни е необходимо да се представят по диагноза (всички кодове на МКБ-10 ревизия), пол, възрастови групи (под 1 г. 1-4 г. и през петгодишни интервали до 94 г., и над 95 г.) и географско измерение (резиденти и нерезиденти); изисква се представянето на данни за дневни случаи, по същите признаци – диагноза, пол, възрастови групи и географско измерени; данните от лечебните заведения ще бъдат събирани на база Индивидуалните записи за пациентите, от информационните системи на лечебните заведения; данните за годишните отчети следва да бъдат съобразени с новите изисквания и настъпилите промени в отчетността). На ЛЗБП е предоставено Указание за изготвяне и подаване на електронен отчет за Хоспитализираните случаи, вкл. по местоживеене, към формуляр №365Б-О.

7. Изработване на анализи и изготвяне на оценки на здравно-демографските процеси на територията на региона, необходими за формирането на национална и регионална здравна политика:

След обработване на статистическата информация, предоставена от ТСБ, НСИ и от годишните отчети на лечебните заведения за 2022 г. е изготвен 1 брой Анализ за здравно-демографското състояние на област Шумен за 2022 г.

По искане на общини от област Шумен са изготвени 2 бр. здравно-демографски анализи за съответните общини.

8. Изготвени са следните отчети и справки:

Изготвени справки за лекарства, използвани при лечението на COVID-19 и организация на дейностите по доставките на лекарствени продукти:

- 12 бр. справки за наличните/необходимите количества от лекарствения продукт Veklury INN – Remdesivir;

- 6 бр. отчети/заявки за изразходваните/наличните количества за две моноклонални антитела Casirivimab и Imdevimab (Casirivimab and Imdevimab concentrate for solution for infusion 120 mg/ml (REGN-COV2));

- 6 бр. отчети/заявки за изразходваните/наличните количества лекарствения продукт Kineret 100 mg/0,67 ml инжекционен разтвор в предварително напълнена спринцовка (INN Anakinra).

ДЕЙНОСТИ ПО МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА И РЕГИОНАЛНА КАРТОТЕКА НА МЕДИЦИНСКИТЕ ЕКСПЕРТИЗИ

1. Издаване на заповеди за състав на ЛКК:

През 2023 г. от дирекция „Медицински дейности" са издадени общо 92 заповеди:

- 14 бр. заповеди за сформиране на 45 ЛКК (в ЛЗБП и ЛЗИБП);
- 78 бр. заповеди за промени в състава на ЛКК, за заместване на председатели на ЛКК, за промяна на работния график, за неработещи комисии,

2. Извършване на проверки по медицинската експертиза в лечебни заведения, в т.ч. проверки от Регионален съвет на издадени решения за временна неработоспособност и Експертни решения по чл. 103, ал. 3 на Закона за здравето:

- Проверки на издадени от Териториална експертна лекарска комисия Шумен – Първи състав към "Многопрофилна болница за активно лечение – Шумен" АД (ТЕЛК – I състав към „МБАЛ-Шумен" АД) Експертни решения (ЕР) за временна неработоспособност (ВНР) – извършени са 408 бр. проверки на ЕР за ВНР (на 100% на издадените от ТЕЛК – I състав към „МБАЛ-Шумен" АД ЕР за ВНР). Проверките са за установяване на технически грешки и непълноти в ЕР (чл. 71, ал. 1, т. 5 и т. 6 от ПУОРОМЕРКМЕ). ЕР, в които са установени грешки са върнати на ТЕЛК за отстраняване на нередностите (чл. 71, ал. 1, т. 7 от ПУОРОМЕРКМЕ).
- Извършени са общо 48 проверки за контрол по създадената организация на работа на ЛКК и по воденето на медицинската документация в 13 бр. лечебни заведения със сформирани ЛКК (ЛЗБП – 4 бр. проверки и 9 бр. - ЛЗИБП).
- Извършени са общо 30 проверки за спазване на нормативните изисквания към лечебните заведения за извънболнична помощ по експертиза на временната нетрудоспособност в 30 бр. ЛЗИБП.

3. Препращане на обжалвани болнични листове:

- Препращане от Регионалния съвет към РЗИ-Шумен на обжалвани еднолично издадени болнични листове, към ЛКК – 33 броя

- Създадени, обработени в РКМЕ и препратени към ТЕЛК преписки по обжалвани болнични листове, издадени от ЛКК - 24 бр.

- Препращане от Регионалния съвет към РЗИ-Шумен на обжалвани еднолично издадени болнични листове към други РЗИ, на чиято територия е регистрацията на лечебните заведения, издали болничните листове – 6 броя болнични листове.

Изготвени са 2 анализа на дейността на Регионалният съвет към РЗИ-Шумен (1 шестмесечен и 1 годишен анализ).

4. Организация по експертизата на трайната неработоспособност и преосвидетелстване:

- проверени в ИБД и заверени експертни решения –3 471бр.;
- изпращане на експертни решения на заинтересованите страни – общо 3 750бр. (в т.ч. 800 бр. на работодатели и 3 613 на РДСП);
- приети и обработени документи за явяване на ТЕЛК – 4887 бр.;
- брой издадени ЕР на ТЕЛК за ТНР – 3 828 бр.;
- брой издадени ЕР на ТЕЛК за ВНР - 353 бр.
- обработени медицински експертни досиета за служебно преосвидетелстване на лица с изтичащи ЕР и изпратени писма до лицата, подлежащи на преосвидетелстване – 1786 бр.;
- създадени и обработени в РКМЕ преписки по обжалвани експертни решения – жалби до НЕЛК - общо 141 бр. (в т.ч. 130 от граждани и 11 от ТП на НОИ-Шумен).
- брой отменени експертни решения на ТЕЛК – 69;

- брой лица, получили експертни решения за трайна неработоспособност от НЕЛК – 50 бр.;
- извършени проверки на основание чл. 71, ал. 1, т.5 и т. 6 от ПУОРОМЕРКМЕ на ТЕЛК I-ви състав – 4 бр. проверки.

5. Изготвени и предоставени справки и информации във връзка с медицинската експертиза:

- Изготвени тримесечни справки за дейността на ТЕЛК – 4 бр. справки за МЗ;
- Във връзка с прилагане на ЗИД на ЗХУ на общини от област Шумен са предоставени 56 информации;
- Във връзка с прилагане на чл. 101б от ЗЗ на централните управления на НОИ, НЗОК, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за хората с увреждания, Националната агенция за приходите и общини от област Шумен по настоящ адрес на лицата са предоставени 91 бр. справки.

6. Други дейности във връзка с медицинската експертиза на трайно намалената работоспособност (кореспонденция, архивиране на МЕД):

- Преписки с ТЕЛК и НЕЛК и други институции по медицинската експертиза – 84 бр. преписки;
- Преписки с НОИ по медицинската експертиза – 3 314 бр. преписки
- Създадени нови МЕД във връзка с първоначално подадени документи за освидетелстване от ТЕЛК - 1 416 бр. МЕД;
- Преархивиране на МЕД на починали лица, съгл. чл.61 от ПУОРОМЕРКМЕ (справка в ИБД) - 479 бр. МЕД.

7. Участия в срещи, обучения и др. във връзка с медицинската експертиза:

Участие в онлайн работна среща с МЗ във връзка с прилагане на ЗИД на ЗХУ, проведена на 09.03.2023 г.

Участие на служители от РКМЕ към РЗИ-Шумен в организирано от НЕЛК дистанционното обучение на служители от РКМЕ за работа с ИСКМЕ, проведено на 20.09.2023 г.

8. Други дейности, свързани с организиране и контрол на дейността по медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза

Във връзка с получено в РЗИ - Шумен писмо от ТП на НО-Шумен и с цел подобряване организацията на медицинската експертиза на територията на област Шумен, на всички ЛЗ е предоставена информация за най-често допускани грешки при издаване на болнични листове (БЛ) за временна неработоспособност (ВН) от органите на медицинската експертиза (ОМЕ) през периода м. 07-12.2022 г.

На всички ЛЗ е предоставена актуална информация за определените със заповеди на директора на РЗИ-Шумен състави на ЛКК в лечебни заведения за извънболнична и болнична медицинска помощ на територията на област Шумен.

Във връзка с постъпило в РЗИ-Шумен писмо от Председателя на ТЕЛК – Първи състав към „МБАЛ-Шумен“ АД, с цел оптимизиране работата на органите на медицинската експертиза на територията на област Шумен - лекуващи лекари (лекари по дентална медицина) и лекарските консултативни комисии (ЛКК), на всички ЛЗ са напомнени някои изисквания на ПУОРОМЕРКМЕ.

В изпълнение писмо Директора на НЕЛК на ТЕЛК – Първи състав към „МБАЛ-Шумен“ АД са предоставени практически насоки по приложението на Наредбата за медицинската експертиза (обн. ДВ. Бр. 51 от 27.06.2017 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 10 от 31.01.2023 г.).

В изпълнение на постъпило в РЗИ-Шумен писмо с изх. №35-ОМ-14/29.03.2023 г. на Заместник-министъра на здравеопазването, на МЗ е предоставена изискуемата информация относно дейността на РКМЕ към РЗИ-Шумен.

„МБАЛ-Шумен“ АД и ТЕЛК Първи състав към „МБАЛ-Шумен“ АД са уведомени за Заповед №РД-01-176/28.03.2023 г. на министъра на здравеопазването, с която са утвърдени нови образци на експертните решения на ТЕЛК и НЕЛК.

Във връзка с писмо от Директора на НЕЛК с изх.№ I-4085/20.04.2023 г. на „МБАЛ-Шумен“ АД е предоставена информация относно необходимостта от насрочване на дати за

освидетелстване/преосвидетелстване на лицата, подали заявления-декларации за освидетелстване/преосвидетелстване и въвеждането и поддържането в ИБД на цялата необходима информация по отношение на извършваната от ТЕЛК медицинска експертиза.

Предвид факта, че през последните две години значително нарасна броя на постъпващите в РЗИ-Шумен и други институции жалби, сигнали, молби и запитвания относно забавяне при издаване на експертни решения по повод освидетелстване/преосвидетелстване на жители на област Шумен от ТЕЛК – I състав към „МБАЛ - Шумен" АД, гр. Шумен на 18.08.2023 г. РЗИ-Шумен отново изпрати писма до:

- Председателя на РК на БЛС-Шумен с молба за съдействие за осигуряване на лекари, които да бъдат включени в състава на нова/и ТЕЛК на територията на област Шумен;
- ръководителите на „СБАЛК - Мадара" ЕАД и на ЦСМП-Шумен с молба за съдействие за осигуряване на лекари, които да бъдат включени в състава на нова ТЕЛК на територията на област Шумен;
- управителите на всички АПМП-ИП, АПМП-ГП, АСМП-ИП, АСМП-ГП, МЦ и ДКЦ на територията на област Шумен с молба да обмислят възможността да работят назначени в ръководените от тях лечебни заведения лекари в нова/и ТЕЛК на територията на област Шумен;
- ръководителите на КОЦ-ШУМЕН" ЕООД, гр. Шумен, „МБАЛ - Велики Преслав" ЕООД и „ДПБ - с. Царев брод с молба да обмислят възможността за разкриване на ТЕЛК състав/и към ръководеното от тях лечебно заведение.

В получените през месец август 2023 г. в РЗИ-Шумен становища, ръководителите на КОЦ-ШУМЕН" ЕООД, гр. Шумен, „МБАЛ - Велики Преслав" ЕООД и „ДПБ - с. Царев брод отново посочват, че не разполагат с кадрови ресурс за разкриване на втори ТЕЛК състав към управляваните от тях лечебни заведения.

С оглед гореизложеното и с цел осигуряване на оптимален достъп до медицинска експертиза на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане за населението на територията на област Шумен, РЗИ-Шумен отправи молба да Областния управител на Област Шумен за съдействие за разкриване на нова/и ТЕЛК на територията на област Шумен.

На 12.09.2023 г. в Областна администрация-Шумен се състоя работна среща на Областния управител на Област Шумен с директорите на РЗИ-Шумен, „МБАЛ-Шумен" АД, „КОЦ-Шумен" ЕООД, „МБАЛ-Велики Преслав" ЕООД, ДКЦ 1 - Шумен, ДПБ - с. Царев брод, ТП на НОИ – Шумен, председателя на ТЕЛК - I състав към „МБАЛ - Шумен" АД и председателя на РК на БЛС-Шумен. Целта на срещата беше съдействие относно проблеми с достъпа до медицинска експертиза на трайно намалената работоспособност. След обсъждане с присъстващите се стигна до Решение всички предложенията да бъдат изпратени до Министерството на здравеопазването с оглед сериозния проблем със забавянето на експертните решения в област Шумен. Областна администрация-Шумен предостави за сведение на участниците в работната среща писмо на Заместник - министъра на здравеопазването с изх. №06-27-1/18.09.2023 г.

С оглед значително нарасналия през последните две години брой на постъпващите в РЗИ-Шумен и други институции жалби, сигнали, молби и запитвания относно забавяне при издаване на експертни решения по повод освидетелстване/преосвидетелстване на жители на област Шумен от ТЕЛК – I състав към „МБАЛ - Шумен" АД, гр. Шумен и с цел осигуряване на оптимален достъп до медицинска експертиза на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане за населението на територията на област Шумен, през м. 11.2023 г. кмета на община Шумен е помолен за съдействие за разкриване на нова/и ТЕЛК.

ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ

1. Участие в изпълнението на международни и национални програми и проекти в областта на медицинските дейности:

1.1. Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве:

В „МБАЛ-Шумен" са извършени 4 проверки на дейностите, финансирани по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве. Изготвени са 2 доклада (от които 1 е шестмесечен и 1 - годишен доклад).

1.2. Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (НСРБРПУР) 2021-2030 г.:

В изпълнение на получени в РЗИ-Шумен Заповед №РД-01-424/02.08.2023 г. и Заповед №РД-01-432/07.08.2023 г. на Министъра на здравеопазването и писма с указания с изх. №16-00-101/25.04.2023 г. и изх. №16-00-101/24.08.2023 г. от Заместник-министъра на здравеопазването относно изпълнение на дейности с мобилните медицински кабинети през 2023 г. по Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (НСРБРПУР) 2021-2030 г. и Националния план за действие за периода 2022-2023 г., на МЗ са предоставени: Отчет за изпълнение на Заповед №РД-01-432/07.08.2023 г. на Министъра на здравеопазването за изпълнението на дейностите за 2023 г. по приоритет „Здравеопазване“ от Националния план за действие за периода 2022-2023 г. към Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (НСРБРПУР) 2021-2030 г.; Отчет за дейността с МК - скринингови прегледи с мобилен медицински кабинет и проведени обучения; Списък на прегледани лица в Мобилен ехографски кабинет „RENAULT PREMIUM” – профилактични прегледи на лица над 18 г.; Проведени беседи, лекции и обучения – обучителна дейност на лица над 18 г.

2. Разработване и участие в изпълнението на регионални програми и проекти в областта на медицинските дейности:

- Общински комисии за анализ на потребностите от социални услуги – 3 участия.
- Участие в заседания в общини от област Шумен във връзка с Националната карта на социалните услуги - 2 участия.
- Работни срещи на областната комисия за изготвяне на Национална карта на социалните услуги – 2 участия.
- Участие с доклад относно достъпа до здравеопазване на хората в неравностойно положение и до медицинска експертиза на хората с увреждания в заседание на Областния съвет за хората с увреждания, проведено на 01.12.2023 г.

НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

През 2023 г. щатното разписание на Д“НЗБ” бе както следва:

Директор на дирекция	1
Отдел ПЕК вкл. Имунизационен кабинет	
1. Началник отдел	1
2. Главен инспектор	1
3. Главен експерт	1
4. Старши инспектор	3
5. Младши инспектор	5
6. Младши експерт	1
4. Изпълнител-хигиенист	1
Отдел ”Медицински изследвания”	
1. Началник отдел	1
2. Главен експерт	1
3. Младши експерт	3
4. Изпълнител-хигиенист	1
Всичко дирекция	**20**

След проведен конкурс бяха назначени двама инспектори. След проведен конкурентон подбо иден инспектор бе повишен в старши инспектор.

Щатната окомплектованост на този етап удовлетворява нуждите на дирекцията, но се чувствуват някои трудности (липса на достатъчно лекари епидемиолози).

Контролна и организационно-методична помощ.

Цялостната дейност на Д”НЗБ” по ДЗК бе организирана по предварително изготвени в началото на годината планове по отдели и индивидуални, съобразени с целите и изискванията на МЗ и регионалните приоритети по профилактика и контрол на острите заразни и паразитни болести, както и за имунопрофилактиката. Внедрената компютърна програма за ОЗБ улеснява и унифицира изготвянето на отчетите и помага за проследяване на

тенденциите в развитието на заразните и паразитни болести и епидемиологичните показатели. Изработват се месечни, тримесечни и годишни отчети, таблици, графики и анализи. Всички обекти имат оформени досиета, в които се съхраняват всички протоколи от извършени проверки и етапни епикризи.

Анализът на данните от проведените епидемиологични проучвания показва, че от всичко регистрирани през 2023 г. 1602 случая на заразни заболявания (без паразитологичните заболявания), с епидемиологично проучване са обхванати 100%. Общо проучените огнища са 2074, от които 79,17 % (1642 сл.) са градски и 20,82 % (432 сл.) селски.

Плановите проверки, които отдел "ПЕК" е извършил през отчетната година бяха планирани и извършени съгласно дадените указания от МЗ. Съгласно плана на контрол са подлежали 626 лечебни, здравни и други заведения с общо 992 обекта. Извършени са общо **1618** проверки в обектите както следва:

- Лечебни заведения за извънболнична помощ – **1019**;
- Лечебни заведения за болнична помощ – **89**;
- рискови отделения – 49;
- нерискови отделения – 39;
- Други лечебни заведения – **47**;
- ЦСМП плюс филиали – 7;
- Диализен център – 2;
- Домове за стари хора – 6;
- Хосписи – 2;
- КОЦ – 14;
- Други ЛЗ – 16;
- Здравни кабинети в училища и детски заведения – **173**;
- Обекти с обществено предназначение –**272**;
- Други обекти - **18**

Издадени са 1285 предписания във връзка с противоепидемичния контрол по отношение на COVID-19 за лица поставени под карантина. Съставени са 2 акта на физически лица за отказ от задължителни имунизации на детето му и 1 на общопрактикуващ лекар за прилагане на ваксина срещу COVID-19 след изтичане на срока от момента на отваряне на флакона. Има постъпили 3 жалби относно неспазване на противоепидемичните мерки. Жалбите са неоснователни.

В отдела бяха извършени дейности по отношение на:

- Удостоверения за регистрация /разрешаване на лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ – 29 бр;

- Сертификат за имунизационно състояние (международен) – 7 бр;

- Имунизационно свидетелство – 0 бр;

- Издаване становище за класифициране на отпадъците - 12 бр;

Издадени са:

- 1285 броя предписания на лица за поставяне под карантина;
- липсват заповеди за отмяна на карантината
- 5 броя предписания за провеждане на задължителни противоепидемични мерки.
- Изследвани са с бързи тестове за антитела 19 служители от РЗИ-Шумен

Взети са 1335 проби за стерилност и 955 проби за дезинфекции.

От РЗИ-Шумен са обхванати 1068 лица с ваксина срещу COVID-19.

През 2023 г. са извършени следните тематични проверки:

1. Своевременност на прилагане на първи прием на ваксината срещу хепатит Б в родилните отделения;

2. Съхранение на ваксините по Имунизационния календар на страната в амбулаториите за първична медицинска помощ.

От началото на месец април до 05.05.2023 г., бе извършена тематична проверка за своевременност на прилагане на първи прием на ваксината срещу Хепатит Б в Родилно отделение на „МБАЛ - Шумен” АД гр. Шумен. Проверено беше, колко от новородените деца през периода 01.01. – 31.01.2023 г. в Родилно отделение на „МБАЛ - Шумен” АД гр. Шумен са обхванати своевременно с педиатрична ваксина Engerix B на ден 0, или ден 1 от живота. При извършената проверка се констатира, че от общо родените през м. януари 2023 г. 66 деца, необхванати с ваксина Engerix B през периода – няма.

В изпълнение на Указанията за планиране, организиране и отчитане на дейността на РЗИ през 2023 г. в периода 15.08.2023 г. - 15.11.2023 г., служители от отдел „Противоепидемичен контрол” на дирекция „Надзор на заразните болести” при РЗИ – Шумен, извършиха тематична проверка на тема „Съхранение на ваксини по Имунизационния календар на страната в амбулаториите за извънболнична първична медицинска помощ“.

Във всички проверени практики на територията на област Шумен, няма открити груби нарушения по спазване условията на съхранение на биопродуктите.

В по-голям процент от практиките, хладилниците са пригодени за целта и са разположени в помещения с контролиран достъп. Вратите им се затварят плътно, няма уплътнения с нарушена цялост. Всички хладилници са снабдени със спиртни термометри за отчитане на температурата и се водят двукратно дневно дневници за регистриране на температурният режим. Ваксините се съхраняват при температура от +2 до +8 градуса. В практиките, където хладилниците са поставени на директна слънчева светлина и без отстояние от стени, са дадени препоръки за отстраняване на нередностите. В нито една от практиките, няма документи за техническа поддръжка на хладилниците. Не са съставяни актове за установяване на административни нарушения.

При реализиране на дейността си дирекцията непрекъсното осъществяваше взаимодействие със следните структури:

1. С отдел “ПБПЗ” при установяване на регионалните приоритети за профилактика на заразните и паразитни болести, при издаването и разпространението на здравно-просветни материали.
2. С ОБДХ в рамките на междуведомствените комисии за борба със зоонозите и при провеждане на епидемиологични и епизоотологични проучвания и предприемане на съвместни мерки при разпространението на зооантропонози и възникването на хранителни взривове, след консумация на месо и месни продукти.
3. С РЗОК по контрола на лечебните заведения за болнична и доболнична помощ и разрешаване на регионалните проблеми в областта на здравеопазването.
4. С ръководствата на лечебните заведения за болнична помощ при решаване на проблеми, свързани с нозокомиалните инфекции, вътреболничните взривове, дезинфекционните стерилизационни мероприятия, болнична хигиена и др.

И не на последно място поддържаната постоянна връзка и координация на действията с МЗ и НЦЗПБ.

Анализ на заразните заболявания.

Анализът представя развитието и характерните особености на епидемичния процес при острите инфекциозни болести в Шуменска област през 2023 г.

Основните епидемиологични показатели са определени на база отчетни данни на отдела, допълнени с резултатите от лабораторните изследвания извършени в хода на епидемиологичните проучвания за целите на епидемиологичната диагноза.

1. Обща заболеваемост, смъртност и леталитет.

През 2023 г. са регистрирани 1602 заразни заболявания (без грип и ОРЗ и паразитологични заболявания), срещу 11194 за 2022 г. Общата заразна заболеваемост за 2023 г. е 1070,66%ооо срещу 6607,13%ооо за 2022 г. Наблюдава се намаление на показателите на общата заразна заболеваемост.

През годината има регистрирани 41 смъртни случая от остри заразни болести - COVID-19.

С най-висока обща инфекциозна заболеваемост в областта са общините Шумен – 1410%ооо (1101 сл.), Велики Преслав - 1377%ооо (140 сл.), Каспичан – 896%ооо (56 сл.) и

Нови пазар – 842%ооо (122 сл.). С най-ниска обща заболеваемост са общините: Каолиново – 341%ооо (36 сл.), Върбица – 380%ооо (29 сл.), Никола Козлево - 437%ооо (23 сл.) и Венец – 446%ооо (27 сл.). Най-засегнати са възрастовите групи 4 – 7 г. – 21,5% (345 сл.), над 70 год. – 19,3% (309 сл.), 60-69 г. - 9,9% (158 сл.) и 1-3 г. – 9,58% (152 сл.). От всичките 1602 остри заразни болести, са хоспитализирани 483, първи ден – 94,82% (458 сл.) и втори ден – 2,90% (14 сл.). 1246 случая са регистрирани в градовете, а 356 случая - в селата. През двата сравнявани периода 2022 г. и 2023 г. в динамиката на епидемиологичните показатели при отделните нозологични единици се наблюдават следните промени.

- Заболеваемостта от чревни инфекции през 2023 г. е 1,54 по-висока от стойностите за 2022 г.
- При въздушно-капковите инфекции се наблюдава намаление на заболеваемостта в сравнение с 2022 год. главно за сметка на заболеваемостта от COVID-19.
- При вирусните хепатити се наблюдава задържане на заболеваемостта.
- Заболеваемостта при трансмисивните инфекции е завишена с 1,4 пъти.
- Невроинфекции, регистрирани през 2023 г. – 1 случай.
- При инфекциите с множествен механизъм на предаване се наблюдава увеличение нивото на заболеваемостта.
- При полово преносимите инфекции се наблюдава увеличение на заболеваемостта за сметка на първичния сифилис.

Епидемиологичната характеристика на острата заразна заболеваемост през 2023 година в Шуменска област се определя най-общо така:

- намаление на заболеваемостта от въздушно-капковите инфекции;
- увеличаване на заболеваемостта от чревни инфекции;
- задържане нивото на заболеваемостта от вирусни хепатити;
- слабо увеличение на заболеваемостта от трансмисивни инфекции;
- увеличение на полово-преносими инфекции.

2. Структура на инфекциозната заболеваемост.

Структурата се определя от две групи инфекции: въздушно-капкови – 85,96% (1377 сл.) и чревни – 11,80% (189 сл.) Вирусните хепатити са 0,37% (6 сл.). Относителният дял на трансмисивните инфекции е 0,44% (7 сл.), полово-преносими инфекции - 0,75% (12 сл.) и ХИВ инфекции - 0,12% (2 сл.). При чревните инфекции се наблюдава увеличение на заболеваемостта - 189 случая срещу 122 случая за 2022 г.

Заболеваемостта от инфекции на дихателните пътища е понижена – 920,28%ооо (1377 сл.) срещу 6520,96%ооо (11048 сл.) за 2022 г. Налице е увеличаване на заболеваемостта от чревни инфекции - 1,54 пъти. Заболеваемостта от вирусни хепатити е повишена - 4,01% ооо (6 сл.) срещу 3,54% ооо (6 сл.) за 2022 год. което е за сметка на намаления брой на населението в областта. При трансмисивните инфекции се наблюдава леко повишение 4,68%ооо (7 сл.) спрямо 2,95% ооо (5 сл.) за 2022 год. При полово-преносимите инфекции е налице увеличение на заболеваемостта 8,02%ооо (12 сл.) спрямо 5,31% ооо (9 сл.) за 2022 година. Регистрирана заболеваемост при инфекциите с множествен механизъм на предаване е 5,35%ооо (8 сл.).

Основните епидемиологични показатели, характеризиращи разпространението на заразните болести, представени по нозологични единици е както следва:

Чревни инфекции.

През 2023 г. чревната заболеваемост бележи увеличение в сравнение с 2022 година, като чревните инфекции заемат второ място в структурата на ОЗБ за 2023 г. Значително е завишена заболеваемостта при ентероколитите, салмонелозите и колиентеритите.

В структурата на чревните инфекции отново превес имат ентероколитите с 8,18% (131 сл.). Относителният дял на салмонелозите е 1,37% (22 сл.).

Регистрираните чревни инфекции представляват 11,8% (189 сл.) от общата инфекциозна заболеваемост в областта. Анализът на сезонността показва лятна зависимост, като най-много чревни заболявания са регистрирани през месеците: юли – 13,76% (26 сл.), август – 19,05% (36 сл.) и септември - 10,05% (19 сл.). През останалите месеци, заболеваемостта е равномерно разпределена. В градовете са регистрирани 67,72% (128 сл.) от

чревните инфекции, а в селата 32,28% (61 сл.). Всички заболели са обхванати с епидемиологично проучване.

➢ **Колиентерити.**

През отчетния период заболеваемостта е по-висока в сравняване с 2022 г. Относителният им дял спрямо общата инфекциозна заболеваемост е 0,94% (15 сл.). а спрямо чревните инфекции е 7,94%. По-голямата част от регистрираните заболявания са в градовете – 80% (12 сл.). Няма изразена сезонност. Регистрираните случаи са през месеците януари, април, август, септември и октомври. Анализът на възрастовата структура показва, че най-засегната е възрастта от 1 - 3 год. – 26,67% (4 сл.) и 4-7 год.- 20% (3 сл.). От заболелите 80% (12 сл.) са хоспитализирани. Всички случаи на колиентерити са проучени. Открити са 70 контактни, от които 1 е заболял.

➢ **Салмонелози.**

През 2023 г. регистрираната заболеваемост е завишена в сравнение с 2022 г. Съответно 14,70%ооо (22 сл.) срещу 8,26%ооо (14 сл.) за 2022 г. Относителният дял спрямо общата инфекциозна заболеваемост е 1,37%, а спрямо чревните инфекции е 11,64%. Най-голям брой заболявания от салмонелоза са регистрирани през месеците август, септември и октомври. През останалите месеци заболеваемостта е равномерно разпределена. Най-засегнати са възрастовите групи 1-3 г. – 27,27% (6 сл.), 40 - 49 г. – 14,29% (4 сл.) и над 70 г. - 14,29% (4 сл.). В градовате са регистрирани - 68,18% (15 сл.). Всички регистрирани случаи на салмонелоза са проучени, като от тях 31,82% са проучени в селата. Открит е 1 източник на зараза. 38 са регистрираните контактни, от които 13 са лабораторно изследвани. От заболелите 85,71% (18 сл.) са хоспитализирани. От тях през първия ден са хоспитализирани 94,44% (17 сл.).

➢ **Ротавирусен гастроентерит.**

Регистрираната заболеваемост през 2023 г. е 10,62%ооо (18 сл.), срещу 15,35%ооо (26 сл.) за 2022 г. Наблюдава се понижение на заболеваемостта. Относителния дял спрямо общата заболеваемост е 1,12% (18 сл.), а спрямо чревната е 9,52%. В градовете са регистрирани 66,67% (12 сл.), а в селата - 33,33% (6 сл.). Анализът на възрастовата структура показва, че най-засегнати са възрастовите групи 1–3 г. – 55,56% (10 сл.) и 4-7 г. –27,80 % (5 сл.). Най-много случаи са регистрирани през месеците април и юли 44,44% (16 сл.). Хоспитализирани са 100% (18 сл.) от заболелите. Всички регистрирани случаи са епидемиологично проучени, от тях 38,89% (7 сл.) са проучени в селата. Открити са 4 източника на зараза. Регистрирани са 53 контактни, от които нама заболели.

➢ **Вирусни хепатити.**

През 2023 г. заболеваемостта е 4,01%ооо (6 сл.) срещу 3,54%ооо (6 сл.) през 2022 г. Относителният дял спрямо общата заболеваемост е 0,37%, като от тях 66,67% (4 сл.) са регистрирани в селата. Регистрираните случаи са разпределени равномерно през месеците. Липсва изразена сезонност. Проучени са всички огнища на вирусни хепатити. Няма открити източници на зараза. Регистрирани 7 контактни. Всички болни са хоспитализирани.

Инфекции на дихателните пътища.

Заболеваемостта от въздушно-капкови инфекции е 920,28%ооо (1377 сл.) срещу 6520,96%ооо (11048 сл.) за 2022 г. Наблюдава се значително намаление на заболеваемостта, което е за сметка на коронавирусната инфекция - 770 случая, срещу 10243 случая за 2022 г. Налице е есенно-зимна сезонност на заболеваемостта.

➢ **Скарлатина.**

Регистрираната заболеваемост е 98,24%ооо (147 сл.) срещу 3,54%ооо (6 сл.) в сравнение с 2022 г. Наблюдава се многократно завишение на заболеваемостта. Относителният дял спрямо общата инфекциозна заболеваемост е 9,18%, а спрямо заболеваемостта от дихателни инфекции 10,68%. Анализът на възрастовата структура показва, че най-засегната е възрастовата група 4–7 г. – 62,6% (92 сл.), следвана от възрастовата група 1–3 г. – 18,4% (27 сл.). Наблюдава се зимна сезонност. Проучени са общо 247 огнища, като 86,23% (213) са в града. Открити са 142 източника на зараза. Регистрирани са общо 1464 контактни. Хоспитализирани са 3,4% (5 сл.) през първия ден.

2. Варицела.

Регистрираната заболеваемост е 296,74%ооо (444 сл.) срещу 462,75%ооо (784 сл.) за 2022 год. Наблюдава се двукратно намаление на заболеваемостта. Относителният дял спрямо

общата инфекциозна заболеваемост е 27,72%, а спрямо въздушно-капковите инфекции е 32,24%. Анализът на възрастовата структура показва, че най-засегнати са възрастовите групи от 4 -7 г. – 47,83% (375 сл.), 1-3 г. – 21,56% (169 сл.). Наблюдава се изразена пролетно-лятна сезонност. Проучени са 609 огнища, от които 87,36% (532 сл.) са в градовете. Хоспитализирани са 8 от случаите.

- **Туберкулоза.**

Регистрираната заболеваемост е 10,69%ооо (16 сл.) срещу 8,26%ооо (14 сл.) за 2022 г. Наблюдава се леко завишение на заболеваемостта. Относителният дял спрямо общата инфекциозна заболеваемост е 0,99%, а спрямо дихателните инфекции е е 1,16%. 62,50% (10 сл.) от регистрираните са в градовете. Анализът на възрастовата структура показва, че най-засегнати са възрастовите групи от 40-49 г.- 31,25% (5 сл.), 30-39 г. – 25% (4 сл.) и над 70 г. – 25% (4 сл.). 87,5% (14 сл.) са лекувани в болнично заведение. Изразена сезонност не се наблюдава.

- **Коронавирус (Covid-19)**

Регистрираната заболеваемост е 514,61%ооо (770 сл.) срещу 6045,81%ооо(10243 сл.) за 2022 г. Относителният дял спрямо общата инфекциозна заболеваемост е 48,06%, спрямо инфекциите на дихателните пътища е 55,92%. Анализът на възрастовата структура показва, че най-засегнати са възрастовите групи от над 70 г. – 35,5% (273 сл.). 60-69 г.- 16,5% (127 сл.), 50 -59 г.- 16,5% (127 сл.), 40-49 г. – 11,2% (86 сл.), Хоспитализирани са 33,51% (258 сл.). Починали са 5,32% (41 сл.). Най-много случаи са регистрирани през месеците март, октомври иноември. 73,38% (565 сл.) са регистрирани в градовете, а 26,62% (205 сл.) в селата. 33,51% (258 сл.) са хоспитализирани, от които през първия ден 255 сл., след втория ден са хоспитализирани 3 случая.

Трансмисивни инфекции

Регистрирана е заболеваемост 4,68%ооо (7 сл.) срещу 2,95%ооо (5 сл.) за 2022 г. Наблюдава се леко завишение на заболеваемостта. Относителния дял спрямо общата инфекциозна заболеваемост е 0,44%. Най-засегнати са възрастовите групи 50-59 г. и 60-69 г. В градовете са регистрирани 57,14% от заболелите. Хоспитализирани са 71,43% (5 сл.), всички са хоспитализирани през първия ден от заболяването. По голяма част от заболелите са регистрирани през летния сезон. Проучени са 7 огнища и са открити 6 източника на зараза.

Невроинфекции

Регистрирана е 0,67%ооо (1 сл.) заболеваемост срещу 0,6%ооо (1 сл.) за 2022 г. Относителния дял спрямо общата инфекциозна заболеваемост е 0,06. В селата е регистриран 1 сл. – 100%. Хоспитализирани са 100% (1 сл.) на първия ден. Заболеваемостта е регистрирана във възрастова група от 60-69 г. – 1 сл. през месец април.

Инфекции с множествен механизъм на предаване

2.6. Инфекции с множествен механизъм на предаване

През 2023 год. са регистрирани 10 случая на инфекции с множествен механизъм на предаване, от които 8 случая на Ку треска - 5,35%ооо и 2 случая на ХИВ инфекции -1,34%ооо, срещу 2 регистрирани случая през 2022 г. - 1,18%ооо. В градовете са регистрирани 100% от случаите. Проучени са 10 огнища. Няма изразена сезонност.

Полово – преносими инфекции

Заболеваемостта от ППИ е 8,02%ооо (12 сл.) срещу 5,31%ооо (6 сл.) в сравнение с 2022 г. Наблюдава се завишение на заболеваемостта. Относителният дял спрямо общата инфекциозна заболеваемост е 0,75%. Регистрираните случаи от сифилис в различните форми представляват 100% (12 сл.) от ППИ. По възрастова структура 66,67% са между 20-29 г. В градовете са регистрирани 50% от заболелите (6 сл.). На лице е равномерно разпределение на случаите за 2023 г. Няма изразена сезонна зависимост. Проведени са 12 епидемиологични проучвания, като са открити 12 източници на зараза. За 2023 г. са регистрирани 12 сл. на първичен сифилис. През 2023 год. няма регистрирани случаи на урогенитална хламидийна инфекция.

Регистрирани взривове

През 2023 г. са регистрирани 3 епидемични взрива от COVID-19 и 1 взрив от Ку треска в област Шумен.

Няма регистриран хранителен взрив през изтеклата година.

Анализ на резултатите от микробиологичния контрол на дезинфекционния и стерилизационен режим.

Микробиологичният лабораторен контрол в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ на извършваните в тях дезинфекции и стерилизации се провеждаше по предварително установен график, съобразен по обем със спецификата на лечебните заведения. Микробиологичен контрол се извършваше и по епидемични показания. Общият брой на взетите проби за контрол на дезинфекциите и стерилизациите за 2023 г. е 2290. От тях 66– 2,88% са нестандартни от общия брой взети проби за периода. За сравнение през 2022 г. общият брой взети проби е 2455 като от тях нестандартни са 47 – 1,91 %, което показва леко увеличение на процента на нестандартните проби за 2023 г.

Общият брой на взетите проби за контрол на дезинфекциите през 2023 г. е 955, от тях нестандартни са 62 бр., което е 6,49% спрямо 4,16% за 2022 г., показващо тенденция към слабо влошаване на качеството на дезинфекционния режим през 2023 г.

В структурно отношение нестандартните проби се разпределят както следва:

- нестандартни проби от съдове за хранене – няма.

- нестандартни проби от ръце на медицински и немедицински персонал – 44 броя с 4 бр.нестандартни проби или 9,09% спрямо 9,52% за 2022 г.

-нестандартни проби от предмети за обслужване на болния – 63 броя., с 3 бр. нестандартни- 4,76% спрямо 4,39% за 2022 г.

- нестандартни проби от повърхности – 736 броя. с 49 бр. нестандартни проби или 6,66% спрямо 3,99% за 2022 г.

- нестандартни проби от медицински инструментариум - 18 броя с 1 нестандартна проба или 5,55% спрямо 3,13 % за 2022 г.

- нестандартни проби от специална и медицинска апаратура – 46 броя с 2 бр. нестандартни – 4,35% спрямо 3,17% за 2022 г.

- нестандартни проби от болнично бельо и работно облекло - 28 броя с 3 бр. нестандартна -10,71% спрямо 1,69% за 2022 г.

Липсват взети проби от дезинфекционни разтвори. За получените нестандартни проби от ръцете на медицински и немедицински персонал е на лице намаление на процентът в сравнение с предходната година. При останалите проби е налице увеличение на процента спрямо 2022 г., като най осезаемо е при нестандартните проби от болнично бельо и работно облекло.

В етиологичната структура на нестандартните проби, установени при контрола на дезинфекционния режим е водещ Стафилококус ауреус с 77,40 % , на второ място е ГОНФ с 16,3%, а на трето място е CNS и Ешерихия коли с по 3,23%.

С най-висок процент нестандартни проби през 2023 г. на база извършеният микробиологичен контрол в лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ е МЦ „КОЦ“, СМДЛ „Ноневи“, МЦ “ПЧАГК“, ФСМП гр. Смядово, ФСМП гр. Каолиново и ФСМП гр. Върбица по 20%. Следва ДКЦ 1 - 14,67%, СБАЛК „Мадара“ - 14,28%, МЦ 1 гр. Нови пазар – 13,33, МЦ „Св.Иван Рилски“ - 10%, ДПБ с. Царев брод - 6%, КОЦ Шумен - 5,26%, МБАЛ Шумен АД – 4,09%. При всички нестандартни проби е изолиран Стафилококус ауреус. При МБАЛ Шумен АД, ДКЦ 1 и МЦ „КОЦ“ е изолиран и ГОНФ, а в ФСМП гр. Смядаво е изолиран само Ешерихия коли.

За допуснати пропуски в дезинфекционния режим е издадено 1 предписание на проверяваният обект.

През 2023 г. са взети 1335 броя проби за контрол на стерилизациите, като са отчетени 4 броя нестандартни проби - 0,3%, с изолиране на Стафилококус ауреус. Нестандартните проби съответстват на нестандартните проби през 2022 г. – 0,28%. При останалите проби липсва вторично контаминиране на стерилните материали. Спазва се режима на стерилизация, както и своевременното му отразяване в журналите за извършена стерилизация.

Анализ на ВБИ.

Провеждането на надзор на инфекциите свързани с болничното обслужване е задължително за всяко лечебно заведение за болнична помощ. Въведените предпазни мерки

в лечебните заведения представляват задължителен минимум от изисквания за ограничаване риска от разпространение на инфекциите свързани с болничното обслужване.

При извършените през 2023 г. текущи проверки в лечебните заведения за болнична помощ се констатира, че като цяло се спазват разработените от тях и одобрени от Дирекция "НЗБ" програми за превенция и контрол на инфекциите, свързани с болничното обслужване. За констатираните пропуски по отношение спазването на Наредба № 3/08.03.2013 г. и Наредба № 2/10.01.2005 г., се дадоха необходимите препоръки за отстраняването им.

В лечебните заведения със стационар в Шуменска област през 2023 г. са регистрирани 800 бр. болни с ВБИ при преминали 30010 болни, което е 2,66% спрямо 2,98% за 2022 г., на лице е понижение на регистрираните ВБИ за Шуменска област.

Най-висок процент болни с ВБИ е регистриран в МБАЛ-Шумен – 4,26%, спрямо 4,49% за 2022 г., на лице е намаление на % на регистрираните ВБИ за 2023 г.

Повишен е процентът на регистрираните болни с ВБИ в КОЦ - Шумен ЕООД за 2023 - 0,43%, срямо 0,35% за 2022 г. Наблюдава се запазване и понижение на ВБИ в останалите лечебни заведения със стационар в областта.

Процентът на нозокомиалните инфекции за 2023 г. е 2,66%, понижен е с 0,55% спрямо 2022 г. В лечебните заведения със стационар в областта има намаление на регистрираните ВБИ за 2023 г. спрямо 2022 г.

В структурно отношение най-голям е процента на инфекциите на пикочните пътища – 26,99% спрямо 35,81% за 2022 г. На второ място са инфекциите на пневмониите – 20,61% спрямо 17,92% за 2022 г. На трето място са инфекции на кръвта – 15,83% спрямо 12,05% за 2022 г. Следват инфекциите на окото, УНГ и устна кухина – 12,15% спрямо 9,85% за 2022 г. На пето място са инфекциите на хирургичното място – 10,67% срещу 7,65% за 2022 г., инфекциите на половите органи – 3,19% срещу 1,47% за 2022 г. Следват инфекциите от Covid -19 – 2.94% срещу 7,23% за 2022 г., инфекциите на долни дихателни пътища - 1,84% срещу 1,36 % за 2022 г. и инфекциите свързани с катетър -1 ,84% срещу 2,41% за 2022 г.

Увеличение на % през 2023 г. се наблюдава при инфекциите на пневмониите със 2,69%, инфекциите на кръвта със 3,78%, инфекциите на окото, УНГ и устна кухина с 2,30%. Намаление на % се наблюдава при инфекциите на пикочните пътища с 8,82%, инфекциите свързани с катетър с 0,57 % и Covid -19 със 4,29% При останалите инфекции не се констатира съществена разлика в процентно отношение.

Етиология на най-честите ВБИ според причинителя:

От регистрираните през 2023 г. ВБИ – 99,26% са етиологично изяснени, което е с 0,22% по-малко в сравнение с 2022 г.

В етиологията на нозокомиалните инфекции определящо място имат грам-негативните бактерии с най-висок относителен дял на Клебсиела пневмоние - 14,48% срещу 11,64% за 2022 г. Ешерихия коли - 13,01% срещу 11,95% за 2022 г. Ацинетобактер баумани – 12,76% срещу 6,39% за 2022 г. Псевдомонас аерогеноза – 11,53% срещу 17,19% за 2022 г. Стафилококус ауреус – 10,18% срещу 9,75% за 2022 г. Коринебактериум род - 7,85% срещу 4,82% за 2022 г. Ентерококус фекалис - 4,17% срещу 5,14% за 2022 г. SARS-CoV-2- 3,80% срещу 7,55% за 2022 г. Стафилококус коагулаза негативни - 3,56% срещу 1,36% за 2022 г. Ентеробактер клоаце – 3,31% срещу 1,99% за 2022 г. Кандида албиканс – 3,19% срещу 4,19% за 2022 г. Протеус мирабилис – 2,33% срещу 1,68% за 2022 г. Стрептококус пневмоние - 1,72% срещу 0,84% за 2022 г. Микробиологично недоказани са 0,74%, срещу 0,52% за 2022 г.

Годишен анализ на профилактичните имунизации.

А

Планиране, своевременно осигуряване на необходимите количества биопродукти.

Ежегодно до 31 януари Регионалната здравна инспекция представя в Министерство на здравеопазването обобщен план за следващата календарна година, който включва броя на лицата, подлежащи на задължителни и целеви имунизации и реимунизации, както и на постекспозиционна профилактика със серуми и имуноглобулини. При планирането се отчитат данните от регистрите на населението, очакваната раждаемост, изготвените годишни планове от ОПЛ и МБАЛ в областта.

Необходимите количества биопродукти за обхващане се разпределят по тримесечия, съобразени с плановете, предадени от общопрактикуващите лекари.

През 2023 година осигуряването на биопродуктите от склада на МЗ се осъществяваше редовно след уговорка и съобразно плановите нужди на потребление с изключение на доставката на ваксина Hexacima до месец август. Проблем създава краткият срок на годност на някои от получените в РЗИ ваксини. Това създава предпоставка за ненавременното им използване от страна на ОПЛ.

Отчитането на биопродуктите става след представяне на тримесечно сведение за действително извършените имунизации.

Продължава ежеседмичното и ежемесечно изпращане в МЗ на информация за движението на биопродуктите в областта.

Своевременно се уведомяваха личните лекари за настъпилите промени в имунизационният календар и видовете ваксини и се извършваха консултации за възникнали ваксинални проблеми по наредбата за имунизациите.

Б. Осигуряване на хладилно съхранение и транспорт на биопродуктите.

Биопродуктите се транспортират и съхраняват при хладилни условия съгласно указанията на производителя.

Биопродуктите в РЗИ-Шумен се съхраняват в специална хладилна камера, която беше изградена през 2018 год. със средства отпуснати от МЗ с оглед поддържане на стриктен температурен режим. Осигурени са генератор за резервно ел. захранване и температурен мониторинг с възможност за сигнализиране на мобилен телефон.

Провежда се и се регистрира ежедневно двукратно замерване на температурите в хладилниците.

Извършва се стриктен контрол в лекарските практики, както и при отпускането на биопродукти на ОПЛ за спазване на хладилната верига.

Индивидуалните практики за първична помощ са оборудвани с необходимата хладилна техника, термометри и хладилни чанти.

Води се регистрация за двукратен температурен режим във всяка практика.

В. Мониторинг на имунизациите и реимунизациите.

Задължителни планови имунизации и реимунизации.

1. Имунизация против туберкулоза на новородените.

През 2023 г. в „МБАЛ-Шумен“ АД са родени 680 деца срещу 770 през 2022 г. От тях обхванати с БЦЖ ваксина са 680 – 100**%.**

За същия период на 2022 г. са обхванати 97,32%.

За белег на 7 месечна възраст от 774 подлежащи по данни на ОПЛ са проверени 770 деца (99,48%). Установени са 237 деца без белег, от които 227 деца са проверени с проба Манту, 156 са с отрицателни резултати, 154 са имунизирани с БЦЖ ваксина.

Проверени с проба Манту през 2023 г.

7 - годишна възраст: общ брой подлежащи - 1633, от които 1358 са обхванати с проба Манту, което е 83,16%. От тях 973 са отрицателни и 970 са реимунизирани - 99,69%. Необхванато по други причини е 1 дете, а две са временно отложени .

При изчисляване на имунизационния обхват при приспадане от общия брой на подлежащите на необхванатите по други причини деца на 7 годишна възраст, се получава 93,21% обхват.

Наличните количества БЦЖ-ваксина в РЗИ-Шумен към 01.01.2023 г. са 890 дози и 8400 дози ППД – туберкулин. През изминалата 2023 г. са получени 4700 дози БЦЖ ваксина и 2300 дози ППД- туберкулин. На МБАЛ с отделения по Акушерство и гинекология и ОПЛ са раздадени 4390 дози БЦЖ и 2670 дози ППД на ОПЛ. Изразходвани са 1804 дози БЦЖ ваксина и 1585 дози ППД - туберкулин. В наличност в РЗИ - Шумен към 31.12.2023 г. са 1200 дози БЦЖ ваксина и 470 дози ППД-туберкулин.

2. Имунизирани срещу дифтерия, тетанус, коклюш, хепатит Б, полиомиелит, ХИБ с шесткомпонентна ваксина –ДТКаХепБПиХИБ.

На основание писмо № 16-00-30/31.03.2021 г. на Министерство на здравеопазването първичната имунизация срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хемофилус инфлуенце тип Б и хепатит Б **на деца, родени след 01.03.2021 г.** се извършва с шесткомпонентната ваксина **Hexacima**. Ваксината **Pentaxim** (петкомпонентна ваксина срещу

дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хемофилус инфлуенце тип Б) се използва за реимунизация на деца от 16-месечна възраст.

С първи прием на **шесткомпонентна ваксината** са обхванати 1021 деца от подлежащите 1037 (98,46%). Временно отложени са 9 деца, а 7 са необхванати по други причини

Втори прием на ваксината са получили 954 деца от подлежащите 1037 (92% обхват). Временно отложени са 48 деца, а 35 деца са необхванати по други причини. При изчисляване на имунизационния обхват при приспадане от общия брой на подлежащите на необхванатите по други причини лица се получава 92,80% обхват.

С трети прием са обхванати 968 деца от подлежащите 1037 (93,35% обхват). Временно отложени са 50 деца, а 19 деца са по други причини. При изчисляване на имунизационния обхват при приспадане от общия брой на подлежащите на необхванатите по други причини лица се получава 95,09% обхват.

Към 01.01.2023 г. в РЗИ – Шумен наличните количества шесткомпонентна ваксина са 0 дози. През изминалата 2023 г. са получени 4210 дози шесткомпонентна ваксина (Hexacima), раздадени са 3162 дози на ОПЛ. Отчетени като изразходвани – 2843. В наличност в РЗИ - Шумен към 31.12.2023 г. са 1048 дози Hexacima.

3. Имунизирани срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, ХИБ с петкомпонентна ваксина ДТКаПиХИБ:

Реимунизирани с петкомпонентна ваксина (Pentaxim) през 2023 г. са 997 деца от подлежащите 1056 – 94,41%. Временно отложени са 18 деца, 1 поради отказ на родителите и 40 са необхванати поради други причини.

При изчисляване на имунизационния обхват при приспадане от общия брой на подлежащите на необхванатите по други причини лица се получава 98,13% обхват.

Към 01.01.2022 г. в РЗИ – Шумен е имало 750 налични дози от петкомпонентната ваксина). През 2022 г. са получени 2800 ваксини (Pentaxim). Раздадени на ОПЛ – 3134 дози, а отчетени като оползотворени са 3026. Към 31.12.2022 г. в РЗИ – Шумен са налични 416 дози.

4. Имунизирани и реимунизирани срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит с четирикомпонентна ваксина ДТКаПи.

Четири-компонентната ваксина (Tetraxim) е приложена като основна схема на имунизация на малък брой деца. Това са деца преминали 3-годишна възраст, които поради наличие на противопоказания не са обхванати. От подлежащите 8 деца с първи прием на Тетраксим са обхванати 8 деца - 100%. Втори прием са получили 3 деца от 4 подлежащи - 75%, а с трети прием е обхванато 1 дете от 8 подлежащи (12,5%). С четвърти прием за реимунизация са обхванати 10 деца от 13 подлежащи (76,92%). Имунизациите са извършени на деца по индивидуален план.

Подлежащите на реимунизация с четири-компонентна ваксина (Тетраксим) шестгодишни деца през 2023 г. са 1429. От тях през 2023 г. са обхванати 1168 (81,74%).

При изчисляване на имунизационния обхват при приспадане от общия брой на подлежащите на необхванатите по други причини лица се получава 95,42% обхват.

Към 01.01.2023 г. в наличност в РЗИ – Шумен е имало 436 дози Тетраксим. През отчетния период от плануваните 1400 дози са получени 1150. На ОПЛ са раздадени 1270 броя ваксини, а са отчетени като приложени 1190. Към 31.12.2023 г. в РЗИ-Шумен са налични 316 броя ваксини Тетраксим.

5. Имунизирани и реимунизирани срещу пневмококови инфекции с конюгатна ваксина.

Във връзка с измененията в Наредба № 15 от 12.05.2005г. (изм. и доп. ДВ. бр.108 от 22.12.2020 г.) за имунизациите в Република България пневмококовата ваксина Синфлорикс се прилага в две дози за имунизация и една за реимунизация за децата, родени след 01.01.2020 г.

През 2023 г. за първи прием на **Синфлорикс – пневмококова полизахаридна конюгирана ваксина** – са подлежали 1037 деца. От тях обхванати са 1001, което се равнява на 96,53% обхват. Временно отложени са 6 деца, 30 деца са необхванати поради други причини, 1 дете е трайно отложено.

При изчисляване на имунизационния обхват при приспадане от общия брой на подлежащите на необхванатите по други причини лица се получава 99,40% обхват.

Обхванатите с втори прием на Синфлорикс са 984 деца от подлежащи 1037 – 94,89%. Необхванати поради временно отлагане са 16 деца, 37 са по други причини. 1 дете е трайно отложено.

През настоящата година с конюгираната пневмококова ваксина са реимунизирани 937 деца от подлежащите 1037, което представлява 90,36% обхват. Временно отложени поради медицински противопоказания са 46 деца, а 54 са необхванати по други причини.

При изчисляване на имунизационния обхват при приспадане от общия брой на подлежащите на необхванатите по други причини лица се получава 95,32% обхват.

В наличност към 01.01.2023 г. в РЗИ-Шумен е имало 416 дози Синфлорикс. През изминалата година са получени 3671 дози ваксина, при планувани 2700. На ОПЛ са раздадени 3024, а са отчетени като поставени 2822 дози. В наличност в РЗИ-Шумен към 31.12.2023 г. са 1063 броя ваксина Синфлорикс.

6. Имунизирани против вирусен хепатит тип Б.

С първи прием на **противохепатитна ваксина (Engerix B)** през 2023 г. са обхванати 680 новородени от подлежащите 680 – 100%.

С втори и трети прием на противохепатитна ваксина се обхващат деца по индивидуален план, които са се завърнали от страни, в които децата не се обхващат с тази ваксина.

С втори прием на ПХВ ваксина са обхванати 16 деца от подлежащите 20 – 80%.

За трети прием на противохепатитна ваксина са подлежали 20 деца, от които 16 са обхванати – 80%.

Към 01.01.2022 г. в наличност в РЗИ – Шумен е имало 83 дози моноваксина срещу хепатит Б (Engerix B). През 2022 г. са получени 900 дози ваксина от планувaните 900. На МБАЛ с отделения по Акушерство и гинекология и ОПЛ и бяха раздадени 799 дози. Отчетени са 774 изразходвани дози. Наличният остатък към 31.12.2022 г. е 184 педиатрични дози Engerix B.

7. Имунизирани и реимунизирани срещу морбили, паротит и рубеола с асоцииирана ваксина.

С триваксина срещу **морбили, паротит и рубеола (MMRvaxPro)** през 2023 г. са имунизирани 1014 деца на 13-месечна възраст от подлежащите 1083 (93,54%). По медицински показания са отложени 17 деца от подлежащите, 1 е необхванато поради отказ на родителите и по други причини са отложени 51 деца.

При изчисляване на имунизационния обхват при приспадане от общия брой на подлежащите на необхванатите по други причини лица се получава 98,26% обхват.

Реимунизирани на 12-годишна възраст са 1290 ученици от подлежащите 1500, което се равнява на 86% обхват. Отложени поради временни медицински показания са 70 ученици, а 140 са необхванати поради други причини.

При изчисляване на имунизационния обхват при приспадане от общия брой на подлежащите на необхванатите по други причини лица се получава 94,85% обхват.

Наличните в РЗИ – Шумен дози от ваксината MMRvaxPro към 01.01.2023 г. са 209. През 2023 г. са получени 2486 дози. На ОПЛ са раздадени общо 2321 ваксини. Поставени са 2206 дози. Остатъкът към 31.12.2023 г. в РЗИ е 374 дози.

8. Реимунизация срещу тетанус и дифтерия.

През 2023 г. с ваксина срещу **тетанус-дифтерия** са обхванати общо 5355 лица от подлежащите 12971 (41,28% обхват). Разпределението за 2023 г. е както следва:

на 17-годишна възраст са обхванати 70,35%;
на 25-годишна възраст – 28,02%;
на 35-годишна възраст - 32,88%;
на 45-годишна възраст – 35,80% ;
на 55-годишна възраст – 37,27%;
на 65-годишна възраст – 42,54%;
на 75-годишна възраст – 43,45%;

Над 85-годишна възраст е обхванато 37,79% от подлежащото население.

Към 01.01.2023 г. РЗИ- Шумен е разполагала с остатък от предходната година 1731 ампули ваксина Тетадиф. През 2023 г. са получени 5000 броя ваксини. На ОПЛ са раздадени 5270 ампули. Оползотворени са 5355 ампули от биопродукта. В наличност в РЗИ към 31.12.2023 г. са 1461 дози ваксина Тд.

9. Реимунизация срещу дифтерия, тетанус и коклюш (ацелуларна).

От 01.01.2020 г. децата на 12 години се реимунизират с комбинирана ваксина срещу дифтерия, тетанус и коклюш (Boostrix). Обхванати са 1357 деца от подлежащите 1500 – 90,47% обхват. Необхванати поради временни медицински показания са 42 деца, поради други причини – 101.

При изчисляване на имунизационния обхват при приспадане от общия брой на подлежащите на необхванатите по други причини лица се получава 97% обхват.

Към 01.01.2023 г. РЗИ-Шумен е разполагала с остатък от предходната година 389 дози ваксина ДТКа. През 2023 г. са получени 1400 броя ваксини от планувaните 1600. На ОПЛ са раздадени 1399 броя. Оползотворени са 1357 дози от биопродукта. В наличност в РЗИ-Шумен към 31.12.2023 г. са 390 дози ваксина ДТКа.

Целеви имунизации и реимунизации.

1. Имунизация срещу бяс:

Постекспозиционната профилактика срещу бяс в Шумен и областта се извършва в 3 имунизационни кабинета за специфична имунизация срещу бяс.

- Инфекциозно отделение на „МБАЛ-Шумен” гр. Шумен;
- КДБ на „МБАЛ-Шумен” с адрес в гр. Нови пазар
- КДБ на „МБАЛ” гр. Велики Преслав.

С имунизация против бяс в специализираните кабинети са обхванати 93 лица с френска противобясна ваксина - Вероваб. Със завършен имунизационен курс са 25 лица.

- с 5 + 1 дози – 1 лице
- с 5 дози – 63 лица
- с 4 дози – 6 лица
- с 3 дози – 13 лица
- с дози – 4 лица
- с 1 доза - 6 лица

Изразходвани са общо 398 дози ваксина.

Към 01.01.2023 г. в РЗИ-Шумен е имало в наличност 30 дози Вероваб. През 2023 г. са получени 470 дози ваксина при заявени 200. Раздадени са 417 дози. Отчетени като оползотворени са 398 дози. В РЗИ-Шумен към 31.12.2023 г. се съхраняват 83 дози ваксина.

2. Имунизация и реимунизация срещу КХТ.

През изтеклата година не е извършвана имунизация и реимунизация с КХТ ваксина.

3. Имунизации и реимунизации срещу коремен тиф.

През 2023 година не е извършвана имунизация и реимунизация срещу коремен тиф.

Препоръчителни имунизации и реимунизации:

1. През изтеклата година обхванатите лица с хепатит В ваксина от ОПЛ са 6.

2. Имунизирани с противогрипна ваксина

С противогрипна ваксина по Национална програма, чрез която се обхващат лица над 65 годишна възраст с хронични заболявания, са обхванати 7248 лица.

3. Човешки папиломен вирус.

Режимът на провеждане на имунизационната схема е двудозов с интервал от 6 месеца между приемите. Ваксината се осигурява напълно безплатно от РЗОК – Шумен по Националната програма за първична профилактика на РМШ. През 2023 г. в РЗИ – Шумен са отчетени от семейните лекари като поставени 257 ваксини срещу рак на маточната шийка (Gardasil и Gardasil 9). С първи прием с ваксина срещу HPV са обхванати 144 момичета, с втори прием - 83. С ваксини срещу рак на маточната шийка са имунизирани и 30 момичета в друга възраст.

4. Ротавирусни инфекции

Тази имунизация е препоръчителна и се прилага перорално в 2-кратен или 3-кратен прием през 1-месечен интервал. Поставени са 1576 дози ваксина (Rotarix и Rotateq). При

двудозовата схема получили първи прием са 326 деца, втори – 270 деца, а по тридозовата схема първи прием – 350, втори прием 346 и трети прием – 284.

5. Тетанус при нараняване

С ваксина срещу тетанус, вследствие нараняване, са реимунизирани 895 пациенти за 2023 г.

6. Имунизирани лица срещу COVID-19 за 2023 година

Ваксинационната кампания вървеше с пикове и спадове, но въпреки изоставането в процента обхванати граждани, спрямо другите страни в Европейският съюз, се отчете засилен интерес след въвеждането на бустерните дози. През 2023 г. на територията на област Шумен са поставени общо 2162 дози ваксина срещу COVID-19.

По видове поставените ваксини са както следва:

- Comirnaty – 2144 дози,
- COVID-19 Vaccine Janssen - 18 дози.

От тях в РЗИ Шумен – 1068

- Comirnaty – 1062 дози,
- COVID-19 Vaccine Janssen - 6 дози.

От ОПЛ – 741

- Comirnaty – 729 дози,
- COVID-19 Vaccine Janssen – 12 дози.

От Временни имунизационни пунктове - 353

- Comirnaty – 353 дози.

Г. Надзор върху нежеланите ваксинални реакции:

За 2023 година не са отчетени в РЗИ-Шумен нежелани реакции след ваксинация от Общопрактикуващите лекари, лекарите работещи във ВИП и специалистите. Всички постваксинални реакции от ваксините се подават към Изпълнителната агенция по лекарствата (чрез техния телефонен номер и чрез формулярите в техния сайт).

Д. Отчет за дейността на регионалната комисия за освобождаване от имунизации и реимунизации.

Пред регионалната специализирана комисия за освобождаване от имунизации и реимунизации за годината са представени 4 деца.

Същите са насочени от общопрактикуващите лекари.

Две от децата са освободени от имунизации и реимунизации за срок от 1 година според тежеста на заболяванията им .

Едно дете е освободено за срок от 6 месеца.

Едно дете е трайно освободено от пневмококова ваксина.

Е. Отчет за дейността на имунизационния кабинет на РЗИ за 2023 година.

Дейността на имунизационният кабинет през изтеклата година беше насочена предимно към извършване на препоръчителните имунизации.

Деца без избран личен лекар на практика няма.

Личните лекари изпращат в РЗИ-Шумен деца, прекъснали имунизациите си поради смяна на местожителство, отложени поради заболяване, родени и отглеждани в други държави.

За такива деца се изисква справка по имунното им състояние до момента и изготвяне на нови имунизационни схеми.

Извършват се и консултации на заминаващи в чужбина граждани относно нужните ваксини за пътуване в съответната страна.

Уточнен е имунният статус и са изготвени имунизационни планове на 58 деца след временно прекъсване на обхващането им с имунизации поради заболявания и завръщане от чужбина.

Издадени са 7 международни сертификати за имунизации за годината.

Кабинетът работи целогодишно предимно като кабинет за провеждане на COVID-19 имунизации. В имунизационен журнал се записват всички извършени имунизации и реимунизации, които се отчитат в Приложение 7 (формуляр “3” - 23а).

Общо в кабинета на РЗИ Шумен са приложени 1068 дози ваксини срещу COVID-19 през 2023 година

Ж. Сероепидемиологичен надзор на ваксинопредотвратимите заразни болести.

По отношение на въздушно-капковите инфекции във област Шумен няма регистрирани случаи на деца в имунизационна възраст, заболели от морбили, паротит или рубеола. Няма случаи на вродена рубеолна инфекция. За отчетния период няма регистрирани случаи на заболели от коклюш деца.

Има само 18 случая на регистриран ротавирусен гастроентерит за 2023 г., спрямо 26 за 2022 г. От заболелите няма имунизирани деца срещу ротавирусна инфекция.

От туберкулоза през 2023 г. са заболели общо 16 пациенти, от които няма деца във възрастта от 0-19 г. В структурата на заболяването отново водещи са белодробните форми на ТБК. Регистрирани са 31 контактни лица, които са обхванати с медицинско наблюдение, необходимите изследвания и химиопрофилактика. Химиопрофилактика с ХИНК е приложена на 14 лица. Нито едно от контактните лица не е заболяло от туберкулоза.

През 2023 г. не са регистрирани случаи на морбили, епидемичен паротит, рубеола и коклюш.

Регистрирани са 3 случая на вирусен хепатит В през 2023 г. Същите нямат данни за проведена имунизация.

З. Дейност по програмата на СЗО за ерадикация на полиомиелита.

От началото на 2013 г. функционира уеб-базирана информационна система за надзор на остри вяли парализи (ОВП) и полиомиелит. Ежеседмично във Форма № 1 на системата се въвежда - Сигнална седмична информация за съобщаване на случаи на ОВП. При липса на открити случаи се попълва "нулево" съобщение.

Ежегодно ръководителите на лечебните заведения определят отделенията (детски, инфекциозни, други), в които се провежда активен надзор на ОВП, както и процедурата, с която се извършва съобщаването на заболелите с ОВП в РЗИ (отговорни лица по отделения, създаване на регистър на съобщените случаи, методология на вземане, съхранение и транспортиране на фекални проби до РЗИ). Информацията за отделенията, в които се провежда активен надзор на ОВП е изпратена в МЗ. Служителите от отдел "ПЕК" упражняват ежемесечен епидемиологичен надзор на Остри вяли парализи в 3 отделения на МБАЛ на територията на областта, като информацията се въвежда в системата:

- „МБАЛ - Шумен" АД – Детско отделение с 30 легла
- „МБАЛ - Шумен" АД – Инфекциозно отделение - общ брой легла 65
- „МБАЛ - Шумен" АД – ОАИЛ – общ брой легла 16.

През 2023 година няма регистрирани случаи с диагноза Остра вяла парализа – парализа на Бел.

И. Дейности по държавен здравен контрол на имунопрофилактиката

Извършени са 510 проверки на дейността на ОПЛ по имунопрофилактика. Съгласно чл. 58, ал. 2 и ал. 3 от Закона за здравето във връзка с чл. 2, ал. 1 от Наредба № 15 за имунизациите в Република България са връчени 2 Акта за установяване на административно нарушение (АУАН) на родители, които не са осигурили провеждането на задължителните имунизации на детето си, съгласно имунизационния календар на Република България и са подписали формуляр за отказ от имунизации. Съставен е и един акт за административно нарушение на общопрактикуващ лекар за прилагане на ваксина Janssen с изтекъл срок на годност.

От началото на месец април до 05.05.2023 г., бе извършена тематична проверка за своевременност на прилагане на първи прием на ваксината срещу Хепатит Б в Родилно отделение на „МБАЛ - Шумен" АД гр. Шумен. Проверено беше, колко от новородените деца през периода 01.01. – 31.01.2023 г. в Родилно отделение на „МБАЛ - Шумен" АД гр. Шумен са обхванати своевременно с педиатрична ваксина Engerix B на ден 0, или ден 1 от живота. При извършената проверка се констатира, че от общо родените през м. януари 2023 г. 66 деца, необхванати с ваксина Engerix B през периода – няма.

В изпълнение на Указанията за планиране, организиране и отчитане на дейността на РЗИ през 2023 г. в периода 15.08.2023 г. - 15.11.2023 г., служители от отдел „Противоепидемичен контрол" на дирекция „Надзор на заразните болести" при РЗИ –

Шумен, извършиха тематична проверка на тема „Съхранение на ваксини по Имунизационния календар на страната в амбулаториите за извънболнична първична медицинска помощ“.

Във всички проверени практики на територията на област Шумен, няма открити груби нарушения по спазване условията на съхранение на биопродуктите.

В по-голям процент от практиките, хладилниците са пригодени за целта и са разположени в помещения с контролиран достъп. Вратите им се затварят плътно, няма уплътнения с нарушена цялост. Всички хладилници са снабдени със спиртни термометри за отчитане на температурата и се водят двукратно дневно дневници за регистриране на температурният режим. Ваксините се съхраняват при температура от +2 до +8 градуса. В практиките, където хладилниците са поставени на директна слънчева светлина и без отстояние от стени, са дадени препоръки за отстраняване на нередностите. В нито една от практиките, няма документи за техническа поддръжка на хладилниците. Не са съставяни актове за установяване на административни нарушения.

Годишният отчет и анализ на дейността по изпълнението на имунизационния календар на Република България за 2023 г. и отчет и анализ на дейността по изпълнението на имунизационния календар на Република България за първо шестмесечие на 2023 г. са изпратени в МЗ и НЦЗПБ в указания срок.

Продължава ежеседмичното и ежемесечно изпращане в МЗ на информация за движението на биопродуктите в областта.

Целогодишно е оказвана методична помощ на ОПЛ относно употреба и съвместимост на ваксините.

На основание писмо № 16-00-52/10.08.2023 год. на Министъра на здравеопазването във връзка със забавената доставка на шесткомпонентна ваксина, всички ОПЛ бяха информирани за приоритетно обхващане с първи прием на ваксината Hexacima на неваксинирани деца от 2 месечна възраст с наличните количества от ваксината, както и временно отлагане прилагането на втори и/или трети прием на ваксината на подлежащите деца, съобразно наличните при тях количества.

Във връзка с регистрирани случаи на морбили в държавите от ЕС и постигнатият на национално ниво нисък имунизационен обхват с първи и втори прием ваксина, съдържаща морбилен компонент през първо полугодие на 2023 г. и на основание писмо № 16-00-70/08.12.2023 год. на Министъра на здравеопазването, бяха уведомени всички ОПЛ на територията на областта за предприемане на следните действия:

- да извършат проверка на имунизационния статус на всички деца от пациентската им листа на възраст от 13 м. нагоре без регистрирана имунизация срещу морбили, паротит и рубеола, които да бъдат имунизирани в най-кратки срокове;
- да извършат проверка на имунизационния статус на всички деца от пациентската им листа на възраст от 12 г. нагоре, които не са имунизирани с втори прием ваксина срещу морбили, паротит и рубеола. Същите да бъдат имунизирани в най-кратки срокове;
- имунизацията срещу морбили, паротит и рубеола при деца, които не са обхванати на съответната възраст, да бъде извършена приоритетно пред останалите имунизацции.
- Всички ОПЛ на територията на област Шумен, бяха уведомявани своевременно във връзка с всички дейности и обучения по Националните програми за първична профилактика на рака на маточната шийка и ротавирусните гастроентерити.

Проведени бяха семинари - обучение с медицински специалисти от детски градини и учебни заведения, здравни медиатори от област Шумен за възможностите за предпазване от рак на маточната шийка, както и провеждане на информационни срещи с родители на момичета от 10 до 13 годишна възраст за значимостта на профилактиката срещу заболяването.

Анализ на резултатите от контрола на дератизациите и дезинсекциите в подлежащите на контрол обекти.

Фирмите упражняващи ДДД дейности на територията на Шуменска област през 2023 г. година са дванадесет. Бе установено, че общините са сключвали договори само с три ДДД фирми:

1. Фирма „ДДД-1 ООД“ със седалище и адрес на управление гр. София ул.„Асен Разцветников“ № 32. Вписан е в регистъра на МЗ под № 160/15.03.2006 г. Фирмата има

сключени дългосрочни договори за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дратизации с общини Хитрино; Венец; Никола Козлево; Каспичан и Нови Пазар. През 2023 год. освен сключените договори с общините, фирмата има сключен договор с РЗИ-Шумен за периода май - септември 2023 год. с предмет на дейност – дезинсекция за контрол на комарните популации, включващи първична инспекция (първоначален мониторинг, периодичен мониторинг), прилагане на мерки за дезинсекция (ларвицидно третиране), отчитане на ефективността на обектите разположени на територията на област Шумен. От страна на РЗИ-Шумен бяха осъществени пет броя проверки на обработваните обекти за всеки от месеците, като бяха съставени констативни протоколи.

2. Фирма „ДДД – Колеви ООД“ със седалище гр. Шумен ул. „Драгоман“ № 17. Вписана е в регистъра на МЗ под № 60-00-172/28.05.2018 г. Сключен договор за ДДД услуги с община Каолиново.

3. Фирма „ДДД Велдет“ ЕООД със седалище на управление гр. Велики Преслав площад „Александър Стамболийски“ бл.6; вх. Б; ап.1, вписана в регистъра на МЗ под № 60-00-108/17.04.2018 г. Налице са сключени договори с общини Смядово и Върбица. Фирмата има сключен дългосрочен договор и с община Шумен. На собственика на фирмата са регистрирани още две фирми- ДЗЗД „ Велдета“ и Фирма ЕТ „Велдет 2002 – П. Стоянова“ които са прекратили ефективна дейност и са без назначен персонал.

Всичките фирми извършват дезинсекция и дератизация на обекти по сключени годишни, сезонни договори и еднократни заявки. При извършените проверки се установи, че ръководителите на всички фирми имат документ за правоспособност за ръководство на ДДД дейности, издадено от НЦЗПБ, а дезинфекторите имат удостоверения за професионална подготовка издадени от РЗИ. Всички работят с препарати разрешени от МЗ. В обработените обекти се оставя съответен документ за достоверност на извършената услуга. При някои от фирмите се констатираха следните несъответствия: не се спазва стриктно формата на приложение №5 от наредбата. Не навсякъде са посочени указания за мерки за безопасност в обекта и време, след което е възможен достъп на хора и животни до третираните зони. При някои протоколи липсва или е неточна информацията за търговското наименование на биоцида, номер на разрешението му за пускане на пазара, формулация на биоцида, наименование на активните вещества и концентрацията им в състава на биоцида.

Фирмите с договорни отношения с общините в Шуменска област допуснали пропуски в своята ДДД дейност бяха запознати с констатираните такива и им бяха дадени препоръки за отстраняването им в срок.

Дейности по Медицинска паразитология

През 2023 г. за паразитози са изследвани 24409 лица (от тях 5603 в РЗИ) и са регистрирани 181 (105 съответно в РЗИ) положителни резултата, от които 181 (105 в РЗИ) морфологично потвърдени и 41 (в РЗИ няма) серопозитивни. Сравнено с 2022 г. се констатира леко повишение на отчетената заболеваемост.

Местни паразитози.

Ентеробиоза

През годината са изследвани 12563 (4845 в РЗИ) лица и са регистрирани 125 (75 в РЗИ) опаразитени. Основно изследванията са направени на деца от 2 до 7 години. Заболяването е с особено значение за детските заведения.

През отчетната година броя на децата в детските заведения нарастна - 4845 за 2023 г. при 4331 за 2022 г.

Опаразитените с ентеробиус деца от организираните детски колективи са 75 при 93 за 2022 г. Опаразитеността в ДЗ е 1,54% за 2023 г. при 2,14% за 2022 г. Всички опаразитени са лекувани и изследвани контролно двукратно. Ако сравним опаразитеността в селските и градски детски заведения ще получим 21 в селските и 54 в градските. И през тази година с профилактични изследвания са обхванати деца и ученици от 2 специализирани институции за предоставяне на социални услуги.

Всичките 119 детски заведения, бяха обхванати със санитарно-паразитологични изследвания.

Ламблиоза

Общо изследваните лица са 24162 (5603 в РЗИ), а опаразитените от тях са 56 (30 в РЗИ).

При профилактичните изследвания в организираните детски колективи са открити 30 случая на ламблиоза или 0,61% опаразитеност. Опаразитените деца са 20 от селски детски заведения и 10 от градски. В сравнение с предходната година се отчита увеличение на броя на случаите с ламблиоза в организираните детски колективи.

И през тази година се проведе профилактично паразитологично изследване на лицата от специализирани институции за предоставяне на социални услуги.. От изследваните 311 домуващи не се диагностицира случай на ламблиоза.

Останалите случаи на ламблиоза са у лица изследвани профилактично за здравни книжки, деца за постъпване в детски заведения и профилактични изследвания на деца от 2 до 7 г. Опаразитените деца и възрастни са лекувани и контролно изследвани двукратно.

Геохелминтози

Аскаридоза.

През отчетната година в Областта няма регистриран случай на аскаридоза. Вероятно обаче има скрита заболеваемост. Във връзка с това при всяка среща със здравни работници се провеждаше и консултация за най-често срещаните паразитози.

Хелминтозоонози

През последните години има слаба диагностична насоченост към тези заболявания.

Ехинококоза

Регистрирани са общо 6 случая на ехинококоза при 5 за 2022 г. Заболеваемостта е 3,96 %ооо. С първична ехинококоза са всичките 6 случая. Няма регистриран случай на дете до 14 г. години. Случаите по локализация са– 4 в черен дроб,1 в бял дроб и 1 с множествена ехинококоза. На единия от случаите е направен ПАИР. Няма информация за проведено противорецидивно лечение със Zentel. Няма неоперирани. От случаите 2 живеят в градове и 4 в селата на Областта. От хирургичното отделение в МБАЛ-Шумен редовно се получава информация за оперираните, както и бързи известия. В борбата с ехинококозата е необходим комплексен подход с обединяване на усилията на хумани и ветеринарни медици и достатъчно финансови средства.

Общият брой на изследваните лица е 70 с 8 положителни, изследвани по метод ЕЛИЗА.

Трихинелоза

През изминалата 2023 г. няма регистриран случай на болен с клиника на трихинелоза след консумация на месо. Изследвани са 5 лица без серопозитивни данни.

В края на годината бяха изпратени уведомителни писма за повишаване на клинико-епидемиологичната насоченост към трихинелозата до всички ОПЛ, ДКЦ, МЦ и ЛЗБП в област.

Тениедози

За отчетния период няма регистрирани случаи.

При профилактичните изследвания в детските заведения и здравни книжки не се откриха яйца на паразита.

Трихоцефалоза

За годината няма случай на трихоцефалоза.

Опортюнистични паразитози

Токсоплазмоза

Проведени са серологични изследвания на 170 лица с 32 положителни резултата. Диагностичните затруднения са свързани с разграничаване на случаите на остра токсоплазмоза. Няма открити случаи на остра токсоплазмоза.

Основният изследван контингент са бременни жени и пациенти с алергични прояви. Всички пациенти на които е необходимо лечение, такова беше проведено след консултация с паразитолог. Направени са и контролно-серологични изследвания на лекуваните.

Бластоцистоза

При профилактично изследване на фекална проба не са открити бластоцисти в по-голямо количество.

Внасяни паразитози

Малария

През годината няма направени изследвания на български и чужди граждани.

Лабораторно-диагностична дейност

За изминалата година са изследвани общо 37765 (11241 в РЗИ) проби. От тях са направени 86089 (22447 в РЗИ) изследвания. Най-голям е делът на изследваните проби за хелминти и протозои – 36725 (10448 в РЗИ), следвани от санитарно-паразитологичните 793 само в РЗИ и имунологични изследвания 247 (няма в РЗИ).

Разпределението на изследваните лица за хелминти и протозои е съответно най-много профилактични предимно деца и здравни книжки. По епидемиологични и клинични показания няма изследвани лица.

Диагностиката на всеки постъпил материал беше направена в срок и по всички необходими методики за рутинна диагностика.

Санитарно-паразитологична дейност.

С лабораторен контрол са обхванати 125 обекта или това са постоянните ДЗ и специализирани институции за предоставяне на социални услуги. Взеха се 793 проби и направиха 793 анализа.

През отчетния период бяха взети: 13 проби от почва, 220 проби от хранителни продукти, 400 битова среда и 160 други. От направените изследвания не се изолираха яйца и ларви на паразити.

Противоепидемична, профилактична, контролна и организационно-методична дейност.

Съгласно нормативните документи на МЗ се провежда в няколко основни направления – внасяни паразитози, масови паразитози в организираните детски заведения, геохелминтози и хелминтозоонози.

В РЗИ-Шумен са направени 6 епидемиологични проучвания, за ехинококоза. При проверките на семейни лекари, медико-диагностични центрове, здравни кабинети, лаборатории и други обекти, инспекторите от дирекция НЗБ винаги провеждат консултация със здравните работници по интересуващите ги паразитологични проблеми. На разположение по всяко време за информация и консултации беше и лекаря-паразитолог.

През годината от планираните 248 обекта бяха проверени 259. подлежащи на контрол. От тях 125 проверки са в обекти с лабораторен контрол, това са планирани ДЗ и специализирани институции за предоставяне на социални услуги.

Здравно-промотивна дейност

На сайта на РЗИ периодично се публикуваха материали за паразитните заболявания актуални за сезона и областта.

Медицински изследвания

В отдел “МИ” на дирекция “НЗБ” се извършват микробиологични, паразитологични и серологични изследвания. В по-голям процент изследванията са с профилактична насоченост. За отчетния период в микробиологична лаборатория са извършени 3327 броя изследвания, от които 66 са положителните проби. В чревен кабинет са изследвани лица с профилактична насоченост и по епидемични показания. Извършени са 849 изследвания, без положителни резултати.

Осъществява се и контролът на дезинфекцията и стерилността на отдел “ПЕК”, като в микробиологична лаборатория са извършени 955 изследвания за контрол на дезинфекция и 1335 изследвания за контрол на стерилност. За посочиния брой изследвани проби с отклонения са 66. Контролът обхваща различни заведения за болнична и извънболнична помощ, медикодиагностични лаборатории и стоматологични кабинети. В серологичната лаборатория на отдела са извършени 2560 изследвания: за ХИВ, Хепатити-С и Сифилис. В серологична лаборатория общия брой на положитлните проби за различни видове изследвания е 20. Лабораторията извършва и изследвания по Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции. Във връзка с това за определени периоди лабораторията отчита своята дейност пред МЗ - за броя изследвани за ХИВ лица на територията на област Шумен, за изследвани за ХИВ лица от категориите: хемодиализирани пациенти, персонал от диализни структури, бременни и медицински персонал претърпял рискова експозиция. В серологичната лаборатория четири пъти в

годината се проведе кампания за изследване на ХИВ, Сифилис, Хепатит В и С. Общо са изследвани - 192 лица от които положителни за Хепатит В - 4 лица и 3 лица за Хепатит С.

ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ	
ЩАТ:	
1. Директор на дирекция	1
А. Отдел ”ДЗК”	
1. Началник отдел	1
2. Главен инспектор	1
3. Старши инспектор	2
3. Инспектори	6
Б. Отдел ”ПБПЗ”	
1. Началник отдел	1
2. Главен инспектор	1
3. Главен експерт	1
4. Старши експерт	1
5. Инспектори	2
В. Отдел “ЛИ”	
1. Началник отдел	1
2. Главен експерт	2
3. Старши експерт	1
4. Младши експерт	1
4. Главен специалист	4
Всичко дирекция	**26**

В отдел „Лабораторни изследвания” на функционален принцип са изградени три обособени лабораторни звена.

Дейността на дирекцията се ръководеше от изготвения годишен план. Със заповеди на директора на РЗИ обектите бяха разпределени между здравните инспектори, бяха определени лицата, извършващи контрол на обекти за производство на бутилирана вода, на химични вещества и смеси, и лицата извършващи контрол на службите по трудова медицина.

На база изготвения план на дирекцията и предварителните разчети за брой проверки на обект, тематични проверки, среднодневна натовареност на инспектор бяха изготвени персонални планове. Отчитането на дейността на инспекторите беше ежедневно по основните показатели – проверки, съставени актове, предписания, заповеди. Издаваните документи задължително се съгласуваха с началниците на отдели.

Ежеседмично се провеждаха работни съвещания за отчитане на извършеното и поставяне на задачите за седмицата. Извършената дейност се отчиташе съгласно въведената отчетна документация, като отделните специалисти ежедневно отчитаха дейността си пред съответните ръководители. При приемане на дневните отчети, началниците на отделите следяха за правилното оформяне на първичните документи, а чрез маршрутните листи и за спазване на трудовата дисциплина.

На тримесечие се изготвяше отчет за дейността на дирекцията и по отдели.

Инспекторите бяха своевременно информирани и за новоизлезлите нормативни документи, които след това се разглеждаха подробно на организираните колегиуми.

Контрол беше упражняван и при издаване на документите за административна принуда – номериране на бланките актове, завеждането им в деня на издаване, правилното им оформяне. Отчетността на дейността се водеше освен на хартиен и на електронен носител.

През годината се извършваше актуализация на компютърната програма, в посока обхващане цялостната дейност на дирекцията. Улеснени бяха и процесите на регистрация и изходящата документация, както и проследимостта на сроковете за изпълнение на предписаните мероприятия и получените сигнали и жалби.

През отчетния период беше осъществена добра координация между отделите на дирекция ОЗ при планирането и организирането на работата, при подготовката и транспортирането на проби води, козметични продукти, химични вещества, смеси и изделия

и бутилирани натурални, минерални, изворни и трапезни води до РЗИ – Варна, където се извършваха изпитванията на тези проби по определени показатели.

ПРЕДВАРИТЕЛЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

Дейността на дирекцията се ръководеше от изготвения годишен план. Със заповеди на директора на РЗИ обектите бяха разпределени между здравните инспектори, бяха определени лицата, извършващи контрол на обекти за производство на бутилирана вода, на химични вещества и смеси, и лицата извършващи контрол на службите по трудова медицина.

На база изготвения план на дирекцията и предварителните разчети за брой проверки на обект, тематични проверки, среднодневна натовареност на инспектор бяха изготвени персонални планове. Отчитането на дейността на инспекторите беше ежедневно по основните показатели – проверки, съставени актове, предписания, заповеди. Издаваните документи задължително се съгласуваха с началниците на отдели.

Ежеседмично се провеждаха работни съвещания за отчитане на извършеното и поставяне на задачите за седмицата. Извършената дейност се отчиташе съгласно въведената отчетна документация, като отделните специалисти ежедневно отчитаха дейността си пред съответните ръководители. При приемане на дневните отчети, началниците на отделите следяха за правилното оформяне на първичните документи, а чрез маршрутните листи и за спазване на трудовата дисциплина.

На тримесечие се изготвяше отчет за дейността на дирекцията и по отдели.

Инспекторите бяха своевременно информирани и за новоизлезлите нормативни документи, които след това се разглеждаха подробно на организираните колегиуми.

Контрол беше упражняван и при издаване на документите за административна принуда – номериране на бланките актове, завеждането им в деня на издаване, правилното им оформяне. Отчетността на дейността се водеше освен на хартиен и на електронен носител.

През годината се извършваше актуализация на компютърната програма, в посока обхващане цялостната дейност на дирекцията. Улеснени бяха и процесите на регистрация и изходящата документация, както и проследимостта на сроковете за изпълнение на предписаните мероприятия и получените сигнали и жалби.

През отчетния период беше осъществена добра координация между отделите на дирекция ОЗ при планирането и организирането на работата, при подготовката и транспортирането на проби води, козметични продукти, химични вещества, смеси и изделия и бутилирани натурални, минерални, изворни и трапезни води до РЗИ – Варна, където се извършваха изпитванията на тези проби по определени показатели.

ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

През отчетния период инспекторите от отдели ДЗК и ПБПЗ извършиха общо 7369 проверки на обекти с обществено предназначение, на продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека при план 6339. Изпълнението на плана за проверки е 116%. Преизпълнението на годишния план се дължи на завишения брой насочени проверки във връзка със постъпили сигнали/жалби, уведомления за разкриване на ООП, уведомления от Митническо бюро – Шумен за внос на козметични продукти от трети страни и проверки на издадени предписания.

През изтеклата година инспекциите в обектите с обществено предназначение и инспекцията на продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека се извършваха съгласно утвърдените процедури. След приключване на инспекцията здравните инспектори изготвяха констативен протокол. За констатирани нарушения се издаваше предписание, като сроковете за изпълнение на предписаните мероприятия се съгласуваха със собствениците на обектите.

През годината инспекторите от дирекцията изготвиха и връчиха 143 предписания. Средният брой предписания на инспектор, упражняващ здравен контрол беше 18. Най-често предписания са издавани при констатирани несъответствия в материалната база на обектите с обществено предназначение и неспазване на здравните изисквания; за козметични продукти, неотговарящи на нормативните изисквания, за нестандартна проба вода в плувни басейни и за осигуряване на здравословно хранене на децата в организираните колективи.

Броят на съставените актове беше 36, от тях 32 – на физически лица, 1 – на едноличен търговец и 3 – на юридически лица. През 2022 г. най-честите нарушения, за които бяха

предприети мерки за административна принуда са за неспазване на забраните и ограниченията за тютюнопушене на закрити обществени места.

Контролът по спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения за тютюнопушене и за продажба на алкохолни напитки съпътстваше като задача дейността на инспекторите през цялата година.

Извършени бяха общо 929 проверки по спазване разпоредбите на чл. 54 от Закон за здравето, с които бяха обхванати 899 обекта.

През изминалата 2023 г. инспекторите от дирекция „Обществено здраве" извършиха 3472 проверки по спазване разпоредбите на чл. 56 и чл. 56а от Закона за здравето (ДВ бр. 70/2004 г., изм. и доп.), с които бяха обхванати 2690 обекта в област Шумен.

През отчетната година в РЗИ са постъпили 7 сигнала за неспазване на забраните за тютюнопушене на обществени места, от които 6 за нарушения в обекти с обществено предназначение и 1 – в заведение за хранене. При извършените проверки за 5 от подадените сигнали са установени нарушения.

Организирани и извършени бяха 26 съвместни проверки със служители на ОД на МВР. Обхванатите с контрол обекти бяха 116. За допуснати нарушения бяха съставени 26 акта, от които 23 – на физически лица и 3 – на юридически лица.

През отчетния период са разгледани 26 жалби, включително и подадените по телефон или по електронна поща. От приключените жалби 12 са били пренасочени към други ведомства, 7 са били основателни и 7 – неоснователни. 73,1% от постъпилите жалби са били неоснователни или са касаели други ведомства. Пренасочените са били главно за замърсяване на околната среда, проблеми в жилищни сгради, нередности в обекти за търговия с храни, отглеждане на животни в жилищната зона или извършване на шумни дейности от съседи. 7 от разгледаните жалби са били за неспазване забраната за тютюнопушене на закрити обществени места, 4 – за нарушения на здравните изисквания в обекти с обществено предназначение, 2 – за продукти и стоки със значение за здравето на човека и 1 – за фактори на средата. Всички жалбоподатели са били уведомявани за резултатите от проверките и предприетите действия в нормативно определените срокове.

ТЕКУЩ КОНТРОЛ НА ОБЕКТИ С ОБЩЕСТВЕНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

През 2023 г. на контрол от отдел ДЗК са подлежали 2525 обекта срещу 2432 през 2022 г. С проверки бяха обхванати всички 2525 обекта, подлежащи на контрол. Общо за отчетния период бяха извършени 3390 проверки (3405 за 2022 г.) при план 3020. Средната кратност на проверките беше 1,34 (при 1,15 за 2022 г.) на обект. Изпълнението на плана за проверки е 112%.

Контрол на обекти за отглеждане, възпитание и обучение на деца

През 2023 г. с контрол бяха обхванати всички подлежащи детски и учебни заведения (УЗ). Извършени бяха 464 проверки в 226 обекта – средно 2,05 проверки на обект. Контролът беше насочен към спазване законодателството за осигуряване на по-благоприятна среда за обучение и възпитание на децата и учениците.

Като практика при контрола над УЗ през годините се утвърди извършване на проверка по състоянието на материално-техническата база на училищата през 2-ро тримесечие, с предписване на мероприятия за подобряването ѝ, а през 3-то тримесечие – за готовността на учебните заведения за новата учебна година.

УЗ подлежащи на контрол в област Шумен са 66, разпределени както следва: начални училища – 3; основни училища – 26; обединени училища – 8, средни училища – 15; профилирани гимназии – 2; професионални гимназии – 9; специализирани (духовни) училища – 1; висши учебни заведения – 2 бр. (1 университет – с 3 корпуса и 1 филиал към МУ – Варна). От тях 6 учебни заведение са държавни, а останалите 60 са общински.

За привеждане в съответствие със здравните изисквания бяха издадени 8 предписания на 7 учебни заведения. Най-често предписваните мероприятия бяха за ремонт на санитарни възли (отремонтиране на водопромивни съоръжения, неизправни врати, пребоядисване и подмяна на счупени фаянсови плочки), пребоядисване на класни стаи и коридори, ремонт на покриви на учебни сгради и ремонт на физкултурни салони. В едно УЗ не беше изпълнено в срок издаденото предписание. С цел безопасността на учениците беше издадена Заповед за спиране на част от обекта – физкултурен салон на учебното заведение.

С лабораторен контрол през 2023 г. бяха обхванати 26 обекта – 9 учебни заведения и 17 детски градини. В детските градини и училищата беше извършено измерване на осветлението и на параметрите на микроклимата. В 3 от учебните заведения и в 2 ДГ измерените параметри на осветлението не отговаряха на здравните норми, за което бяха издадени 5 предписания.

Във връзка с постъпили сигнали за ниски температури в 2 УЗ беше извършено замерване на микроклимата. Установи се, че температурите в част от класните стаи на едното от учебните заведения не отговарят на нормативните изисквания. За отстраняване на несъответствията беше издадено предписание, което беше изпълнено в определения срок.

Контрол на водоснабдителни обекти и съоръжения

С текущи проверки през годината бяха обхванати всички централни водоизточници и самостоятелно разположени водоснабдителни съоръжения. Извършени бяха съответно 308 проверки на водоизточници и 431 проверки на водоснабдителни обекти и съоръжения за питейно-битови цели. На управителя на „В и К Шумен" ООД гр. Шумен бяха издадени 12 предписания за предприемане на мерки за отстраняване на констатирани несъответствия в качествата на питейната вода подавана за водоснабдяване на населението в област Шумен и 4 за отстраняване на хигиенни неблагополучия в санитарно-охранителна зона. Издадено беше 1 предписание на ведомствена водоснабдителна организация за предприемане на мерки за отстраняване на констатирано несъответствие в качествата на питейната вода подавана за нуждите на пребиваващите на територията на съответната зона на водоснабдяване.

Контролът над водоснабдяването от язовир „Тича", като основен водоизточник за градовете Шумен и Велики Преслав и селата Дибич, Белокопитово и П. Волов, винаги е бил приоритет за отдел ДЗК.

Контрол на обекти за производство на бутилирана вода

В област Шумен са регистрирани 2 цеха за производство на бутилирана вода, от които 1 за производство на бутилирана изворна вода и 1 за производство на трапезна вода. Същите бяха обхванати през 2023 г. с 9 инспекции.

По време на една от инспекциите в цеха за бутилиране на трапезна вода беше констатирано несъответствие с Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, при етикетирането на бутилираната трапезна вода. На етикета на бутилките от 0,5 l и 1,5 l беше изписана стойност за активна реакция „pH от 5 до 7,3", което не отговаряше на разработената и внедрена Технологична документация (ТД). В приложения проект на етикет в ТД, действаща към момента на проверката за показател активна реакция беше заложена стойност в границите „от 6,5 до 7,3 pH единици", което води до заблуда на крайния потребител. Доказателство за несъответствието бяха представените протоколи от изпитване на трапезна вода, от които беше видно, че показател активна реакция е със стойност по-ниска от посочената на етикета на опаковките от 0,5 l и 1,5 l. По време на инспекцията беше взета проба бутилирана трапезна вода в опаковка от 1,5 l за изследване по физикохимични и микробиологични показатели. След извършване на лабораторния контрол се доказа стойност за показател активна реакция – 6,3 pH единици, което потвърди констатираното на място нарушение при етикетирането на бутилирана трапезна вода в опаковка от 1,5 l. Констатирано беше също, че в представената по време на проверката ТД в част Микробиологични показатели: спорообразуващи сулфитредуциращи анаеробни бактерии и псевдомонас аеругиноза са заложени за откриване в 1 ml в нарушение на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели.

За констатираните нарушения беше издадено предписание. При последвалата проверка беше установено, че същото е изпълнено.

Взети бяха три проби бутилирана трапезна вода за анализ по микробиологични и физикохимични показатели. Изследваните проби отговаряха на нормативните изисквания.

При извършените инспекции през 2023 г. в цеха за бутилиране на изворна вода не бяха констатирани несъответствия с нормативната уредба. Взети бяха три проби бутилирана изворна вода за изследване по микробиологични и физикохимични показатели. Същите отговаряха на нормативните изисквания.

Във връзка със сигнал, препратен ни от МЗ, относно установени практики на предлагане на продукт, представян като „бутилирана вода“ в периода от 25.04.2023 г. до 04.05.2023 г. здравни инспектори от отдел „Държавен здравен контрол“, Д ОЗ, съвместно с представители на КЗП – РД гр. Варна, извършиха 11 проверки на територията на област Шумен. При проверките бяха обхванати заведения за хранене с консумация на място.

При извършените проверки не бяха констатирани нарушения на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води при предлагането на бутилирани води. В менюто и витрините на проверените заведения за обществено хранене се предлагат само бутилирани води, етикетирани съгласно нормативните изисквания.

През 2023 г. в цеха за бутилиране на изворна вода се извърши насочена проверка във връзка с постъпило в МЗ искане от управителя на фирмата за издаване на Сертификат за изворна вода, добита от сондажния кладенец. От представители от РЗИ – Шумен и НЦРРЗ бяха взети еднократно водни проби от сондажния кладенец. По време на пробонабирането с термометър на РЗИ – Шумен беше измерена температура на водата и температура на въздуха. Взетите проби вода бяха транспортирани от представител на НЦРРЗ за изпитване по физикохимични и радиологични показатели до лаборатории, посочени от МЗ. Изпитванията на водата по микробиологични показатели се извършиха в лабораторията на РЗИ – Шумен. В края на процедурата беше издаден Сертификат №13/09.11.2023 г. от МЗ за изворната вода добивана от сондажния кладенец.

Във връзка с постъпил сигнал, относно представянето и етикетирането на бутилирана изворна вода в разфасовки от 1,5 литра за установени несъответствия с европейското законодателство (чл. 24, т. 2 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите). Установи се, че по време на планиран технологичен престой бизнес оператора е коригирал лазерния принтер и имаше промяна в начина на отразяване на срока на годност върху бутилката. След текста изписан върху хартиения етикет: *„Най-добър до: Виж капачката“*, върху капачката на бутилките е посочен срок на минимална трайност с изписани: ден, месец и година, което съответства на ТД на цеха за производство на бутилирана изворна вода

МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ НА ФАКТОРИ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА

Контрол и мониторинг на води

Питейни води

През 2023 г. съвместно с Басейнова дирекция за Черноморски район с център Варна са извършени 4 пробонабирания – на 30.03.2023 г., на 23.05.2023 г., на 16.08.2023 г. и на 07.11.2023 г. Взети за изследвания са 20 проби за проследяване качествата на водата на язовир „Тича“ на 5 дълбочини (0, 5, 10, 15, 20 м). От извършените 80 изследвания 80 съответстваха на изискванията по контролираните параметри: колиформи, фекалниколиформи, фекални стрептококи и салмонела.

При анализ на резултатите от дългогодишния мониторинг се потвърждава категория А1 за язовир „Тича”. Това предполага метод на обработка на повърхностните води, съгласно Приложение 2 към чл. 3, ал. 1 от Наредба №12 за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (ДВ бр. 63/2002 г.) – груба механична обработка и дезинфекция, например бърза филтрация и дезинфекция.

През 2023 г. на режимно водоснабдяване в област Шумен са били 12 населени места – гр. Върбица, с. Черенча, с. Лозево, с. Черноглавци, с. Тимарево, с. Върбак, с. Каменяк, с. Конево, с. Ловец, с. Александрово, с. Риш и с. Веселиново.

През 2023 г. бяха актуализирани мониторинговите програми, разработени от водоснабдителните организации („В и К Шумен” ООД и 15 ведомствени водоснабдителни дружества) на територията на област Шумен. Повишена беше взискателността към ВиК операторите по отношение изпълнението в пълен обем на задълженията им, свързани с мониторинга на качествата на питейните води, съгласно изискванията на Наредба №9 на МЗ, МРРБ и МОСВ за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели (ДВ 30/2001 г., изм. и доп.) и предоставяне в РЗИ на данните от извършения мониторинг, съгласно

изискванията на Закона за водите.

Въз основа на представените от водоснабдителните организации мониторингови програми РЗИ – Шумен изготви план за осъществяване на контролен мониторинг на подаваната към потребителите вода. Като цяло планът за вземане на проби за лабораторен анализ беше изпълнен съгласно разработения график. Ръководството на инспекцията положи усилия за осигуряване на необходимия транспорт.

Всички зони на водоснабдяване бяха обхванати с лабораторен контрол. Извършени бяха общо 7182 изследвания по показателите от група А и група Б – от тях 6544 от водопроводната мрежа на населените места и 638 от водопроводната мрежа на ведомствени водоснабдявания. От местни водоизточници бяха извършени 1080 изследвания.

По ДЗК от централни водоснабдявания на населените места бяха извършени 6544 изследвания, от които 6488 отговарят на изискванията на Наредба №9 на МЗ, МРРБ и МОСВ за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели (ДВ бр. 30/2001 г., изм. и доп.). От водопроводната мрежа на ведомствени водоснабдявания бяха извършени 638 изследвания, от които 637 отговаряха на Наредба №9. Процентът на изследванията, отговарящи на Наредба №9 беше 99,21% (при 99,52% през 2022 г.).

През 2023 г. от общия брой проби с отклонения по химични показатели е 89,4% са по показател нитрати, 5,3% са по показател калций и 5,3% са по калций и нитрати.

През 2023 г. трайни отклонения от хигиенните норми по химични показатели бяха регистрирани само по показател нитрати. Общият брой населени места с установено през годината наднормено съдържание на нитрати беше 10, разпределени в 10 зони на водоснабдяване. Повишено съдържание на нитрати през 2023 г. беше установено при лабораторния контрол на питейната вода от следните 10 населени места в област Шумен – с. Новосел, с. Овчарово, с. Методиево, с. Янково, с. Жилино, с. Избул, с. Писарево, с. Борци, с. Боян и с. Църквица. Няма население, което да е консумирало вода със съдържание на нитрати над 100 мг/л.

Вода с повишено съдържание на нитрати е консумирало 2,31% от населението на област Шумен през 2023 г., като за сравнение този процент през 2022 г. е бил 3,18%, а през 2021 г. – 2,16%.

През 2023 г. бяха направени 1879 изследвания по микробиологични показатели, от които 18 нестандартни (0,96%). Ниският процент нестандартни проби вода по микробиологични показатели се дължи на монтираните автоматични системи за обеззаразяване на водата от водоснабдителната организация („В и К – Шумен" ООД), осигуряваща вода за питейно-битови цели на територията на област Шумен.

Ежемесечно с отдел ПЕК се анализираха данните от лабораторния контрол и регистрираната чревна инфекциозна заболеваемост, като не беше констатирана връзка между тях. Своевременно на „В и К Шумен" ООД, гр. Шумен се съобщаваха получените резултати при лабораторния контрол, както и констатираните нарушения при контрола.

Минерални води

От минерален водоизточник „Минералната вода", курортен комплекс Върбица по микробиологичен контрол бяха изследвани 4 проби, същите отговарят на изискванията на Наредба №14 от 3 август 1987 г. за курортните ресурси, курортните местности и курортите.

Във връзка с издадено предписание за минерален водоизточник „Солената вода", курортен комплекс Върбица поради несъответствие по показатели колиформи и микробно число на изискванията на Наредба №14 от 3 август 1987 г. за курортните ресурси, курортните местности и курортите. През 2023 г. Община Върбица е изследвала 2 проби от минерален водоизточник „Солената вода", курортен комплекс Върбица, които не отговарят на нормативните изисквания. Община Върбица е ограничила достъпа на населението до водоизточника до самоочистването на същия. На оградата на пояс I на водоизточника са поставени са информационни табели с надпис: „Внимание! Водата от КЕИ „Солената вода" не е годна за питейни цели", като водата е отведена в близкото дере.

Води за къпане

На територията на област Шумен няма официално определени от областния управител и от кметовете на десетте общини зони за къпане, както и водни площи, в които къпането е изрично забранено, но ползващи се традиционно от голям брой къпещи се.

Води от плувни басейни

През отчетната година беше извършен контрол на качествата на водата в 2 закрити и 19 открити плувни басейни. По ДЗК бяха взети за изследване 54 проби вода от плувните басейни, от които 10 бяха нестандартни по химични показатели и 1 по микробиологични. Проведени бяха 540 изследвания, от които 270 по химични показатели (260 отговарят на изискванията) и 270 по микробиологични показатели (269 отговарят на изискванията). За отстраняване на констатираните несъответствия в качествата на водата от плувните басейни бяха издадени 8 предписания на отговорните лица стопанисващи обектите.

Мониторинг и контрол на шум

Мониторинг на транспортния шум

В периода от 05.06.2023 г. до 20.06.2023 г., на основание Наредба № 54 от 2011 г. на Министерство на здравеопазването и Министерство на околната среда и водите за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне информация от промишлените източници на шум в околната среда (ДВ бр. 3/2011 г.) и по указания на Министерство на здравеопазването за определяне на броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг както и периодичността на измерванията, от екип специалисти на отдел „Лабораторни изследвания" към РЗИ – Шумен беше проведен ежегодния мониторинг на имисионния шум на територията на гр. Шумен. Измерванията бяха извършени в определените 15 пункта. В два последователни дни се извършиха по 6 замервания на пункт. Наблюдаваният показател беше еквивалентното ниво на шума. Отчетено беше влиянието на интензивността на движението на моторните превозни средства за час, структурата на транспортния поток, вида и състоянието на пътното покритие, наклона на улиците, наличието на озеленяване и вида на околното застрояване.

Не бяха установени средни стойности на шума в и над диапазона 73 – 77 dB(A).

Най-високо еквивалентното ниво на шума в диапазона 68 – 72 dB(A) беше установено в 2 пункта – на бул. „Симеон Велики" до № 14 и на ул. „Софийско шосе" до № 13.

Средни стойности на еквивалентното ниво на шума в диапазона 63 – 67 dB(A) бяха регистрирани в 7 пункта – на бул. „Славянски" (южно платно) до № 7, ул. „Дедеагач" до № 13, бул. „Ришки проход" до № 15, бул. „Плиска" до № 6, бул. „Мадара" до № 17, ул. „Дедеагач" до № 21 и ул. „Петър Парчевич" до № 18.

Средна стойност на еквивалентното ниво на шума в диапазона 58 – 62 dB(A) беше установена в 1 пункт – ул. „Владайско въстание" до № 18.

Със средни стойности на еквивалентното ниво на шума под 58 dB(A) бяха 5 пункта – ул. „Ген. Драгомиров" до ДГ, ул. „Ивайло" до № 18, ул. „Каварна" до читалище „Тодор Петков", ул. „Спартак" до № 24 и ул. „Боровец" до № 10.

Увеличение на средните стойности на еквивалентните нива на шума спрямо 2022 г. се наблюдава в 7 от пунктовете. Увеличението е от 0,1 dB(A) в пункта на бул. „Славянски" (южно платно) до № 7 и достига до 1,8 dB(A) на ул. „Каварна" до читалище „Тодор Петков". Увеличението на средните еквивалентни нива на шума в 4 от пунктовете е свързано с увеличения брой на преминалите моторни превозни средства за час.

Намаление на средните стойности на шума спрямо 2022 г. се наблюдава в 8 от пунктовете. Намалението е от 0,3 dB(A) в два от пунктовете на ул. „Ивайло" до № 18 и достига до 3,8 dB(A) на ул. „Боровец" до № 10. Намалението на средното еквивалентно ниво на шума в 5 от пунктовете е свързано с намаления брой на преминали моторни превозни средства за час.

Еквивалентни нива на шум под граничната стойност за деня за съответните територии са регистрирани в 4 пункта. Това са пунктовете на бул. „Мадара" до № 17, ул. „Владайско въстание" до № 18, ул. „Дедеагач" до № 21 и ул. „Ген. Драгомиров" до ДГ.

Интензивността на преминалите МПС по време на измерването е увеличена в 7 от пунктовете. По отношение структурата на потока се отчита увеличаване на броя на леките автомобили преминали по време на измерванията. Поради лошото техническо състояние на превозните средства и вследствие на регистрираната висока скорост на движение е повишено еквивалентно ниво на шум над граничната стойност в 11 от пунктовете.

Състоянието на пътното покритие в 12 от пунктовете е добро, а в 3 – задоволително

(на ул. „Каварна” до читалище „Тодор Петков“, ул. „Спартак” до № 24 и ул. „Боровец” до № 10).

Предприетите благоустройствени мероприятия в гр. Шумен се изразяват в рехабилитация и реконструкция на общинската пътна мрежа, частично залесяване на определени улици. По-малко внимание се отделя на вътрешноквартална пътна мрежа, където също е необходима подмяна на пътната настилка и допълнително озеленяване. Поетапно през годините беше подобрена шумоизолацията на общински сгради (детски ясли, детски градини и учебни заведения), подлежащи на усилена шумозащита.

Доклада беше изпратен до кмета на община Шумен, МЗ и НЦОЗА.

Контрол на шума от локални източници

По искане на РУ на МВР – Велики Преслав във връзка със зачестили случаи на сигнали за нарушаване на нощната тишина на територията на гр. Върбица беше извършена съвместна проверка, при която бяха измерени нивата на проникващ шум в домовете на граждани, посочени от служители на МВР. Нивата на измерения проникващ шум в посочените жилища съответстваха на Наредба №6 от 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

Мониторинг на електромагнитни полета

В периода от 21.08.2023 г. до 25.08.2023 г. беше проведен мониторинг на електромагнитните полета около базовите станции за мобилна комуникация в районите на 8 детски, 12 учебни и 2 лечебни заведения, разкрити на територията на гр. Шумен, както и на 18 жилищни територии в област Шумен за установяване съответствието им с изискванията, регламентирани с Наредба №9/1991 г. на МЗ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (ДВ бр. 35 от 1991 г., изм. и доп.).

Измерванията бяха извършени от специалист от лаборатория „Физични фактори” на Дирекция „Лабораторни изследвания” при РЗИ – Варна, който разполага с необходимата апаратура.

Използван метод за контрол: „Методика за измерване и оценка на електромагнитното поле в населената околност на предавателни антени към системи за мобилни връзки”, Сборник методи за хигиенни изследвания, том IV, Селищна среда, на НЦХМЕХ, (понастоящем НЦОЗА).

Резултатите от проведените измервания на средната стойност на плътността на мощност за интервал 6 минути и моментната стойност на плътността на мощност на електромагнитните полета в горецитираните райони показват, че получените стойности не превишават пределно допустимите нива за населени територии и експлоатацията на изследваните базови станции не създава здравен риск.

През 2023 г. не са извършвани допълнителни замервания на електромагнитни полета, поради липса на постъпили сигнали и жалби.

МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ НА ПРОДУКТИ И СТОКИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА

Контрол на козметични продукти

На територията на област Шумен са регистрирани 5 предприятия за производство на козметични продукти и 256 обекта за съхранение и търговия с козметични продукти. През 2023 г. бяха извършени общо 330 проверки в обекти на 523 козметични продукта за спазване на нормативните изисквания по отношение на състав, етикетиране и представяне, опаковки, условия за съхранение и предлагане, минимален срок на трайност, досие на козметичните продукти – оценка за безопасност и други специфични документи, посочени в съответните нормативни актове.

Систематичният държавен здравен контрол през 2023 г. беше насочен към спазване изискванията на Регламент (ЕО) №1223/2009 на Европейския парламент и на Закона за здравето на всички етапи от пускането и предоставянето на козметичните продукти на пазара

в Република България.

Контролната дейност през 2023 г. беше насочена към установяване на съответствието на козметичните продукти с изискванията на Регламент (ЕО) №1223/2009, Регламент (ЕС) №655/2013 на Комисията за установяване на общи критерии за обосноваване използването на претенции, отнасящи се до козметичните продукти и Техническия документ относно претенции на козметични продукти (Версия от 3 юли 2017 г.), разработен от Работната подгрупа за претенциите (Technicaldocumentoncosmeticclaims, versionof 3 July 2017).

Издадени бяха 30 предписания за отстраняване на констатирани несъответствия с изискванията на Регламент (ЕО) №1223/2009 и Закона за здравето по отношение на:

- Етикетиране на козметичните продукти.
- Нотифициране на козметичните продукти в нотификационния портал на козметичните продукти CPNP.
- Несъответствие на състава на козметичните продукти с изискванията на чл. 14, параграф 1, т. а) на Регламент (ЕО) 1223/2009 г.
- Съхранение на козметични продукти;
- Продажба на козметични продукти, чийто минимален срок на трайност е изтекъл.
- Несъответствия на претенциите на козметичните продукти с изискванията на Регламент (ЕО) № 1223/2009 и Регламент (ЕС) № 655/2013 на Комисията за установяване на общи критерии за обосноваване използването на претенции.
- Несъответствия с нормативните изисквания при изготвяне на досие и доклад за безопасност на козметичните продукти.
- Несъответсттвия с указанията за производство, контрол, съхранение и експедиране на козметични продукти, посочени в БДС EN ISO 22716:2008 за ДПП при производство на козметични продукти.

Съставен е 1 АУАН на юридическо лице за продажба на козметични продукти, чийто минимален срок на трайност, посочен на етикетите е изтекъл.

Извършена е нотификация в информационната и комуникационна система за надзор на пазара ICSMS общо на 54 козметични продукта, от които 51 козметични продукта, съдържащи забранена за влагане в козметични продукти съставка, включена в Приложение II „Списък на веществата, забранени в козметични продукти“ на Регламент (ЕО) №1223/2009 г. в нарушение на изискванията на чл. 14, параграф 1, т. а) на Регламент (ЕО) №1223/2009 г., 2 козметични продукта с предявени неправомерни претенции и 1 козметичен продукт, чиито етикет и опаковка не са актуализирани в информационния портал за козметични продукти CPNP.

Физико-химичен контрол на козметични продукти е извършен на 29 броя проби, които са изследвани по следните показатели: за съдържание на водороден пероксид – 4 проби; за борна киселина, борати и тетраборати – 3 проби; за съдържание на формалдехид и параформалдехид – 3 проби; за съдържание на амоняк – 4 проби; за съдържание на сребърен нитрат – 3 проби; за тиогликолова киселина – 3 проби; за съдържание на литиев хидроксид – 1 проба; за съдържание на цинк пиритион – 3 проби и UV филтри – 3 проби. Мониторинг за съдържание на тежки метали е проведен на 2 козметични продукта. По микробиологични показатели са изследвани 34 проби на козметични продукти. Изследвани са 11 козметични продукта, предназначени за деца. Изследваните проби козметични продукти съответстват на здравните изисквания по изпитваните микробиологични и физико-химични показатели.

Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води

В област Шумен със 79 проверки бяха обхванати 67 обекта, от които 2 за производство на бутилирана вода и 65 обекта за търговия с бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води.

По физикохимични показатели бяха изследвани 6 проби бутилирани води, от които 3 изворни и 3 трапезни води.

По микробиологични показатели (Ешерихия коли, колиформи, фекални стрептококи, псевдомонас аеругиноза, сулфитредуциращи клостридии) бяха изследвани 6 проби бутилирани води.

Изследваните проби бутилирана вода отговаряха по микробиологични показатели на Приложение №5 от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални,

изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели и по физикохимични показатели на Наредба №9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Контрол върху химичните вещества, смеси и изделия

На територията на област Шумен са проверени при текущ, насочен и тематичен контрол 384 химични вещества и смеси, от които 3 биоцида и 1 детергент на 2-ма производители на химични смеси; 82 детергента и 51 биоцида и 34 химични смеси при контрол на дистрибутори и 40 детергента и 173 биоцида при контрол на потребители надолу по веригата.

Засилен беше контролът върху пуснатите на пазара химични вещества и смеси по отношение спазване на изискванията за наличие на информационен лист за безопасност на български език от вносители, дистрибутори, потребители по веригата, изготвени съгласно изискванията на Приложение II на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH); спазване на задължението за предоставянето на информация по веригата на доставката за химични вещества и смеси, съгласно Регламент REACH; класифициране на вещества и смеси съгласно Регламент (ЕО) №1272/2008; пускане на пазара на детергенти по отношение на класифициране, етикетиране (включително задълженията за предоставяне на информация в интернет) и опаковане; съответствие състава на детергентите с информацията, посочена на етикета и информацията в интернет; спазване изискването, пуснатите на пазара биоциди да притежават разрешение за пускане на пазара, издадено по реда на чл. 18 от ЗЗВВХВС или Регламент (ЕС) №528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди; контрол на съответствието на класифицирането, етикетирането и опаковането на пуснатите на пазара биоциди с издадените разрешения; съответствие на предоставената информация в Информационния лист за безопасност с условията на разрешението; контрол на съответствието с чл. 95, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 528/2012; пускане на пазара на вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделие, за които се съдържа ограничение в Приложение № XVII на Регламент (ЕО) №1907/2006.

Издадени бяха 13 предписания за констатирани нарушения, от които 11 на дистрибутори на химични вещества и смеси във връзка с констатирани нарушения при класифициране, опаковане, етикетиране, информационен лист за безопасност, липса на/отменено разрешение за пускане на пазара на биоцид; 1 на производители на биоциди във връзка с констатирани нарушения при етикетиране и при изготвяне на информационен лист за безопасност; 1 при проверки на потребители надолу по веригата във връзка с несъответствия при употреба, етикетиране, информационен лист за безопасност, липса на/отменено разрешение за пускане на пазара на биоцид.

Във връзка със Заповед №РД-01-14/12.01.2021 г. на министъра на здравеопазването относно мониторнинга на нивата на радиоактивност в околната среда за целите на оценка на облъчването на населението като цяло и писма на РЗИ – Варна с Изх. №06-70/26.04.2023 г. (наш Вх. №13-65/26.04.2023 г.) и Изх. №06-66/24.04.2023 г. (наш Вх. №13-63/25.04.2023 г.) през 2023 г. е извършено пробонабиране съвместно с представители на ОДБХ – Шумен на 23 броя храни за анализ по радиологични показатели с цел оценка дозата на населението и 3 броя храни, които могат да бъдат обработени с йонизиращо лъчение.

Извършена е нотификация в информационната и комуникационна система за надзор на пазара ICSMS общо на 7 химични вещества и смеси, от които 1 химична смес, опакована и етикетирана в нарушение на нормативните изисквания, 2 химични смеси с биоцидна претенция, върху чиито етикети не фигурира номер на разрешение за предоставяне на пазара на биоцид, 3 биоцида с посочени на етикета отменени разрешения за предоставяне на биоцид на пазара, които са етикетирани и опаковани в нарушение на нормативните изисквания и издаденото разрешение за пускане на пазара и едно химично вещество, етикетирано в нарушение на изискванията на Регламент CLP.

Контрол на дрехи втора употреба

В разкритите на територията на област Шумен 30 обекта за търговия с дрехи втора употреба бяха извършени 40 проверки. Не бяха констатирани нарушения на изискванията на Наредба №27 за здравните изискванията към дрехите втора употреба.

КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА

Контрол върху дейността на службите по трудова медицина

На територията на област Шумен са регистрирани 7 служби по трудова медицина.

Всички 7 действащи служби бяха обхванати с 7 проверки, като бяха проконтролирани за наличие на регистрация и пререгистрация в МЗ, и за съответствие на дейността им с изискванията на нормативните актове за осигуряване на здраве и безопасност при работа.

Службите имат сключени договори с предприятията, които обслужват. Изпълняват задълженията си по чл. 25а, ал. 1, т. 1-5 от ЗЗБУТ (оказват помощ на работодателите за създаване на организация за безопасност и здраве при работа, при необходимост предлагат мерки за отстраняване и намаляване на установения риск, организират и провеждат обучение на работещи и служители по правилата за опазване на здравето и безопасността при работа, изготвят оценка на професионалните рискове, извършват наблюдение и анализ на здравното състояние на работещите). В състава на службите няма лица, посочени в чл. 25б, ал. 3 от ЗЗБУТ. Всяка от службите по трудова медицина има утвърден правилник за устройството и дейността си. Водените от СТМ здравните досиетата на работещите в обслужваните предприятия са окомплектовани и съдържат всички необходими данни.

Всички СТМ извършват консултации и подпомагат работодателите, с които имат сключени договори при организирането на предварителни и периодични медицински прегледи и изследвания за ранното откриване на изменения в организма в резултат от въздействие на работната среда.

Службите извършват наблюдение, анализ и оценка на здравното състояние във връзка с условията на труд на всички обслужвани работници.

В срок до 30 юли 2023 г. от всички СТМ бяха предоставени в РЗИ изготвените обобщени анализи на здравното състояние на работещите във всяко от обслужваните предприятия за предходната година. Спазени бяха минималните изисквания към съдържанието им. В представените анализи беше отразена връзката между конкретните условия на труд и здравното състояние на работещите.

Контрол на дейностите по поддържане чистотата на населените места

На територията на област Шумен са разположени 151 населени места с 6 квартала към тях обособени като отделни територии. През 2022 г. бяха планирани 157 проверки извършени бяха 181.

В хода на проверките беше извършен контрол за проследяване на осигуряването на достатъчен брой контейнери за смет, равномерност на разпределението им съобразно домакинствата в съответното населено място и броя жители. Проверявано беше поддържането на чистотата около площадките за съдовете за смет и периодичността на сметоизвозването и дезинфекцията на контейнерите. Констатирано беше, че хигиената в населените места е добра. В известна част от тях за поддъжане на чистотата бяха включени работници по програма „Временна заетост“. Имаше поставени кошчета за отпадъци по централните улици, площадите и обществените места свързани със събиране или обслужване на населението.

Тревните площи бяха поддържани в добър вид, като през топлия период от годината, същите бяха обработени срещу акари.

През отчетната 2022 г. бяха извършени инспекции във връзка с постъпил 1 сигнал от граждани за препълнени контейнери и наличие на отпадъци от домакинствата извън съдовете за смет в 1 населено място. В момента на проверката е установено, че съдържанието на съдовете за смет (контейнери тип „Бобър“) е извозено, а площадките около тях са почистени и са без следи от замърсяване. При последваща проверка също не е установено наличие на локални сметища и препълнени контейнери със смет.

Контрол по спазване на забраната за тютюнопушене на обществени места

На територията на област Шумен са разположени 151 населени места с 6 квартала към тях обособени като отделни територии. През 2023 г. бяха планирани 157 проверки извършени бяха 165.

В хода на проверките беше извършен контрол за проследяване на осигуряването на достатъчен брой контейнери за смет, равномерност на разпределението им съобразно домакинствата в съответното населено място и броя жители. Проверявано беше

поддържането на чистотата около площадките за съдовете за смет и периодичността на сметоизвозването и дезинфекцията на контейнерите. Констатирано беше, че хигиената в населените места е добра. В известна част от тях за поддъжане на чистотата бяха включени работници по програма „Временна заетост“. Имаше поставени кошчета за отпадъци по централните улици, площадите и обществените места свързани със събиране или обслужване на населението.

Тревните площи бяха поддържани в добър вид, като през топлия период от годината, същите бяха обработени срещу акари.

Контрол по спазване на забраната за тютюнопушене на обществени места

Контролът по прилагане на мерките за ограничаване на пасивното тютюнопушене съпътстваше като задача дейността на инспекторите през цялата година.

През изминалата 2023 г. здравните инспектори от отдел ДЗК са извършили 1886 проверки по спазване разпоредбите на чл. 56 и чл. 56а от Закон за здравето (ДВ бр. 70/2004 г., изм. и доп.), с които са обхванати 1142 обекта в област Шумен. От общия брой проверки 4 са в обекти за хранене и развлечения; 425 – в детски и учебни заведения; 1447 – в други закрити обществени места по смисъла на §1а от допълнителните разпоредби на Закона за здравето, в които се обслужват или имат достъп гражданите, обекти с обществено предназначение (места за настаняване и средства за подслон (хотели, къщи за гости, хижи и др.), ЖП гари, автогари, читалища, транспортни средства за обществен превоз и др.).

За допуснати нарушения бяха съставени 21 акта на физически лица (19 в игрални зали, 1 в обект с обществено предназначение и 1 в заведение за обществено хранене) и 2 акта на юридически лица (стопанисващи обекти с обществено предназначение).

За посочения период в отдел ДЗК са постъпили 6 сигнала за неспазване на забраната за тютюнопушене на обществени места – игрални зали. При извършените проверки за 4 от подадените сигнали са установени нарушения.

ТЕМАТИЧНИ ПРОВЕРКИ И ПРОВЕРКИ С ДРУГИ ВЕДОМСТВА

Инспектори от отдела са участвали в 8 съвместни проверки със служители на ОД на МВР, ОДБХ – Шумен и КЗП – РД Варна.

През 2023 г. бяха проведени 5 тематични проверки:

1. В периода от месец март до месец април 2023 г. инспектори от отдел „Държавен здравен контрол”, дирекция „Обществено здраве” при РЗИ – Шумен извършиха тематична проверка на пуснатите на пазара изделия, предназначени да влязат в директен и продължителен контакт с кожата за съответствие с т. 27 от Приложение XVII на Регламент REACH. Проверени са предоставените документи, придружаващи доставката на продуктите и са взети две проби за анализ на гривна и колие, произведени в Китай. Същите отговарят на изискванията по изследвания физикохимичен показател – отделяне на никел.

2. В периода от месец май до месец юни 2023 г. инспектори от отдел „Държавен здравен контрол”, дирекция „Обществено здраве” при РЗИ – Шумен при систематичен контрол в 55 обекта – 22 училища, 32 детски градини и 1 детска ясла извършиха тематична проверка на 96 употребявани биоцида за съответствие с биоцидното законодателство, както следва:

- Биоцидите са етикетирани на български език и в съответствие с изискванията на чл. 69, пар. 2 н Регламент (ЕС) №528/2012 г., както и условията, посочени в разрешението за пускане на пазара.
- Биоцидите се употребяват в обекта в съответствие с указанията на отговорното лице, посочени на етикета и/или като допълнителни указания в брошура/листовка.
- Етикетите на биоцидите не са подвеждащи по отношение на тяхната ефективност, липсват указания на етикета като „нискорисковбиоцид“, „нетоксичен“, „безвреден“, „с естествен произход“, „безопасен за околната среда“, „безопасен за животни“ или подобни.
- Изготвена е инструкция за режима на дезинфекция в обекта, поддържа се необходимата документация.

Констатирана е употреба от професионални потребители на 4 биоцида с отменени разрешения и 1 биоцид с изтекъл срок на годност. На професионалните потребители е предписано последващо използване на биоциди в срок на годност и с валидни разрешения.

3. В периода от месец юни до месец август 2023 г. здравните инспектори от отдел

„Държавен здравен контрол", дирекция „Обществено здраве" при РЗИ – Шумен извършиха тематична проверка на козметични продукти с предявени неправомерни претенции (продукти за грижа за кожата; продукти за почистване на кожата; продукти за грижа и хигиена на зъбите и устната кухина), както следва:

- Брой проверени обекти 21, от които:

– за производство – 3 бр.

– за търговия: щандове за козметични продукти – 13 бр.; складове за козметични продукти – 5 бр.;

- Общ брой инспектирани козметични продукти 38 бр., от тях:

– брой козметични продукти, чиито претенции не съответстват на законодателството – 12 бр.;

– брой козметични продукти, чиито предявени претенции на етикета не съответстват на информацията, заложена в досието за съответния козметичния продукт – 0 бр.

За констатираните нарушения са издадени 4 предписания на собствениците на обекти за търговия с козметични продукти.

4. В периода от 15 август до 12 септември 2023 г. инспектори от отдел „Държавен здравен контрол", дирекция „Обществено здраве" при РЗИ – Шумен извършиха проверка на учебните заведения на територията на област Шумен относно готовността им по отношение на материално-техническата база за започване на учебната 2023/2024 година.

При извършената проверка се установи, че на територията на област Шумен функционират 66 учебни заведения, от които 6 държавни и 60 общински.

В зависимост от образователната степен учебните заведения са разпределени както следва: начални училища – 3; основни училища – 26; обединени училища – 8, средни училища – 15; профилирани гимназии – 2; професионални гимназии – 9; специализирани (духовни) училища – 1; висши учебни заведения – 2 бр. (1 университет – с 3 корпуса и 1 филиал към МУ – Варна).

За привеждане в съответствие със здравните изисквания в края на изминалата учебна година бяха издадени 8 предписания на 7 учебни заведения. Най-често предписваните мероприятия бяха за ремонт на санитарни възли (отремонтиране на водопромивни съоръжения, неизправни врати, пребоядисване и подмяна на счупени фаянсови плочки), пребоядисване на класни стаи и коридори, ремонт на покриви на учебни сгради и ремонт на физкултурни салони. По време на проверките се установи, че в 6 учебни дадените предписания заведения са изпълнени. В едно УЗ не беше изпълнено в срок издаденото предписание. С цел безопасността на учениците беше издадена Заповед за спиране на част от обекта – физкултурен салон на учебното заведение.

5. В периода от месец септември до месец октомври 2023 г. инспектори от отдел „Държавен здравен контрол", дирекция „Обществено здраве" при РЗИ – Шумен извършиха тематична проверка на детергенти, използвани за професионална употреба от фирми, чиято дейност е свързана с професионално почистване, за съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 648/2004, Регламент CLP и Регламент REACH.

Извършени са 20 проверки във ведомствени и обществени перални, автомивки и ателиета за химическо чистене на 41 детергента. Констатирани са несъответствия за 14 детергента, предназначени за професионална употреба, както следва:

Етикетиране на детергентите:

- Не са посочени, посочени са неточно или непълно елементите на етикета от т. 2.2. на информационния лист за безопасност.
- Не е посочено номинално количество на сместа в опаковката.
- Дизайнът на етикета затруднява четенето на елементите на етикета по чл. 17, пар. 1 на Регламент CLP на химичната смес.
- На етикета не е посочен адрес на електронната поща и телефонният номер, откъдето може да бъде получен фишът на съставките, съгласно Приложение VII, част В на Регламент (ЕО) № 648/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно детергентите.
- Информацията за състава на химичните смеси, посочена на етикетите не е предоставена коректно съгласно Приложение VII част А на Регламент (ЕО) № 648/2004 на

Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно детергентите или чл. 17, пар. 1, буква в на Регламент CLP.

- Неясно или непълно е посочена употребата на продукта на етикета на български език, както и срока на годност на детергента.

Класификация на детергентите:

- Класификацията на химичната смес не съответства на информацията, посочена в информационния лист за безопасност.

Информационни листи за безопасност:

- Представени са ИЛБ, които не са приведени в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2020/878 на Комисията от 18 юни 2020 година за изменение на приложение II към Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).

Икономическите оператори, пуснали на пазара детергентите предприеха доброволни мерки за отстраняване на констатираните несъответствия.

ДЕЙНОСТ ПО ОПАЗВАНЕ ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ

Основните задачи, по които работи отдел ПБПЗ през 2023 г. бяха:

1. Наблюдение на здравословното състояние, някои фактори на жизнената среда, начина на живот на групи от населението на регионално ниво и търсене връзка и зависимост между тях с цел прилагане на адекватни профилактични мерки и промотивни здравни мероприятия.

2. Изпълнение на дейности по Национални и регионални програми за ограничаване на заболеваемостта и смъртността от социално значими заболявания, свързани с поведенческите фактори на риска (тютюнопушене, нездравословно хранене, злоупотреба с алкохол и др.) и факторите на риска в околната среда.

3. Ангажиране на обществеността, НПО, областните и общинските ръководства в организацията, финансирането и организирането на дейности по здравна промоция, здравно образование и борба с вредните за здравето навици.

4. Системен контрол по спазване разпоредбите на Закона за здравето (чл. 54, чл. 55 и чл. 56) за ограничаване на тютюнопушенето и злоупотребата с алкохол, Наредба № 6 за здравословното хранене на децата от 3 до 7 г. в детските заведения, Наредба № 2 за здравословното хранене на децата на възраст от 0 до 3 г. в детски колективи и детски кухни, Наредба № 37 за здравословното хранене на учениците и Наредба № 10 за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните разписания на учебните занятия.

5. Активно сътрудничество със СМИ при реализиране на дейности на отдел ПБПЗ и РЗИ.

6. Организиране на масови прояви, свързани с Международни и Национални дни, посветени на здравен проблем.

7. Планиране, разработване и разпространение на съвременни печатни здравно-образователни, информационни и методични материали за нуждите на населението.

8. Осъществяване на ефективна координация на отдел ПБПЗ с местните и регионалните здравни структури, с отделите ПБПЗ от съседни области, НЦОЗА и МЗ при изпълнение на дейностите по профилактика на болестите и промоция на здравето.

Анализи и оценки

1.Доклад за качеството на атмосферния въздух в Област Шумен за 2022 г. (по данни на РИОСВ) и анализ на здравното състояние на населението по нозологични единици, имащи доказана връзка със замърсителите на атмосферния въздух.

2. Анализ на здравословното състояние на децата и учениците от организираните детски и ученически колективи в област Шумен за учебната 2022/2023 г.

3. Провеждане на пето национално проучване за оценка разпространението на свръхтегло и затлъстяване и факторите на семейна и училищна среда при деца в първи клас в град Шумен и общините Шумен, Никола Козлево и Върбица.

4. Оценени паралелки за установяване седмичната учебна натовареност на учениците – 1637 паралелки (за втори учебен срок на учебната 2022/2023 г. – 819 в 64 училища и за първи учебен срок на учебната 2023/2024 г. – 818 в 64 училища) от област Шумен.

5. Оценка на организираното хранене на децата в детските заведения в област Шумен – 23 бр. по Наредба № 6 за здравословното хранене на децата от 3 до 7 г. в ДЗ.

6. Отчет за дейностите извършени през 2023 г. от РЗИ – Шумен по Национална програма за първична профилактика на рака на маточна шийка 2021-2024 г.

7. Отчет за извършените дейности по приоритет „Здравеопазване“ от Националният план за действие за периода 2022-2023 г. към Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (НСРБРПУР) 2021-2030 г. през 2023 г.

8. Отчет за изпълнение на дейностите за 2023 г. от РЗИ – Шумен по Националната програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г., 2023-2026 г.

9. Отчет за дейностите извършени през 2023 г. от РЗИ – Шумен по Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021 – 2025 г.

10. Отчет за изпълнение на дейностите за 2023 г. от РЗИ – Шумен по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021 – 2030 г.

11. Отчет за изпълнение на дейностите за 2023 г. от РЗИ – Шумен по Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022 – 2025 г.

12. Отчет за изпълнение на дейностите за 2023 г. от РЗИ – Шумен по Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България 2021 – 2025 г.

13. Отчет за изпълнение на дейностите за 2023 г. от РЗИ – Шумен по Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България 2021– 2025 г. – 4 бр.

14. Доклад за извършените дейности през 2023 г. от РЗИ – Шумен по Националния план за действие за периода 2022 – 2023 г. за изпълнение на Националната стратегия за Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите.

Контролна дейност

1. При планирани 1500 проверки по чл. 56, ал. 1 и чл. 56а, ал. 1 от Закона за здравето (ЗЗ) бяха извършени 1587 бр. проверки. Съставени 9 бр. АУАН на физ. лица. Издадени предписания – 6 бр. Проверени предписания – 6 бр.

2. При планирани 700 проверки по чл. 54 от ЗЗ бяха извършени 796 бр.

3. Общият брой проверки на храненето на организирани колективи за спазване на здравните изисквания беше 155 бр., при планирани 138 бр.

3.1. При планирани 14 проверки по Наредба № 2 за здравословно хранене на деца от 0-3 години са извършени 18 проверки.

3.2. При планирани 102 проверки по Наредба № 6 за здравословното хранене на децата от 3-7 г. в ДЗ са извършени 115 проверки. Издадени предписания – 15 бр.

3.3. При планирани 22 проверки по Наредба № 37 за здравословното хранене на учениците бяха извършени 22 проверки.

1. При план 128 проверки по Наредба № 10 за спазване на седмичните разписания бяха извършени 128 проверки.

2. Проверки за спазване забраната за продажба и употреба на диазотен оксид (райски газ) и пълнители за него на лица под 18 години, в закритите и на открити обществени места по чл. 54а и чл. 56а, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗ – 605 бр.

6. Мерки за административна принуда:

През 2023 г. инспекторите от отдела са изготвили и връчили 22 предписания, от които 6 – за недопускане на тютюнопушене в закрити обществени места; 15 – за отстраняване на нарушения при осигуряване на здравословно хранене на деца 3-7 год. в детски заведения, 1 – за временно отстраняване от работа на лица с нередовни ЛЗК в обект за хранене.

Съставени са 11 бр. АУАН на физически лица (9 – за нарушаване на забраната за тютюнопушене в закрити обществени места; 1 – за продажба на алкохол на непълнолетно лице; 1 – за непредставена ЛЗК в обект за хранене и развлечение) и 2 бр. АУАН на юридически лица за допускане на тютюнопушене в закрити обществени места.

7. Методична помощ: при план – 110, изпълнението беше 110.

Дейност по профилактични програми и проекти

1. Организиране и провеждане на регионални кампании за област Шумен с цел повишаване на здравната информираност, превенция на социално-значими заболявания и отправяне на послания за здравословно поведение – 27 бр.:

1.1. Организиране и провеждане на кампания за отбелязване на 14 февруари – *„Свети Валентин – Ден на влюбените“* и втори етап на Националната АНТИСПИН кампания, която включва:

– организиране и провеждане на кампания за изследвания за ХИВ/СПИН в периода от 13 до 17 февруари 2023 г.;

– обявяване и провеждане на конкурс за рисунка или електронна рисунка на тема: „Нарисувай ми обич“ – 100 участника;

– организиране и провеждане на кръгла маса на тема: „Представяне на Национални програми и добри практики в превенцията“ с участието на институции и неправителствени организации, работещи по програми за превенция на зависимости.

1.2. Организиране и провеждане на кампания по повод Световния ден за борба с туберкулозата – 24 март, която включва:

– кампания за безплатни прегледи за туберкулоза по повод Световния ден за борба с туберкулозата – 24 март;

– организиране и провеждане на работна среща-семинар с директори на детски градини от общините Венец, Каолиново, Никола Козлево и Хитрино.

1.3. Организиране и провеждане на кампания по повод 7 април – Световен ден на здравето, която включва:

– работна среща с медицинските специалисти от училищата в град Шумен, на която бяха представени данни от Анализа на здравословното състояние на децата и учениците в областта за изминалата учебна година, изготвен от РЗИ – Шумен по предоставените ѝ данни от специалистите, работещи в здравните кабинети в детските градини и училищата;

– финализиране на пилотния проект на РЗИ – Шумен и ДГ „Братя Грим“ гр. Шумен. Съвместната инициатива „Здравна поща“ стартира на 1 ноември 2022 г., като целта беше обединяване и разширяване възможностите за усвояване от децата на знания и опит за здравословен начин на живот;

– спортно състезание между учениците в VI и VII клас на СУ „Трайко Симеонов“ гр. Шумен под мото: „Спортът е здраве“;

– обявяване на конкурс „Детска приказка за здравето“ за колективна картина изработена от деца от детски градини в гр. Шумен;

– изготвяне на съобщение за сайта на РЗИ – Шумен.

1.4. Организиране и провеждане на кампания по повод 10 май – Световен ден на физическата активност „Движението – това е здраве”, която включва:

– изготвена здравна информация за сайта на РЗИ – Шумен;

– организиране и провеждане на спортен празник за служителите на РЗИ – Шумен.

1.5. Организиране и провеждане на кампания по повод 17 май – Световен ден за борба с хипертонията, която включва:

– информационна кампания за хипертонията сред възрастни хора с измерване на кръвно налягане в Пенсионерски клуб към читалище „Стилиян Чилингиров“ гр. Шумен;

– изготвяне на съобщение за сайта на РЗИ – Шумен.

1.6. Организиране и провеждане на кампания по повод 19 май – Европейския ден за борба със затлъстяването, която включва: здравна информация за сайта на РЗИ – Шумен.

1.7. Организиране и провеждане на кампания по повод 21 май – Международен ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН, която включва: здравна информация за сайта.

1.8. Организиране и провеждане на кампания по повод 31 май – Световен ден без тютюнопушене, която включва:

− информационна кампания на РЗИ – Шумен на входа на Градската градина, съвместно с Превантивно-информационен център и младежи-доброволци от БЧК – Шумен;

− изнесен кабинет за консултиране и отказване от тютюнопушенето (ККОТ) със скринингова кампания за измерване на въглеродния оксид в издишания въздух и количеството на карбоксихемоглобин в кръвта на пасивни и активни пушачи с уред „Smoker Lyzer” в гр. Шумен, гр. Нови пазар и с. Никола Козлево;

– тематични беседи и дискусии в училищата в гр. Шумен за вредата от тютюнопушенето сред младите хора;

– изготвяне на съобщение за сайта на РЗИ – Шумен.

1.9. Организиране и провеждане на кампания по повод 14 юни – Световен ден на доброволния и безвъзмезден кръводарител, която включва: съобщение за сайта.

1.10. Организиране и провеждане на кампания по повод – Седмица на отворените врати за борба с туберкулозата (19 – 23 юни), която включва:

– обявяване провеждането на безплатни медицински прегледи за туберкулоза за жителите на областта;

– изготвяне на съобщения за сайта на РЗИ – Шумен – обява и резултати от кампанията.

1.11. Организиране и провеждане на кампания по повод 26 юни – Международен ден за борба със злоупотребата и нелегалния трафик на наркотици, която включва:

– среща-дискусия на тема „Бъдеще от днес!“ с учениците от III ОУ „Димитър Благоев“, VI ОУ „Еньо Марковски“, СУ „Панайот Волов“, СУ „Трайко Симеонов“ и ПГ по Икономика в гр. Шумен, съвместно с Общински младежки дом;

– изготвяне на съобщения за сайта на РЗИ – Шумен.

1.12. По повод 14 юни – Световен ден на доброволния и безвъзмезден кръводарител – изготвяне на съобщение за сайта на РЗИ – Шумен.

1.13. Организиране и провеждане на кампания по повод Европейската имунизационна седмица за 2023 г., която включва:

– организиране и провеждане на регионална пресконференция за значението на имунизациите с лого: *#Всяка доза има значение* в залата на Диагностично-консултативен център I в гр. Шумен – 30 участници.

1.14. Организиране и провеждане на кампания по повод 28 юли – Световен ден за борба с хепатит, която включва: организиране на безплатни изследвания за хепатит В и С в периода 24 – 28 юли 2023 г.

1.15. Организиране и провеждане на кампания по повод Световната седмица на кърменето 1 – 7 август, която включва:

– закупуване на помощни комплекти за изпълнение на дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021 – 2030 г.;

– участие в курс-обучение за бъдещи родители с група от „Училище за бременни“ в Комплекс за социални услуги за деца и семейства (КСУДС) гр. Шумен – 8 участници.

1.16. Кампания за безплатни и анонимни изследвания за ХИВ в периода 14 – 31 август, която включва:

– безплатно изследване с бързи тестове за ХИВ;

– образователни кампании сред младите хора в социални институции в гр. Шумен относно превенцията на рискови поведения по отношение на ХИВ и разпространение на превантивни и образователни материали.

1.17. Кампания за безплатно силанизиране на първите постоянни зъби на децата от 5 до 8 години, която включва: оказване на съдействие и участие в кръгла маса на тема: „Популяризиране на Националната програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 г. в Р България, за подобряване на познанията и културата на различни целеви групи от населението в областта на профилактиката на оралните заболявания.

1.18. Информационна кампания за профилактични прегледи в община Венец, която включва:

– презентация на тема „Коремна ехография“;

– дискусия и разпространяване на здравно-образователни материали.

1.19. Организиране и провеждане на кампания по повод информационна кампания за профилактика на хроничните незаразни болести в гр. Смядово, която включва:

– дискусии на теми: „Диабет“, „Здравословно хранене“, „Злоупотреба с алкохол“ и „Двигателна активност“;

– разпространяване на здравно-образователни материали.

1.20. Организиране и провеждане на информационна кампания за профилактични прегледи в община Каспичан, която включва:

– презентация на тема „Коремна ехография“;

– дискусия и разпространяване на здравно-образователни материали.

1.21. Организиране и провеждане на кампания по повод „Седмица на отворените врати“ за борба с туберкулозата 25 – 29 септември, която включва:

– обявяване провеждането на безплатни медицински прегледи за туберкулоза за жителите на областта;

– обявяване на резултатите от кампанията за безплатни медицински прегледи за туберкулоза на сайта на РЗИ – Шумен.

1.22. Организиране и провеждане на кампания по повод 29 септември – Световен ден на сърцето.

1.23. Организиране и провеждане на здравно-образователна и информационна кампания под мото: „С грижа за здравето“ в гр. Велики Преслав, която включва:

– скринингова кампания с измерване на въглеродния оксид в издишания въздух и количеството на карбоксихемоглобин в кръвта на пасивни и активни пушачи с уред „Smoker Lyzer“ – 24 участници;

– интерактивно занятие с деца от ДГ „Снежанка“ на тема: „Здравословно хранене“ – 46 участници;

– беседа с презентация на тема: „Вредата от тютюнопушенето“ с ученици от VI клас на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Велики Преслав – 16 участници.

– разпространение на здравно-образователни материали.

1.24. Организиране и провеждане на информационна кампания на РЗИ – Шумен „Да намалим риска!“ за възможностите за предпазване от рак на маточната шийка:

– провеждане на информационна среща с родители на момичета от 10 до 13 годишна възраст в НУ „Княз Борис I” гр. Шумен (12 участници), СУ „Сава Доброплодни“ гр. Шумен (22 участници), СУ „Йоан Екзарх Български“, гр. Шумен (21 участници), II ОУ „Д-р Петър Берон“ гр. Шумен (15 участници) и III ОУ „Димитър Благоев“ гр. Шумен (18 участници) – общо 5 бр. с 88 участници;

– семинар-обучение за здравни медиатори от област Шумен (21 участници) и с медицински специалисти от детски градини и учебни заведения от гр. Шумен и др. населени места от област Шумен (43 участници) за възможностите за предпазване от рак на маточната шийка – общо 3 бр. с 64 участници.

– информационни срещи с родителите на момичета от 10 г. до 13 г. от общините: Никола Козлево (16 участници), Смядово (15 участници), Върбица (14 участници) и Каспичан (12 участници), които проявяват интерес за риска от заболяването, ползата от имунизацията срещу РМШ и безопасността на ваксините – общо 4 бр. с 57 участници.

1.25. Организиране и провеждане на информационна кампания по повод 16 ноември – Международен ден без тютюнопушене в КИУ гр. Смядово с измерване на въглеродния оксид в издишания въздух и количеството на карбоксихемоглобин в кръвта на пасивни и активни пушачи с уред „Smoker Lyzer“ – 19 участници.

1.26. Организиране и провеждане на кампания по повод 1 декември – Световен ден за борба срещу СПИН:

– обявяване на скринингова кампания за безплатни и анонимни изследвания за ХИВ/СПИН и сексуално-предавани инфекции, хепатит В, С и сифилис в периода от 21 ноември до 8 декември 2023 г.;

– образователни кампании, насочени към медицинския и помощен персонал в МБАЛ – Шумен, Комплексен онкологичен център – Шумен, СБАЛК „Мадара“, МБАЛ – Велики Преслав и Държавна психиатрична болница (ДПБ) с. Царев брод;

– информационна кампания и флашмоб пред Драматично-куклен театър „Васил Друмев“ гр. Шумен.

– скринингова кампания за безплатно и анонимно изследване за ХИВ, сифилис, хепатити В и С в ШУ „Еп. Константин Преславски“ – 1/25 участници.

– участие в междуинстуционална среща с представители на други РЗИ.

1.27. Организиране и провеждане на кампания „Седмица на отворените врати“ за борба с туберкулозата, 4-8 декември 2023 г.

– обявяване на скринингова кампания;

– изготвяне на справка за извършените дейности.

2. Масови прояви – 2 бр.:

– провеждане на конкурс за рисунка или електронна рисунка на тема: „Нарисувай ми обич“– 100 участници;

– организиране на съвместна инициатива „Еко-урок“ с отдел ДЗК и РИОСВ – Шумен с ученици от V клас,VII клас и X клас на СУ „Йоан Екзарх Български“, СУ „Сава Доброплодни“ и СУ „Панайот Волов“ гр. Шумен – 77 участници.

3. Проведени обучителни дейности (беседи, курсове, семинари и др.) сред различни рискови и възрастови групи от населението – 184 бр., като са обхванати 4 246 деца от ДГ, детски занимални, ученици, медицински специалисти, лица в неравностойно положение, пенсионери:

3.1. Семинари, обучения, работни срещи – 21 бр. с 435 участници:

– семинар с директори на детски градини от общините Венец, Каолиново, Никола Козлево и Хитрино на тема: „Въпроси и трудности, свързани със спазване на изискванията на Наредба № 6 за здравословното хранене на децата от 3-7 год. в ДЗ“ – 33 участника;

– работна среща с медицинските специалисти от училищата в гр. Шумен, на която бяха представени данни от Анализа на здравословното състояние на децата и учениците в областта за изминалата учебна година, изготвен от РЗИ – Шумен по предоставени данни от специалистите, работещи в здравните кабинети в детските градини и училищата – 35 участници;

– регионална пресконференция за значението на имунизациите по повод на Европейската имунизационна седмица за 2023 г. с лого: *#Всяка доза има значение* в залата на Диагностично-консултативен център I в гр. Шумен – 30 участници;

– семинар със здравни журналисти по въпроси, свързани с изпълнението на Имунизационния календар на Република България и на националните програми по ваксинопрофилактика – 8 участници;

– провеждане на курс-обучение за бъдещи родители с група от „Училище за бременни“ в Комплекс за социални услуги за деца и семейства (КСУДС) гр. Шумен – 4 с 53 участници;

– съдействие и участие в кръгла маса на тема: „Популяризиране на Националната програма за профилактика на оралните заболявания при деца от 0 до 18 г. в Р България, за подобряване на познанията и културата на различни целеви групи от населението в областта на профилактиката на оралните заболявания“ – 67 участници;

– провеждане на информационна среща с родители на момичета от 10 до 13 годишна възраст в НУ „Княз Борис I” гр. Шумен (12 участници), СУ „Сава Доброплодни“ гр. Шумен (22 участници), СУ „Йоан Екзарх Български“, гр. Шумен (21 участници), II ОУ „Д-р Петър Берон“ гр. Шумен (15 участници) и III ОУ „Димитър Благоев“ гр. Шумен (18 участници) – общо 5 бр. с 88 участници;

– семинар-обучение за здравни медиатори от област Шумен (21 участници) и с медицински специалисти от детски градини и учебни заведения от гр. Шумен и област Шумен (43 участници) за възможностите за предпазване от рак на маточната шийка – общо 3 бр. с 64 участници.

- информационни срещи с родителите на момичета от 10 г. до 13 г. от общините: Никола Козлево (16 участници), Смядово (15 участници), Върбица (14 участници) и Каспичан (12 участници), които проявяват интерес за риска от заболяването, ползата от имунизацията срещу РМШ и безопасността на ваксините – общо 4 бр. с 57 участници.

3.2. Скринингови кампании – 20 бр., като изследвалите се лица са 966:

– организиране и провеждане на кампания за изследвания за ХИВ/СПИН в периода от 13 до 17 февруари 2023 г. – 19 изследвали се лица ;

– кампания за безплатни прегледи за туберкулоза по повод 24 март – Световен ден за борба с туберкулозата – 3 изследвали се лица;

– скринингова кампания с измерване на артериалното налягане по повод 17 май – Световен ден за борба с хипертонията – 20 изследвали се лица;

– скринингова кампания за измерване на въглеродния оксид в издишания въздух и количеството на карбоксихемоглобин в кръвта на пасивни и активни пушачи с уред „Smoker Lyzer” в гр. Шумен (29 участници), гр. Нови пазар (26 участници) и с. Никола Козлево (18 участници) по повод 31 май – Световен ден без тютюнопушене – 73 изследвали се лица;

– организиране и провеждане на кампания по повод – Седмица на отворените врати за борба с туберкулозата (19 – 23 юни) с провеждане на безплатни медицински прегледи за туберкулоза за жителите на областта – 4 изследвали се лица;

– организиране на безплатни изследвания за хепатит В и С в периода 24 – 28 юли 2023 г. по повод 28 юли – Световен ден за борба с хепатит – 74 изследвали се лица ;

– кампания за безплатни и анонимни изследвания за ХИВ в периода 14 – 31 август с безплатно изследване с бързи тестове за ХИВ – 10 изследвали се лица ;

– организиране и провеждане на кампания по повод „Седмица на отворените врати“ за борба с туберкулозата 25 – 29 септември с провеждане на безплатни медицински прегледи за туберкулоза за жителите на областта – 4 изследвали се лица ;

– организиране и провеждане на скринингова кампания с измерване на въглеродния оксид в издишания въздух и количеството на карбоксихемоглобин в кръвта на пасивни и активни пушачи с уред „Smoker Lyzer“ в гр. Велики Преслав – 24 изследвали се лица;

– скринингова кампания по повод 14 ноември – Световен ден за борба с диабета с бързи тестове за измервания на нивата на кръвна захар за желаещите от общините Нови пазар и Върбица от 13 ноември до 17 ноември 2023 г. 400 души се възползваха от безплатната възможност за измерване нивата на кръвна захар с глюкомер, като 250 от тях бяха от община Нови пазар и 150 лица от община Върбица – общо 400 изследвали се лица;

– организиране и провеждане на информационна кампания по повод 16 ноември – Международен ден без тютюнопушене в КИУ гр. Смядово с измерване на въглеродния оксид в издишания въздух и количеството на карбоксихемоглобин в кръвта на пасивни и активни пушачи с уред „Smoker Lyzer“ – 19 изследвали се лица;

– скринингова кампания за безплатни и анонимни изследвания за ХИВ/СПИН и сексуално-предавани инфекции, хепатит В, С и сифилис в периода от 21 ноември до 8 декември 2023 г. – 85 изследвали се лица;

– скринингова кампания за безплатно и анонимно изследване за ХИВ, сифилис, хепатити В и С в ШУ „Еп. Константин Преславски“ – 25 изследвали се лица;

– организиране и провеждане на скринингова кампания „Седмица на отворените врати“ за борба с туберкулозата, 4 – 8 декември 2023 г.;

– изследвания с ултразвук (ехография) на коремни органи за жителите на общините Венец и Каспичан – 151 – скринингова кампания за измерване на въглеродния оксид в издишания въздух и количеството на карбоксихемоглобин в кръвта на пасивни и активни пушачи с уред „Smoker Lyzer”– 4 с 55 участници, от които: РЗИ – Шумен – 12 участници, ЦОП гр. Нови пазар – 26 участници, КСУ „Детелина“ – 11 участници, ЦНСТДМ №3 гр. Шумен – 6 участници.

3.3. Лекции и беседи в училища, ДГ, детски летни занимални, ЦНСТДМ, КСУ и др. – общо 131 бр., като са обхванати 2 845 лица, от които:

– тема: „Вредата от тютюнопушенето“ – 29 бр., като са обхванати 774 лица;

– тема: „Алкохол и зависимост“ – 7 бр., като са обхванати 97 лица;

– тема: „Здравословно хранене“ – 8 бр., като са обхванати 176 деца и ученици;

– тема: „Двигателна активност“ – 6 бр., като са обхванати 128 деца и ученици;

– тема: „Превенция на ХИВ/СПИН и СПИ“ – 44 бр., като са обхванати 927 лица;

– тема: „Зависимост при употребата на новосинтезирани психоактивни вещества и азотен диоксид (райски газ)“ – 11 бр., като са обхванати 255 ученици;

– тема: „Причини за сърдечно-съдови заболявания“ – 1 бр., като са обхванати 31 лица;

– тема: „Вредни ли са енергийните напитки?“ – 1 бр., като са обхванати 21 ученици;

– тема: „Вирусни заболявания и грип“ – 13 бр., като са обхванати 210 лица;

– тема: „Превенция на туберкулозата“ – 8 бр., като са обхванати 190 лица;

– тема: „Остеопороза – тихият крадец“ – 2 бр., като са обхванати 20 лица;

– тема: „Безопасна ваканция“ – 1 бр., като са обхванати 16 деца.

3.4. Миникампании в училища със съдействие на РЗИ: беседи – 646/7825; презентации – 217/2444; интерактивни занятия – 47/907; тренинги и семинарии –62/1179; дискусии – 9/198; табла и витрини – 339; изложби – 6;

3.5. Миникампании в ДГ със съдействие на РЗИ: беседи – 260/3876; рисунки, апликации – 14/337; здравни табла – 57; здравни песни, стихчета, гатанки – 45/781; спортни

мероприятия – 11/711; други дейности – 5/61. Персонал и родители – беседи – 21/299; табла – 26.

4. Медийни изяви:

– изготвяне на ежеседмична информация за разпространението на COVID-19 в област Шумен за сайта на РЗИ – Шумен – 19 бр. (до 14 май 2023 г.);

– изготвяне на информации за кампании и проведени дейности за сайта на РЗИ – 52 бр.;

– организиране и провеждане на две срещи за представителите на местните медии – регионална пресконференция по повод Европейската имунизационна седмица с лого: #Всяка доза има значение на 27 април 2023 г. и семинар за здравни журналисти по въпроси, свързани с изпълнението на Имунизационния календар на Република България и на националните програми по ваксинопрофилактика на 25 септември 2023 г.;

– изготвяне на допълнителна информация и покани за медии – 3 бр.;

– поддържане архив снимки от проведени дейности и кампании;

– медиен мониторинг – ежедневно се наблюдава редакционното съдържание на интернет издания на местните, регионални и национални медии с цел преглед и анализиране присъствието на РЗИ – Шумен в медийните източници;

– ежедневен преглед на водещи актуални новини от МЗ, НЦОЗА и др.;

– изготвяне на справка за публикуваните материали в сайта на РЗИ – Шумен и изготвяне на пресклипинг;

– интервю за ТВ Шумен и БНР – Радио Шумен – 6 бр.;

– аранжиране на витрини – 23 бр.

5. Проведени работни срещи в отдела – 8 бр.

6. Здравно-образователни материали:

6.1. Получени материали по Програми – 3/3 650 бр.:

– „Какво е грип и как да се защитим“ – 1700 бр. дипляни;

– „HPV – ваксинация“ – 250 бр. книжки.

– „Ротавируси“ – 1700 бр. дипляни

6.2. Разпространени материали – 25/6000:

– дипляни – 7/2795 (Грипен сезон; Грипен сезон 22/23 г.; Туберкулоза; Здравословно хранене“; „Вирусен хепатит“; „Когато става дума за любов, думата е „мама“; „От всички права на жената, най-голямото е да бъдеш майка“);

– книжки – 2/220 („Какво ще спечелим, ако си играем с пушенето“ – 20 бр.; „HPV – ваксинация“ – 200 бр.);

– брошури – 11/1370 („Имунизирайте се“; „Превенция на хепатит“; „Вирусен хепатит“; „Внимание туберкулоза“; „Вредата от употребата на цигари и алкохол“; „СПИН“; Ехинококоза“; „Злоупотреба с алкохол“; „СПИН – Изборът е твой!“; „ХИВ не е изчезнал, а е сред нас“; „Здравословно хранене на населението 7 – 19 г.“);

– плакати – 2/153: („ХИВ/СПИН“; „Да намалим риска“);

– значки – 1/250: („HIV“);

– балони – 1/50: („HIV“);

– презервативи **–** 1162 бр.

6.3. Изготвени материали:

– брошури, дипляни – 6 вида („Ехинококоза“; „Здравословно хранене“; „Злоупотреба с алхокол“; „Когато става дума за любов, думата е „мама“; „От всички права на жената, най-голямото е да бъдеш майка“; „ХИВ не е изчезнал, а е сред нас“) общо 4100 бр.

– плакат – „Да намалим риска“ – 183 бр.;

– значки – HIV – 450 бр.;

– тениски и шапки – „HIV“ – 40 бр.

– линии – „HIV“ – 250 бр.

ОТДЕЛ „ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ”

Дейност във връзка с акредитацията на органа за контрол

Органът за контрол от вид А (ОКА) при РЗИ – Шумен притежава сертификат за акредитация с рег. № 50 ОКА от 23.12.2022 г., валиден до 23.12.2026 г., издаден от ИА БСА.

В периода 24 – 26.10.2023 г. беше проведена оценка на място от надзорен екип на ИА БСА във връзка с първи планов надзор след преакредитация и разширяване обхвата на акредитация на ОКА. При проведената оценка не бяха констатирани несъответствия.

При извършване на лабораторния контрол стриктно се спазваха изискванията на процедурите, работните инструкции и инструкциите за безопасна работа, влизащи в системата по качество на ОКА.

Средствата за измерване, които подлежаха на калибриране съгласно програмата за калибриране на СИ (Звуков калибратор, тип 4231, Bruel & Kjaer , Комбиниран уред тип Testo 435-2, с трифункционална сонда), бяха калибрирани.

Съгласно програмата за вътрешни одити на ОКА за 2023 г. бе проведен един планов вътрешен одит и един преглед от ръководството. С докладите от вътрешния одит и прегледа от ръководството бе запознат целия персонал на ОКА.

Съгласно програмата за мониторинг на персонала бе направена оценка на компетентността на персонала на ОКА за практическо прилагане на изискванията на стандарт БДС EN ISO/ IEC 17020:2012 и процедурите за контрол, като бе проведен мониторинг по съответните контролни звена.

Извършена лабораторна дейност

През 2023 г. в отдел „Лабораторни изследвания" са извършени 11448 изследвания на 1032 проби от води и козметични продукти по физикохимични и микробиологични показатели и 811 броя измервания на физични фактори по ДЗК и по постъпили заявки от физически и юридически лица.

Контролно звено „Води и козметични продукти "

През 2023 г. в контролно звено „Води и козметични продукти" са изследвани 677 проби със 7738 анализа.

I. Физикохимичен контрол на води.

1. По здравен контрол

При план на контролното звено 434 проби с 5646 изследвания са постъпили и изследвани 492 проби със 6379 изследвания. Изпълнението е 113%. Несъответстващи на изискванията на действащата нормативна уредба са 38 броя проби, от които 19 бр. – от централни водоизточници, 1 бр. – от ведомствен водоизточник, 10 бр. – от местни водоизточници и 8 бр. – от плувни басейни.

- По показатели от група А от централни, ведомствени и местни водоизточници са изследвани 321 проби (2826 изследвания), при план 250 бр. проби (2176 изследвания), от които 21 проби не отговарят на изискванията на Наредба № 9 (ДВ бр. 30/2001 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 43 от 16 май 2023 г.). Нестандартните проби са предимно по показател нитрати.
- По показатели от група Б от централни и ведомствени водоизточници при план 111 проби (2775 изследвания), са изследвани 111 проби (2885 изследвания), от които 9 бр. проби са нестандартни. В РЗИ – Варна са направени и 1569 бр. анализи на води от централни водоизточници за: пестициди, бромати, трихалометани, полиароматни въглеводороди, бензен, бенз/а/пирен, 1,2 дихлоретан, тетрахлоретен, тежки метали и радиологични изследвания.
- Води от плувни басейни

През отчетния период са извършени 270 броя изследвания на 54 броя проби води от плувни басейни, от тях 45 – от открити и 9 – от закрит. От тях 8 проби с 10 анализа не отговарят на изискванията на Инструкция №34 (ДВ бр.82/1975 г., изм. и доп.).

- Бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води.

В РЗИ Варна са изследвани 6 бр. проби, от тях 3 бр. изворна и 3 бр. трапезна вода с 398 анализа за химични показатели, съгласно Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване. Няма нестандартни проби.

2. По заявки на физически и юридически лица.

- По заявки на физически и юридически лица са изследвани 148 броя проби с 1313 анализа от централни, ведомствени и местни водоизточници. Нестандартни са 34 броя проби с 48 анализа.

- Извършено е изследване на 8 проби от басейни с 15 анализа. От тях 4 проби с 6 анализа са нестандартни.

II. Физико-химичен контрол на козметични продукти.

В контролно звено „Води и козметични продукти" по здравен контрол са планирани и изследвани 29 проби с 31 анализа от козметични продукти. Пробите са изследвани за: водороден пероксид, борна киселина, формалдехид, амоняк, сребърен нитрат, тиогликолова киселина, цинк пиритион, UV филтри – титанов диоксид, литиев хидроксид и тежки метали. Пробите за тежки метали са разработени и представени в РЗИ – Варна – 2 бр. с 4 анализа. Няма нестандартни проби.

За извършване на радиационен мониторинг на потребителски стоки за взети 18 бр. проби от храни. Пробите са изследвани в РЗИ – Варна и НЦРРЗ – София.

<u>Контролно звено „Санитарно-микробиологичен контрол"</u>

През 2023 г. в контролно звено „Санитарно-микробиологичен контрол" са изследвани 829 проби с 3710 анализа от води и козметични продукти.

I. Микробиологичен контрол на води

1. По здравен контрол

При план на отдела 453 проби с 1685 изследвания в контролно звено „Санитарно-микробиологичен контрол" са постъпили 517 проби с 2555 изследвания. Изпълнението е 114%. Несъответстващи на изискванията на действащата нормативна уредба са 58 проби, от които 12 бр. – от централни водоизточници, 45 бр. – от местни водоизточници и 1 проба – от плувен басейн.

- По показатели от група А от централни, ведомствени и местни водоизточници са изследвани 322 проби (1575 изследвания) – при план 250, от които 51 проби не отговарят на изискванията на Наредба № 9 (ДВ бр. 30/2001 г., изм. и доп. ДВ. бр. 43 от 16 май 2023 г.).
- По показатели от група Б от централни и ведомствени водоизточници са изследвани 111 проби (460 изследвания) – при план 111, от които нестандартни са 6 проби.
- Води от плувни басейни – 54 проби (270 изследвания), от които една проба е несъответстваща на изискванията на Инструкция №34 (ДВ бр. 82/1975 г., изм. и доп. ДВ бр. 18/1984 г.)
- Необработена (сурова вода) от язовир „Тича", съвместно с Басейнова дирекция гр. Варна – 20 проби с 80 изследвания, от които няма несъответстващи на изискванията на Наредба №12 (ДВ бр. 63/2002 г.).
- Бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води – изследвани са 6 бр. проби – 3 бр. изворна и 3 бр. трапезна вода (30 анализа), от които няма несъответстващи. Пробите са изследвани в РЗИ – Варна.
- От минерален водоизточник са изследвани 4 проби с общо 140 показателя, от които няма несъответстващи проби на изискванията на Наредба №14 на МЗ (ДВ бр. 7/1987 г.).

2. *По заявки на физически и юридически лица.*

- Питейно-битови води от водопроводната мрежа и ведомствени водоизточници – 155 проби с общо 600 анализа, от които 9 проби не отговарят на изискванията на Наредба № 9 (ДВ бр. 30/2001 г., изм. и доп. ДВ. бр. 43 от 16 май 2023 г.).
- Води от местни водоизточници – 18 проби (36 анализа), от тях 10 проби са отчетени като нестандартни.
- Води от плувни басейни – 102 проби с 336 изследвания, от които 1 проба не съответства на изискванията на Инструкция №34 (ДВ бр. 82/1975 г., изм. и доп. ДВ бр. 18/1984 г.)
- Води от минерален водоизточник – 1 проба с общо 7 показателя, съответстваща на изискванията на Наредба №14 на МЗ (ДВ бр. 7/1987 г.)
- Изработени са и 2 проби от промишлена вода с 6 показателя, които са отчетени като стандартни.

II. Микробиологичен контрол на козметични продукти

По здравен контрол са изследвани 34 проби (план 34) със 170 анализа, от които не са отчетени нестандартни.

<u>Лабораторно звено „Физични фактори"</u>

В контролно звено „Физични фактори” за отчетния период са планирани и обхванати по здравен контрол 15 пункта за мониторинг на имисионния шум (мониторинг на шума в урбанизираните територии) на територията на гр. Шумен. Извършени са 90 броя измервания на шум, от които 66 са нестандартни.

За отчетния период са планирани по ДЗК и обхванати 26 броя детски и учебни заведения (9 учебни заведения и 17 детски градини), в които са извършени 234 измервания на осветление и 248 измервания на микроклимат. Измерените параметри на микроклимата съответстват на действащата нормативна уредба, а от измерените осветления 9 броя (3 измервания в детски и 6 измервания в учебни заведения) са отчетени като несъответстващи.

Извършени са 17 измервания на параметрите на микроклимата във връзка с получени два сигнала за ниски температури в две училища. Във връзка с постъпило писмо на ОД на МВР – Шумен, РУ – Велики Преслав (сигнал) за силен шум са извършени 4 измервания на шум, които са отчетени като съответстващи на изискванията на Наредба №6 (ДВ бр. 58/2006г., изм. и доп. ДВ бр. 24/2022 г.)

По постъпили заявки от външни клиенти са извършени общо 218 броя контролни измервания на микроклимат, осветление и шум, от които 172 броя на осветление, 45 броя на микроклимат и 1 брой на шум.

В контролно звено „Физични фактори” през отчетния период са регистрирани 3 броя базови станции в електронна система за събиране на информация за източниците на електромагнитни лъчения и 44 броя регистрирани протоколи от мониторинг на електромагнитни полета (234 измервания).

АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО И ФИНАНСОВО СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ

Структура и организация

- Директор на дирекция “АПФСО” 1
- Главен счетоводител 1
- Главен юрисконсулт 1
- Главен експерт 1
- Главни специалисти 4
- Изпълнители 3

Дейността на дирекцията се ръководеше от изготвения на база указанията на МЗ план. Дирекция „АПФСО“ подпомагаше осъществяването на правомощията на директора на РЗИ-Шумен, създаваше условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и извършваше техническите дейности по административното обслужване.

Административно обслужване

Създадени са всички необходими условия за предоставяне на административните услуги и за удовлетворяване потребностите и изискванията на гражданите и стопанските субекти, чрез реализиране на принципа „едно гише“ и „комплексно административно обслужване”. Осигурени са всички необходими условия за предоставяне на информация на потребителите във връзка с административното обслужване, като основната цел е тя да е ясна, достоверна, общоразбираема и пълна. Центърът за административно обслужване (ЦАО) отговаря на нормативните изисквания и функционира ефективно. Оборудван е с необходимите технически средства и е изградена поддържаща инфраструктура за гарантиране непрекъснатост на работния процес.

Документооборотът в инспекцията е организиран чрез автоматизирана електронна система Евентис R7, в съответствие с единния технически протокол, утвърден от Министерство на електронното управление (МЕУ). Документи до регистрираните администрации се изпращат само по електронен път чрез Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС), която е вградена в Евентис R7.

През 2023 година в АИС Eventis R7 са въведени общо 15 240 броя документа, от които входящите документи са 6 348 броя, изходящите – 5 891 броя, вътрешните – 2 903 броя, а вътрешно-изходящите – 98 броя.

Канал за комуникация с инспекцията е и Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) за кореспонденти, невключени в СЕОС. Обявени са електронни адреси за кореспонденция, публикувана е е-форма на интернет страницата (за подаване на предложения, сигнали и жалби и за подаване на сигнали за корупция и конфликт на интереси).

Електронните пощи се обслужват редовно – за 2023 г. са обработени общо 5 009 броя, от които 3 635 броя входящи и 1 374 броя изходящи.

Към края на 2023 г. предоставяните от РЗИ – Шумен административни услуги са: 31 специфични услуги за регионалните здравни инспекции и 3 общи за всички администрации услуги. Общият брой административни услуги за 2023 година е **2400**, като всички услуги са предоставени в срок, при спазени изисквания за законосъобразност.

Основни цели на административното обслужване на РЗИ - Шумен са:

- повишаване удовлетвореността на гражданите и организациите;
- намаляване на административната тежест;
- намаляване на възможностите за корупционни практики;
- приближаване на предоставянето на административни услуги до гражданите и бизнеса.

Ясно са разграничени административните звена на „фронт" и „бек" офис с цел пресичане на прекия контакт между искащия услугата и служителя, реално работещ върху предоставянето на услугата, предвид ограничаване на възможностите за корупция. Разработените процедури за предоставяните от РЗИ административни услуги с посочване на звената за административно обслужване, сроковете и таксите се актуализират своевременно при настъпили промени в тях. Указан е ясно начина, по който клиентите могат да процедират, ако не са удовлетворени от дадената административна услуга или искат да направят предложения за подобряване на обслужването.

Актуалните процедури за извършване на административните услуги са на разположение на потребителите на интернет страницата на инспекцията, в Центъра за административно обслужване и в Административния регистър.

В съответствие с принципа за периодично проучване, измерване и управление на удовлетвореността на потребителите е извършена годишна оценка на удовлетвореността на потребителите на административни услуги, предоставяни от РЗИ – Шумен. Резултатите от оценката на удовлетвореността на потребителите са публикувани на официалната интернет страница на инспекцията.

Не са регистрирани оплаквания от граждани за лошо административно обслужване.

Не са получавани сигнали за корупция в поставената пощенска кутия за сигнали за корупция и в сайта на РЗИ - Шумен.

Правно обслужване

През отчетната година главният юрисконсулт:

1. изготвяше становища по проекти на индивидуални административни актове, за изменение на други индивидуални административни актове, становища по тълкуване и приложението на различни правни норми.

2. ежедневно оказваше правна помощ за законосъобразно осъществяване правомощията на директора на инспекцията, участваше в дейността на Експертния съвет, в комисии и конкурсни процедури.

3. участваше при съставянето и сключването на договори и задължително даваше мнение по законосъобразността им, като ги парафираше, а при несъгласие излагаше мотивирано мнение.

4. осъществяваше процесуално представителство пред органите на съдебната власт и при необходимост и пред други държавни органи и комисии.

През 2023 г. в съда са обжалвани две наказателни постановления, като едното е потвърдено, а другото е изпратено в Районен съд – Шумен и чака образуване и насрочване на дата за дело. Обжалваните постановления са по Закона за здравето.

Достъп до обществена информация

През 2023 година в РЗИ - Шумен са постъпили общо 14 заявления за достъп до

обществена информация.

От тях, съобразно вида на субекта, имащ право на достъп до обществена информация, постъпилите заявления могат да се разграничат в следните групи:

- 7 броя заявления за достъп, подадени от граждани на Република България;
- 4 броя - от фирми
- 3 броя заявления за достъп, подадени от неправителствени организации.

Съобразно начина на постъпване на заявленията за достъп до обществена информация през 2023 година, същите се разделят на:

- 11 броя електронни заявления (e-mail);
- 3 броя писмени заявление.

В зависимост от вида на обществената информация, до която се отнасят заявленията за достъп, са както следва:

- 14 броя от заявленията се отнасят до служебна обществена информация по смисъла на чл. 11 от ЗДОИ.

Съобразно темата, до която се отнасят заявленията за достъп до обществена информация, се разпределят по следния начин:

- 2 броя заявления за достъп до обществена информация се отнасят до отчетността на институцията;
- 12 броя от заявленията за достъп до обществена информация се отнасят до контролната дейност на РЗИ – Шумен.

Всички заявления са разгледани в законоустановения срок. Няма заявления останали без разглеждане.

Постановени са от Директора на РЗИ - Шумен 13 решения за свободен достъп и 1 заявление е препратено, тъй като РЗИ – Шумен не разполага с исканата информация, но знае за нейното местонахождение.

През 2023 година не са постъпвали жалби против решения за предоставяне на достъп до обществена информация.

През 2023 г. не са постъпвали заявления за повторно използване на информация от обществения сектор.

Публичност и прозрачност

Информацията за РЗИ - Шумен, за удобство за външните потребители, е публично предоставена в интернет пространството. На интернет страницата на инспекцията (www.rzi-shumen.egov.bg) са публикувани структурата и дейността на инспекцията; нормативните актове, по които РЗИ осъществява контролни и регистрационни функции; административните процедури и формулярите, свързани с административните услуги; Вътрешните правила за организация на административното обслужване; Хартата на клиента; публичните регистри; статистическа и друга актуална информация, както и информацията, подлежаща на публикуване в интернет за сферата на дейност на РЗИ – Шумен, съгласно изискванията на Закона за достъп до обществена информация.

Промените в регистъра на услугите и съответно в конкретните административни услуги, извършвани от РЗИ, своевременно са отразени на интернет страницата на инспекцията.

Регулярно е публикувана актуална информация за епидемиологичната обстановка, дейностите във връзка с държавния здравен контрол, инициативите за профилактика на болестите и промоция на здравето и др.

Административно-наказателна дейност

През отчетната година беше създадена необходимата организация за срочно завеждане и връчване на административно-наказателните преписки, предписания, заповеди, както и за изпращане на наказателните постановления за принудително събиране до НАП в сроковете, утвърдени с ДОПК.

През 2023 година са издадени и връчени 22 наказателни постановления на обща стойност 10 440,00 лева. След отправени покани за доброволно плащане, глобите на стойност 9 100,00 лева (по 11 броя наказателни постановления) са доброволно платени по банкова сметка на РЗИ-Шумен. Глобата по едно наказателно постановление е платена в срока по чл. 72б от ЗАНН – 80% от размера в 14-дневен срок от връчване на наказателното постановление.

Сключени са 18 броя споразумения на основание чл. 58г от ЗАНН на стойност 7910.00 лв., като сумите, платени в касата на РЗИ са 3290 лв., постъпли по банка – 4620.00 лв.

Човешки ресурси

Управлението на човешките ресурси в РЗИ-Шумен се осъществяваше при спазване разпоредбите на Кодекса на труда, Закона за държавния служител, Закона за администрацията, Устройствения правилник на регионалните здравни инспекции, всички подзаконови нормативни актове, регламентиращи трудовите и служебните правоотношения.

Главен специалист с функции по управление на човешките ресурси при настъпила промяна своевременно и отговорно разработва, съгласува и предлага за утвърждаване от директора на РЗИ-Шумен разписанията на длъжностите и поименните разписания. През 2023 г. са изготвени и утвърдени от директора поименни разписания на длъжностите в РЗИ-Шумен.

В съответствие с изискванията на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация са осъществени и документирани всички етапи, свързани с оценката на изпълнението на служителите. За всички служители са изготвени и съгласувани индивидуалните работни планове, респективно обобщенията на преките задължения и/или конкретни задачи, съобразени с основните цели, преките задължения, управляваните ресурси и компетентностите, регламентирани в длъжностните характеристики. В регламентираните срокове са проведени междинните и заключителни срещи.

През м. януари 2024 г. бяха проведени заключителните срещи за оценяване изпълнението на служителите. Оценени бяха 62 служители. От тях 60 получиха оценка „Изпълнението надвишава изискванията", 2 – оценки „Изпълнението напълно отговаря на изискванията". Няма подадени възражения до контролиращ ръководител от служители, които не са съгласни с дадената им оценка. На четирима служители не е извършено оценяване, на един - поради липса на действително отработени най-малко 6 месеца в периода на оценяване и на трима – поради други причини (ползване на дълъг отпуск за временна неработоспособност). Подписаните и попълнени формуляри за оценка на изпълнението на длъжността се съхраняват в личните досиета на служителите.

През отчетния период Главния специалист с функции по управление на човешките ресурси точно и в срок е отразил всички документи, свързани с отчитане на човешките ресурси: заповеди за платен/неплатен годишен отпуск, временна неработоспособност, допълнителни споразумения за промени в трудовото правоотношение, заповеди и трудови договори, свързани с назначаване и освобождаване на служители, както и начисляване на полагащите им се обезщетения, документи, свързани с положен извънреден труд, изготвяне на служебни бележки и удостоверения; представяне в НОИ на болнични листи. Водени са стриктно регистъра за болнични листи и регистъра на отпуските на служителите. Сроковете за месечни и тримесечни отчети, справки и декларации, са спазени стриктно и отговорно. Внесени са коректно данните за всички служители в Единната информационна система за управление на човешките ресурси в държавната администрация (ЕИУЧРДА).

През 2023 г. бяха проведени три конкурсни процедури за назначаване на държавни служители в РЗИ-Шумен за следните длъжности:

- Старши инспектор в отдел „Държавен здравен контрол", дирекция „Обществено здраве";
- Инспектор в отдел „Противоепидемичен контрол", дирекция „Надзор на заразните болести" – две конкурсни процедури.

Конкурсните процедури завършиха с назначаване на класираните на първо място кандидати.

Ежегодните декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ са подадени в част I „Имущество" в срок до 15.05.2023 г. от 57 служители на РЗИ-Шумен. Декларациите по чл.35, ал.1, т.1 от ЗПКНОПИ на новоназначените служители са подадени в част I „Имущество" и в част II „Интереси" на хартиен и електронен носител в съответния срок. Изготвен е доклад до органа по назначаване относно декларираните обстоятелства по чл.35, ал.1, т.2 от ЗПКОНПИ.

Рекапитулациите, ведомостите за заплати, списъците с удръжки и списъците за

изплащане на възнагражденията на служителите по банкови клонове се изготвят, подписват и съхраняват в архив, съгласно утвърдените вътрешни правила и процедури.

По тримесечия бяха анализирани изплатените средства за персонал и бяха предприети действия за определяне и изплащане на допълнителни възнаграждения за постигнати резултати на служителите на РЗИ-Шумен през месеците април, юли и октомври 2023 г. Сумата, която беше разпределена за допълнителни възнаграждения за 2023 година беше в размер на 143 150.00 лв., от които фонд за възнаграждения – 113 277.00 лв. и задължителни осигурителни вноски – 29 873.00 лв., определена на годишна база.

Във връзка с ПМС № 163 от 21 септември 2023 г. за одобряване на допълнителни разходи за Персонал по бюджета на Министерството на здравеопазването за 2023 г. и на база извършения анализ на разходите за заплати и осигурителни вноски в инспекцията бяха увеличени с 20% индивидуалните основни месечни заплати на служителите на РЗИ-Шумен считано от 01 август 2023 г.

Финансово обслужване на РЗИ

През 2023 г. РЗИ-Шумен като второстепенен разпоредител с бюджет към Министъра на здравеопазването, в съответствие със Закона за здравето, формираше приходи по бюджета от два източника:

- субсидия от републиканския бюджет чрез МЗ;
- собствена дейност, в т.ч.:

- приходи от такси за издадени документи и извършени лабораторни анализи, съгласно Тарифата за таксите, които се събират от органите на ДЗК по Закона за здравето, приета с ПМС №242/08.10.2007 г., обн. ДВ бр. 83 от 2007 г. и Тарифата за таксите, които се събират по ЗЛЗ, приета с ПМС №37/14.02.2011 г., ДВ бр. 16 от 22.02.2011 г. – 42 275.00 лв. (36 834.00 лв. за 2022 г.);

- приходи от административни глоби, санкции и наказателни лихви – 19 510.00 лв. (7 657.00 лв. за 2022 г.)., в т.ч. събрани от РЗИ – 17 010.00 лв., събрани от НАП и постъпили по сметките на републиканския бюджет са 2 500.00 лв.;

- други източници (приходи от наеми) – 7 644.00 лв. срещу 7664.00 лв. за 2022 г.

През 2023 г. са реализирани собствени приходи общо в размер на 67 086.00 лв., които са с 19 952.00 лв. повече спрямо изпълнението през 2022 г. (47 134.00 лв.).

При уточнен план по бюджета за 2023 г. 2 294 374.00 лв. изпълнението възлиза на 2 294 374.00 лв.

Субсидията от бюджета за дейността на инспекцията през 2023 г. беше в размер на 2 231 746.00 лв., спрямо 1 550 614.00 лв. за 2022 г.

Анализът на разходите показва, че основен дял – 88.6% или 1 977 456.00 лв. имат средствата за заплати, други възнаграждения и социално-осигурителни плащания, спрямо 77.2% (1 568 890.00 лв.) за 2022 г.

Издръжката на инспекцията за 2023 г. е 254 290.00 лв. (11.4%) срещу 462 168.00 лв. за 2022 г. (22.08%), т.е. по-малко с 207 878.00 лв.

В структурата на средствата за издръжка най-голям относителен дял имат разходите за:

- материали, горива и енергия – 124 661.00 лв. (49% от издръжката) спрямо 322 079 161.00 лв. (69.69%) за 2022 г.;
- външни услуги – изразходвани са 89 416.00 лв. (35.10%) спрямо 108 487.00 лв. (23.47%) за 2022 г.;
- застраховки – 5 533.00 лв. спрямо 7 102.00 лв. за 2022 г.;
- медикаменти – 10 116.00 лева срещу 6 336.00 лв. за 2022 г.;
- командировки – 8 452.00 лв. срещу 5 853.00 лв. за 2022 г.
- постелен инвентар и облекло – 5 722.00 лв. срещу 4 679.00 лв. за 2022 г.

През 2023 година, както и през предходната 2022 година не са отчетени капиталови разходи.

Във връзка с изпълнението на дейности по национални програми бяха утвърдени от МЗ допълнителни средства в размер на 60 728.00 лв., разпределени по програми, както следва:

- Национална програма за превенция на хронични незаразни болести в България 2021 – 2025 г. – 800.00 лева;
- Национална стратегия на Република България за Национален план за действие за намаляване риска от облъчване от радон 2018-2027 г. – 1000.00 лв.;
- Национална програма за елиминация на морбили и рубеола 2019-2022 г. – 1427.00 лв.;
- Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г. 2023-2026 г. – 535.00 лв.;
- Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка 2021-2024 година – 356.00 лв.;
- Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИН в Република България 2021-2025 година – 41 400.00;
- Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 година – 8 900.00 лв.;
- Национална програма за подобряване на майчиното и детско здравеопазване 2021г. – 2030 г. – 2000.00 лв.;
- Национална програма за първична профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022-2025 г. – 357.00 лв;
- Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България 2022-2025 г. – 1370.00 лв.;
- Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити в Република България 2021-2030 г. – 4 010.00 лв.

ПРИХОДИ И РАЗХОДИ КЪМ 31.12.2021 г.

А. ОБЩО ПРИХОДИ, ПОМОЩИ, ДАРЕНИЯ	67 086 лв.
I. Собствени приходи:	
- Приходи от държавни такси	42 275 лв.
- Приходи от адм. глоби, санкции, и нак. лихви	19 510 лв.
- Приходи от наеми	7 644 лв.
- Други текущи приходи, в т.ч.	
внесен данък в/у приходите от стоп. дейност	лв.
събрани от НАП суми от НП	-2 500 лв.
други приходи	157 лв.
II. Получени от МЗ субсидии	
III. РАЗХОДИ ОБЩО 1+2	**2 231 746 лв.**
1. **Разходи за възнаграждения на персонал**	1 9774 56 лв.
- персонал по трудови правоотношения	347 293 лв.
- персонал по служебни правоотношения	1 116 010 лв.
други плащания	85 409 лв.
осигурителни вноски от работодател	428 744 лв.
2. Издръжка	**254 290 лв.**
- медикаменти	10 106 лв.
- постелен инвентар и облекло	5 722 лв.
- материали	54 708 лв.
- вода, гориво, енергия	69 953 лв.
- външни услуги	89 416 лв.
- текущ ремонт	5 298 лв.
- командировки	8 452 лв.
- застраховки	5 533 лв.
- разходи за санкции и неустойки	1 лв.
- данъци и такси	5 101 лв.
IV. КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ	**0 лв.**
- основен ремонт ДМА	лв.

- придобиване на транспортни средства	лв.
- придобиване на компютри и хардуер	лв.
- придобиване на програмни продукти	лв.
- придобиване на машини и съоръжения	лв.
V. ТРАНСФЕРИ	**2 227 288 лв.**
1. Получени трансфери от МЗ (СЕБРА)	1 697 408 лв.
2. Предоставени трансфери от РЗИ на МЗ	529 880 лв.
за поети осигурителни вноски	596 966 лв.
други	-67 086 лв.
3. Получени от МЗ целеви средства	62 628 лв.
- за дейност 282 „ОМП“	1900 лв.
- за дейност 467 „Национални програми“	60 728 лв.
- за дейност 468 „Международни програми“	

Финансово-счетоводното обслужване на РЗИ – Шумен през отчетната година е осъществено в съответствие с нормативните документи, своевременно и качествено. В регламентираните срокове (ежемесечно, тримесечно, шестмесечно, деветмесечно и годишно) са изготвяни и представяни в МЗ отчети с всички приложения и справки, без забележки по тях.

При разходването на средствата строго се спазваха приоритетите, определени от МЗ, съгласно Закона за държавния бюджет:

- заплати;
- осигуровки;
- други плащания;
- медикаменти и биопродукти;
- консумативи за лабораториите;
- горива за транспорт;
- други стопански разходи.

Стопанско обслужване

1. Организиране на стопанското и транспортното обслужване в РЗИ-Шумен

За осигуряване на безопасно транспортно обслужване и поддържане на автомобилния парк през отчетната година, инспекцията осигури сервизно обслужване на автомобилите. Моторните превозни средства минаха годишните технически прегледи. През 2023 год. се направи застраховки „КАСКО“, „Обща гражданска отговорност“ и „Злополука на лица в превозни средства“ на всички автомобили. Няма спрени автомобили от органите на КАТ за лош външен вид и техническа неизправност.

Автомобилите се ползват по предварително заявени от директорите на дирекции направления, като се изготвят ежеседмичен график с комбиниране на заявките по маршрути с цел оптималното им използване. Ежемесечно се отчитат разходите на използваните горива, смазочни и други материали от всеки служебен автомобил по пътен лист и изминати километри. Техническото обслужване и ремонта на автомобилите се извършваше от и с участието на специализирани сервизи.

Осигурено е снабдяването на администрацията с канцеларски материали, тонери за печатащи устройства, други материали и консумативи, химикали, диагностични медицински изделия съгласно заявки от дирекциите. Осигурени са хигиенни материали и почистващи препарати. Отпечатани са заявените бланки. В кратък срок се изпълняват както месечните, така и всички одобрени извънредни заявки.

Текущи дребни ремонти на техника и на материалната база са извършени от специализирани за целта фирми.

С цел осигуряване на оптимално осветление, регулярно са подменяни осветителните тела в работните помещения и коридорите, периодично е извършвано подменяне на контакти и ключове.

Направена е профилактика на отоплителната инсталация и газовия котел от

специализирана фирма по договор, като е обезпечена нормалната работа през зимния сезон.

Не е допуснато възпрепятстване на дейността на специализираната администрация, поради неосигуряване на необходимите ремонтни дейности, материали и консумативи.

2. Организиране и контролиране на дейностите по осигуряване на пожарна и аварийна безопасност в инспекцията. Има сключен договор с лицензирана фирма за абонаментна подръжка на пожароизвестителната система, като всеки месец представител на фирмата регулярно извършва проверка на място. Съгласно изискванията на Наредба №8121з-647/01.10.2014 г. своевременно е организирана годишната техническа проверка на носимите пожарогасители в РЗИ, на пожарогасителите на служебните автомобили и на пожарните кранове на всеки етаж.

На 15.11.2023 г. се проведе учебна евакуация за проиграване на Плана за евакуация на административната сграда на РЗИ-Шумен и Плана за действие при пожар в РЗИ-Шумен съгласно чл. 11, ал. 8 от Наредба № 8121з-647 от 1 октомври 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите.

3. Организиране и контролиране на дейностите, свързани с осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд. Осигурено е работно облекло и лични предпазни средства на 16 (шестнадесет) служители на инспекцията, поради изтекъл срок на износване. Направено е измерване на импеданс на контура „фаза – защитен проводник" в мокрите помещения на РЗИ – Шумен.

Изготвени бяха Годишен анализ за дейността и състоянието на безопасността и здравето при работа през 2023 г. и Годишен план за дейността на органа по безопасност и здраве при работа за 2023 г.

Стопанското обслужване на РЗИ-Шумен през 2023 г. се организира по ефективен начин, който да улеснява работа на специализираната администрация и паралелно с това да отговаря на всички законово регламентирани правила и изисквания.

Информационно обслужване

Дейността по осигуряване на мрежовата и информационната сигурност в инспекцията, по администрирането на информационните и комуникационни системи и по поддръжката на локалната мрежа и компютърната техника се осъществява от главен експерт в отдел „ПЕК", дирекция „НЗБ". При възникнали проблеми своевременно се отстраняваха всички проблеми по софтуера и хардуера.

През годината от Министерство на здравеопазването бяха предоставени 5 броя настолни компютри, 1 брой преносим компютър и 5 броя таблети. С финансови средства по Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуални предавани инфекции бяха закупени 2 броя мултифункционални устройства, с финансови средства по Национална стратегия на Република България за Национален план за действие за намаляване риска от облъчване от радон беше закупен един принтер.

Техническата осигуреност с компютърна техника в инспекцията е на много добро ниво, като и през отчетната година продължи инсталирането на предоставените от Министерство на здравеопазването настолни и преносими компютри. Разпределянето им се извърши съгласно специфичните необходимости на работните места. Въвеждането им в експлоатация се извърши поетапно като старите компютърни системи се бракуваха. Всяка промяна на информационно-комуникационната техника се отразява своевременно в Регистъра на информационните ресурси (РИР).

Поддържаните регистри и данни бяха актуализирани своевременно на интернет страницата на РЗИ-Шумен и на Портала за отворени данни (Достъп до публични данни в Република България в отворен и машинночетим формат) в съответния изискуем формат.

Интернет страницата на инспекцията се обновяваше своевременно при постъпване на заявки от дирекциите за публикуване, актуализация или заличаване на информация от нея.

На всички служители на ръководни и експертни длъжности са издадени квалифицирани електронни подписи за осъществяване на достъп до системи, изискващи електронна автентикация.

През 2023 година РЗИ-Шумен осъществяваше достъп до данните от регистри/справки/полета в средата за междурегистров обмен (RegiX). Извършени са всички

необходими дейности във връзка с задължително попълване на контекстни полета при извличане на информация от регистрите на първичните администратори на данни в системата за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX).

През 2023 г. се финализира изграждането на федериран портал на РЗИ-Шумен на платформа, която се поддържа от Министерството на електронното управление и новата интернет страница беше пусната в експлоатация.

През отчетния период мрежовата и информационната сигурност се осигуряваше в съответствие с изискванията на Закона за киберсигурност, Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност и Вътрешните правила за мрежова и информационна сигурност в РЗИ-Шумен. През м. април 2023 година беше извършена проверка по възстановяването на архивна информация и проверка работоспособността на архивните копия на РЗИ – Шумен, като тя установи, че архивните копия са работоспособни и при нужда информацията, намираща се в тях може да се възстанови изцяло. През 2023 година няма регистрирани инциденти, свързани с мрежовата и информационна сигурност

КВАЛИФИКАЦИЯ

От планираните 34 курса и индивидуални обучения са осъществени 32 (94,12%), 2 са отложени. През годината бяха проведени извън планираните 11 обучения за подобряване на специализинатие знания и умения на служителите при упражняването на държавен здравен контрол, 5 семинар, 5 работни срещи и 1 съвещание.

ОЦЕНКА НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ

През отчетния период дирекцията извърши значителна дейност както като количество така и за подобряване на формите и ефективността на работа. Съобразно кадровия потенциал и професионалната квалификация на служителите усилията бяха насочени към провеждане на ефективен здравен контрол, при спазване на разпоредбите и изискванията на законодателството на ЕС, на националното законодателство, както и на утвърдените стандартни оперативни процедури, ръководства или указания и осигуряване на независима и прозрачна инспекционна дейност. Работи се за подобряване на формите и начините за предоставяне на информация на обществеността за резултатите от провеждания здравен контрол, както и за разширяване на инициативите за промоция на здраве и повишаване на информираността на населението за основните предпоставки за здравословен начин на живот.

През 2024 г. за подобряване организацията, качеството и ефективността на провеждания контрол РЗИ Шумен ще работи в следните направления:

1. Провеждане на ефективен здравен контрол, при спазване на разпоредбите и изискванията на законодателството на ЕС, на националното законодателство, както и на утвърдените стандартни оперативни процедури, ръководства или указания.
2. Осигуряване на независима и прозрачна инспекционна дейност, подобряване на формите и начините за предоставяне на информация на обществеността за резултатите от провеждания здравен контрол.
3. Предотвратяване на възможните рискове за здравето на населението чрез мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда.
4. Разширяване на инициативите за промоция на здраве, повишаване на информираността на населението за основните предпоставки за здравословен начин на живот.
5. Изпълнение на дейности по национални програми и проекти за ограничаване влиянието върху здравето на поведенческите рискови фактори и факторите на жизнената среда.
6. Провеждане на системни дейности за подготовката и повишаването на квалификацията на кадрите от РЗИ за прилагане на нормативната уредба.
7. Подобряване на координацията на РЗИ с местните и регионални здравни и други структури, националните центрове и МЗ при изпълнение на дейностите по държавния здравен контрол и по профилактика на болестите и промоция на здраве.

8. Продължаване извършването на наблюдения по метода „таен клиент“ и провеждането на консултации със служителите като допълнително въведени методи за обратна връзка и изследване на удовлетвореността на потребителите.

9. Мониторинг на публикуваните процедури за предоставяне на административни услуги, заявленията и формулярите към тях и корекция при необходимост.

10. Повишаване на професионалната подготовка на служителите от гишето за административно обслужване за даване на аргументирани и компетентни отговори.

11. Поддържане актуалността на съдържанието на интернет страницата на РЗИ – Шумен - https://rzi-shumen.egov.bg.

12. Актуализиране на рубриката „Най-често срещани въпроси и отговори“ на интернет страницата на РЗИ.

РЗИ - Шумен ще продължава да работи за поддържане на добрите практики в обслужването и за оптимизиране на процедурите с цел улесняване на гражданите.

Потребителите, неправителствените организации на гражданите и бизнеса и обществеността, ще се уведомяват чрез интернет страницата на РЗИ-Шумен за предприетите действия и за резултатите от тях.

ДИРЕКТОР РЗИ ШУМЕН:…….
(Д-р Пепа Калоянова)